

Официален вестник

на Европейския съюз

L 295

Издание
на български език

Законодателство

Година 53
12 ноември 2010 г.

Съдържание

I Законодателни актове

РЕГЛАМЕНТИ

- ★ Регламент (ЕС) № 994/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 година относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Директива 2004/67/ЕО на Съвета ⁽¹⁾ 1
- ★ Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 година за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал ⁽¹⁾ 23
- ★ Регламент (ЕС) № 996/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 година относно разследването и предотвратяването на произшествия и инциденти в гражданското въздухоплаване и за отмяна на Директива 94/56/ЕО ⁽¹⁾ 35

Цена: 4 EUR

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП

(Продължава на вътрешната корица)

BG

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшества от звездичка.

II Незаконодателни актове

МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

2010/669/ЕС:

- ★ Решение на Съвета от 27 септември 2010 година относно позицията, която да бъде взета от Европейския съюз в Съвместния съвет Карифорум—ЕС, създаден със Споразумението за икономическо партньорство между държавите от Карифорум, от една страна, и Европейската общност и нейните държави-членки, от друга страна, по отношение на изменението на приложение IV към Споразумението чрез включване на задълженията, поети от Бахамската общност

51

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 994/2010 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 20 октомври 2010 година

относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Директива 2004/67/ЕО на Съвета

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Природният газ („газ“) е основен елемент в енергийното снабдяване на Европейския съюз, който съставлява една четвърт от първичното енергийно снабдяване и се използва основно за производство на електроенергия, за отопление, като суровина в индустрията и гориво в транспорта.
- (2) Потреблението на газ в Европа се увеличи бързо през последните десет години. В условията на намаляващо собствено производство вносът на газ нарасна още по-бързо, водейки до по-голяма зависимост от внос и необходимост да се работи в аспекта сигурност на доставките на газ. Освен това някои държави-членки се озовават в

положението на газов остров в резултат от липсата на инфраструктурни връзки с останалата част на Съюза.

- (3) Предвид значението на природния газ в енергийния микс на Съюза настоящият регламент има за цел да демонстрира на клиентите, че се вземат всички необходими мерки за гарантиране на непрекъснати доставки на газ, особено при трудни климатични условия и в случай на прекъсване. Отчита се, че тези цели следва да се постигат чрез най-ефективни от гледна точка на разходите мерки, за да не се засяга относителната конкурентоспособност на този вид гориво в сравнение с други видове.
- (4) С Директива 2004/67/ЕО на Съвета ⁽³⁾ за първи път се създаде правна рамка на равнище на Общността за гарантиране сигурността на доставките на газ и с оглед принос към правилното функциониране на вътрешния пазар на газ в случай на прекъсване на доставките. С нея беше създадена Група за координация по газа, която беше полезна в обмена на информация и определянето на общи действия между държавите-членки, Комисията, газовата промишленост и потребителите. Мрежата от кореспонденти за енергийна сигурност, която Европейският съвет одобри през декември 2006 г., подобри капацитета за събиране на информация и рано предупреди за потенциални опасности за сигурността на енергийните доставки. Новото законодателство за вътрешния енергиен пазар, което беше прието от Европейския парламент и от Съвета през юли 2009 г., представлява важна стъпка в завършването на вътрешния енергиен пазар и има изричната цел да повиши сигурността на енергийните доставки в Съюза.
- (5) При сегашните мерки относно сигурността на доставките на газ обаче, предприети на равнище Съюза, държавите-членки все още разполагат с голяма свобода на действие в избора на мерки. Когато е застрашена сигурността на доставките за дадена държава-членка, съществува категорично рискът мерките, разработени едностранно от

⁽¹⁾ Становище от 20 януари 2010 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 21 септември 2010 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 11 октомври 2010 г.

⁽³⁾ ОВ L 127, 29.4.2004 г., стр. 92.

тази държава-членка, да излагат на опасност правилното функциониране на вътрешния пазар на газ и доставките на газ за клиентите. Случилото се неотдавна показва доколко реален е този риск. За да може вътрешният пазар на газ да продължи да функционира дори и в условия на недостиг в доставките, е необходимо да се предвиди солидарност и координиране в отговор на кризите в доставките, както по отношение на превантивните действия, така и по отношение на реакцията на конкретни случаи на прекъсване на доставките.

- (6) В някои региони на Съюза се доставя газ с ниска калоричност. Поради неговите характеристики той не може да се използва в уреди за газ с висока калоричност. Възможно е обаче газ с висока калоричност да се използва в уреди за газ с ниска калоричност, ако се превърне в газ с ниска калоричност, например чрез добавяне на азот. Характеристиките на газа с ниска калоричност следва да се разгледат на национално и регионално равнище и следва да се вземат предвид при оценката на риска и в превантивните планове за действия и в планове за действия при извънредни ситуации на национално и регионално равнище.
- (7) Диверсификацията на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки за Съюза е от съществено значение за увеличаване сигурността на доставките на Съюза като цяло и на неговите държави-членки поотделно. В бъдеще сигурността на доставките ще зависи от бъдещото развитие на структурата на горивния микс, развитието на производството на Съюза и на третите държави, снабдяващи Съюза, инвестициите в съоръжения за съхранение и в диверсификацията на пътища за доставка на газ и източници на доставки вътре и извън Съюза, в т. ч. и съоръжения за втечнен природен газ („ВПП“). В този контекст следва да се обърне особено внимание на приоритетните инфраструктурни дейности, набелязани в Съобщението на Комисията от 13 ноември 2008 г., озаглавено „Втори стратегически енергиен преглед - план за действие на ЕС за енергийна сигурност и солидарност“, а именно южния газов коридор (Набуко и междусистемната връзка Турция—Гърция—Италия), диверсифицирани и достатъчни доставки на ВПП за Европа, ефективна взаимосвързаност на Балтийския регион, Средиземноморския енергиен пръстен и подходящи преносни връзки за природен газ север-юг в централна и югоизточна Европа.
- (8) С цел намаляване на въздействието на евентуални кризи, породени от прекъсване на доставките на газ, държавите-членки следва да улеснят диверсификацията на енергийните източници и на пътищата и източниците за доставка на газ.
- (9) Един крупен срив в доставките на газ към Съюза може да засегне всички държави-членки, Съюза като цяло и страните по Договора за създаването на енергийна общност⁽¹⁾, подписан в Атина на 25 октомври 2005 г. Той може също да доведе до голяма стопанска вреда в цялата икономика на Съюза. По подобен начин прекъсването на доставките на газ може да има тежки социални последици, по-специално за уязвимите групи клиенти.

- (10) Някои клиенти, включващи *inter alia* битови клиенти и клиенти, предоставящи съществени социални услуги, като например здравеопазване и грижи за деца, образование и други социални услуги, както и услуги, без които е невъзможно функционирането на дадена държава-членка, са особено уязвими и могат да се нуждаят от защита. Една широка дефиниция на такива защитени клиенти не следва да противоречи на европейските механизми за солидарност.
- (11) Докладът относно изпълнението на Европейската стратегия за сигурност, одобрен от Европейския съвет на заседание, проведено през декември 2008 г., откроява все по-голямата зависимост от вносна енергия като значителен допълнителен риск за сигурността на енергийните доставки на Съюза и подчертава, че енергийната сигурност е едно от новите предизвикателства за политиката на сигурността. Вътрешният пазар на газ е централен елемент в повишаването на сигурността на енергийните доставки в Съюза и в намаляване на степента, до която отделни държави-членки са изложени на вредните въздействия на прекъсването на доставките.
- (12) От съществено значение за един добре функциониращ вътрешен пазар на газ е мерките, предприети за гарантиране на сигурността на доставките на газ, да не изкривяват ненужно конкуренцията или ефективното функциониране на вътрешния пазар на газ.
- (13) Сливът на най-голямата единична газова инфраструктура, т.нар. принцип N-1, е реалистичен сценарий. Използването на срива на подобна инфраструктура като мерило за това, какво следва да могат да компенсират държавите-членки, е рационална изходна точка за анализ на сигурността на доставките на газ на всяка държава-членка.
- (14) Наличието на достатъчна и диверсифицирана газова инфраструктура в рамките на една държава-членка и в целия Съюз, включваща по-специално нова газова инфраструктура, свързваща сегашните изолирани системи, представляващи енергийни острови, със съседните им държави-членки, е от основно значение за справяне с прекъсванията в доставките. Общите минимални критерии за сигурността на доставките на газ следва да осигурят еднакви условия за сигурността на доставките на газ при отчитане на националните или регионални особености и следва да създадат значителни стимули за изграждане на необходимата инфраструктура и подобряване на нивото на готовност в случай на криза. Мерките от страна на търсенето като преминаване към други горива могат да се окажат ценни в обезпечаването на енергийната сигурност, когато могат да се приложат бързо и да намалят чувствително търсенето, за да се реагира на прекъсване на доставките. Следва още повече да се стимулира ефективното използване на енергия, особено когато са необходими мерки от страна на търсенето. Следва надлежно да се отчита въздействието върху околната среда на предложените мерки от страна на търсенето и предлагането и да се дава възможно най-голямо предпочитание на мерките с най-слабо въздействие върху околната среда, като се взема предвид аспектът, свързан със сигурността на доставките.

⁽¹⁾ ОВ L 198, 20.7.2006 г., стр. 18.

- (15) Инвестициите в нова газова инфраструктура следва да се насърчават активно и следва да се осъществяват единствено след подходяща оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с приложимите правни актове на Съюза. Такава нова инфраструктура следва да повиши сигурността на доставките на газ, като същевременно гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар на газ. Инвестициите следва принципно да се осъществяват от предприятията и да се основават на стимули от икономическо естество. Следва да се отчита надлежно необходимостта да се улеснява включването на газ от възобновяеми енергийни източници в мрежата на газопроводната инфраструктура. В случаите, когато инвестиция в инфраструктура има трансграничен характер, Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия („Агенцията“), създадена с Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, и Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ („ЕМОПС за газ“), създадена с Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи на природен газ ⁽²⁾, следва да имат активно участие в областите на съответната си компетентност с цел по-добро отчитане на трансграничните аспекти. Припомня се, че съгласно Регламент (ЕО) № 713/2009 Агенцията може да издава становища или препоръки по трансгранични въпроси в рамките на своята компетентност и сфера на дейност. Агенцията и ЕМОПС за газ, заедно с други участници на пазара, играят важна роля в изработването и прилагането на десетгодишния план на целия Съюз за развитие на мрежата, който ще включва, *inter alia*, европейска прогноза за адекватност на доставките, и по отношение на трансграничните взаимовръзки следва, наред с другото, да се основава на разумните потребности на различните ползватели на мрежата.
- (16) Компетентните органи или държавите-членки следва да гарантират, че пазарът на газ се изпитва като една от необходимите мерки в хода на процеса, водещ към спазване на стандарта за инфраструктурата.
- (17) При изпълнението на задачите, определени в настоящия регламент, компетентните органи следва да си сътрудничат тясно с други съответни национални органи, по-специално националните регулаторни органи, по целесъобразност и без да се засяга тяхната компетентност съгласно Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ ⁽³⁾.
- (18) Когато са необходими нови трансгранични междусистемни връзки или съществуващите трябва да бъдат разширени, на ранен етап следва да се установи тясно сътрудничество между съответните държави-членки и компетентните органи и националните регулаторни органи, когато те не са компетентните органи.
- (19) Различни източници на финансиране от Съюза са на разположение за подпомагане на държавите-членки за финансиране на необходимите инвестиции в производство, инфраструктура и мерки за енергийна ефективност на регионално и местно равнище, по-специално заеми и гаранции от Европейската инвестиционна банка или финансиране от регионални, структурни или кохезионни фондове. Европейската инвестиционна банка и външните инструменти на Съюза като инструменти за европейско съседство и партньорство, инструменти за предприемачествена помощ и финансовия инструмент за сътрудничество за развитие могат също така да финансират действия в трети държави с цел подобряване сигурността на доставките на газ.
- (20) Настоящият регламент следва да позволи на предприятията за природен газ и на техните клиенти да разчитат възможно най-дълго на пазарни механизми при справянето с прекъсванията в доставките. В него следва да бъдат предвидени и кризисни механизми, които да бъдат използвани, когато само пазарите вече не са в състояние да се справят адекватно с прекъсване в доставките на газ. Дори при извънредна ситуация с цел смекчаване на ефекта от прекъсването на доставките приоритет следва да се отдава на пазарните инструменти.
- (21) След влизането в сила на новото законодателство за вътрешния енергиен пазар, прието през юли 2009 г., ще се прилагат нови разпоредби за газовия сектор, с които ще се определят ясни роли и отговорности на държавите-членки, националните регулаторни органи, операторите на преносни мрежи и Агенцията и ще се повиши прозрачността на пазара с цел подобряване на неговото функциониране, сигурността на доставките и защитата на клиентите.
- (22) Завършването на вътрешния пазар на газ и ефективната конкуренция на него предлагат на Съюза най-високо ниво на сигурност на доставките за всички държави-членки, при условие че на пазара се позволи да функционира в пълна степен в случай на прекъсване на доставките, което засяга част от Съюза, независимо от причината за него. За тази цел е необходим комплексен и резултатен общ подход към сигурността на доставките, особено прозрачност, солидарност и недискриминационни политики, съвместими с функционирането на вътрешния пазар, и избягване на пазарните изкривявания и осуетяването на пазарните реакции на прекъсванията.
- (23) Сигурността на доставките на газ е споделена отговорност на предприятията за природен газ, държавите-членки, по-специално чрез техните компетентни органи, и Комисията в рамките на техните съответни сфери на дейност и компетентност. По целесъобразност националните регулаторни органи, когато те не са компетентни органи, следва също да допринасят за сигурността на доставките на газ в рамките на техните сфери на дейност и компетентност в съответствие с Директива 2009/73/ЕО. Освен това клиентите, ползващи газ за производство на електроенергия или за промишлени цели, могат също да играят важна роля за сигурността на доставките на газ чрез способността им да противодействат на кризата с мерки от страна на търсенето, като например договори с възможност за прекъсване на снабдяването и преминаване на други горива, тъй като това оказва пряко въздействие върху баланса предлагане-търсене.

⁽¹⁾ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36.

⁽³⁾ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94.

- (24) Следователно точното определяне на ролите и отговорностите на всички предприятия за природен газ и на компетентните органи е от основно значение за поддържане на добре функциониращ вътрешен пазар на газ, особено при прекъсвания в доставките и в кризисни ситуации. Тези роли и отговорности следва да бъдат определени по такъв начин, че да гарантират спазването на подхода на три нива, като първо бъдат ангажирани съответните предприятия за природен газ и промишлеността, после държавите-членки на национално или регионално равнище, а най-накрая и Съюзът. В случай на криза с доставките, на участниците на пазара следва да бъде предоставена достатъчна възможност да реагират на ситуацията посредством мерки, основаващи се на пазара. Когато реакциите на участниците на пазара не са достатъчни, държавите-членки и техните компетентни органи следва да вземат мерки с цел отстраняване или смекчаване на последиците от кризата с доставките. Единствено когато тези мерки не са достатъчни, следва да се вземат мерки на регионално или европейско равнище за отстраняване или смекчаване на последиците от кризата с доставките. Следва да се търсят решения на регионално равнище, доколкото това е възможно.
- (25) В дух на солидарност ще бъде установено широко регионално сътрудничество с участието на публични органи и предприятия за природен газ за изпълнение на настоящия регламент с цел да се оптимизират ползите от гледна точка на координацията на мерките за намаляване на установените рискове и прилагане на мерки, които са най-ефективни от гледна точка на разходите за съответните страни.
- (26) Следва да бъдат определени достатъчно хармонизирани стандарти за сигурност на доставките, които да обхващат поне ситуацията, която възникна през януари 2009 г., и да отчитат разликите между държавите-членки, като вземат предвид задълженията, свързани с обществени услуги, и мерките за защита на клиентите, посочени в член 3 от Директива 2009/73/ЕО. Тези стандарти за сигурност на доставките следва да бъдат стабилни, за да осигуряват необходимата правна сигурност, следва да бъдат ясно дефинирани и да не налагат неразумни и непропорционални тежести на предприятията за природен газ, в т.ч. новите участници и малките предприятия или крайните потребители. Тези стандарти също така следва да гарантират равни условия на достъп на националните клиенти до предприятията за природен газ на Съюза. Мерките, необходими за гарантиране изпълнението на стандартите за доставка, могат да включват допълнителни капацитети за съхранение и обеми, временни хранилища, договори за доставка, договори с възможност за прекъсване на снабдяването или всякакви други мерки, които имат подобен ефект, както и необходимите технически мерки, за да се гарантира безопасността на доставките на газ.
- (27) В интерес на доброто функциониране на пазара на газ е от основно значение от страна на предприятия за природен газ съвременно да бъдат направени необходимите инвестиции в местно производство и инфраструктура като междусистемни връзки, особено тези, предоставящи достъп до газовата мрежа на Съюза, оборудване, позволяващо физически двупосочен поток на газ по газопроводите, както и съоръжения за съхранение и регазификация на втечен природен газ, като се отчита възможността за прекъсване на доставките, както се случи през януари 2009 г. При прогнозиране на финансовите нужди на газовата инфраструктура във връзка с инструментите на Съюза, Комисията следва да даде, по целесъобразност, приоритет на инфраструктурните проекти, които подкрепят интеграцията на вътрешния пазар на газ и на сигурността на доставките на газ.
- (28) Операторите на преносни системи следва да не бъдат възпрепятствани да обмислят ситуация, в която инвестициите, създаващи възможност за физически капацитет за транспортиране на газ и в двете посоки („двупосочен капацитет“) при трансгранични междусистемни връзки с трети държави, може да допринесе за подобряване на сигурността на доставките, особено по отношение на трети държави, които осигуряват транзитни потоци между две държави-членки.
- (29) Важно е доставките на газ да бъдат поддържани, особено по отношение на битовите клиенти, както и по отношение на ограничен брой допълнителни клиенти, по-специално клиентите, предоставящи основни социални услуги, които могат да бъдат определени от заинтересованите държави-членки, в случаите, когато пазарът не може да продължи да им доставя. От основно значение е мерките, които трябва да бъдат предприети по време на криза, да са определени преди настъпването ѝ и да спазват изискванията за безопасност, включително когато защитените клиенти са свързани към една и съща разпределителна мрежа с други клиенти. Такива мерки могат да съдържат използването на пропорционални намаления спрямо първоначално резервирания капацитет, в случаи когато капацитетът за достъп до инфраструктурата е намален поради технически причини.
- (30) Като правило компетентните органи следва да спазват своя план за действия при извънредни ситуации. При надлежно обосновани изключителни обстоятелства те могат да предприемат действия, които се отклоняват от тези планове.
- (31) За изпълнение на задълженията за сигурност на доставките е на разположение голям избор от инструменти. Тези инструменти следва да бъдат използвани съответно в национален, регионален контекст и контекст на Съюза, за да се гарантира техният последователен и икономически ефективен резултат.
- (32) При дългосрочното планиране на инвестициите в достатъчен трансграничен капацитет и друга инфраструктура, която да осигури способността на системата дългосрочно да гарантира сигурност на доставките и да отговори на разумните заявки за доставки, аспектът сигурност на доставките е разработен в Директива 2009/73/ЕО. Постигането на стандартите за сигурност на доставките може да наложи преходен период, който да даде възможност да бъдат направени необходимите инвестиции. Изготвеният от ЕМОПС за газ и следен от Агенцията десетгодишен план на целия Съюз за развитие на мрежата е основен инструмент за набелязване на необходимите на равнище Съюза инвестиции, *inter alia* с цел прилагане на изискванията за инфраструктурата, заложи в настоящия регламент.
- (33) Като членове на Групата за координация по природния газ, ЕМОПС за газ и Агенцията, в рамките на своите сфери на отговорност, следва да участват пълноценно в процеса на сътрудничество и консултации на равнище Съюза.

- (34) Групата за координация по природния газ е основният орган, с който Комисията се консултира в контекста на установяването на превантивни планове за действия и планове за действия при извънредни ситуации. Припомня се, че ЕМОПС за газ и Агенцията са членове на Групата за координация по природния газ и с тях се провеждат консултации в този контекст.
- (35) За да се гарантира най-високо равнище на готовност в случай на прекъсване на доставките, компетентните органи следва да въведат планове за действия при извънредни ситуации, след като се консултират с предприятията за природен газ. Тези планове следва да не бъдат несъвместими помежду си на национално, регионално равнище или равнище на Съюза. Тяхното съдържание следва да се води от най-добрите практики сред съществуващите планове и да определя ясни роли и отговорности на всички съответни предприятия за природен газ и компетентни органи. Там, където това е възможно и необходимо, следва да се въведат общи планове за действия при извънредни ситуации на регионално равнище.
- (36) С цел укрепване на солидарността между държавите-членки в случай на извънредна ситуация в рамките на Съюза, и по-специално с цел подкрепа на държавите-членки, чиито географски или геоложки условия са по-малко благоприятни, държавите-членки следва да разработят мерки за солидарност. Предприятията за природен газ следва да разработят мерки, като търговски споразумения, които могат да включват увеличен износ на газ или увеличено освобождаване на газ от съоръженията за съхранение. Важно е да се поощрява сключването на споразумения между предприятията за природен газ. Действията от плана за извънредни ситуации следва да включват, по целесъобразност, механизми, гарантиращи справедливо обезщетение за предприятията за природен газ. Мерките за солидарност могат да бъдат особено уместни между държави-членки, на които Комисията препоръчва да въведат съвместни превантивни планове за действия или планове за действия при извънредни ситуации на регионално равнище.
- (37) В контекста на настоящия регламент Комисията играе важна роля в случай на извънредна ситуация, била тя на равнище на Съюза или на регионално равнище.
- (38) Европейската солидарност следва също така там, където е необходимо, да се прояви под формата на помощ за гражданска защита, предоставена от Съюза на неговите държави-членки. Тази помощ следва да получава съдействие и да се координира от общностния механизъм за гражданска защита, създаден с Решение 2007/779/ЕО, Евратом на Съвета ⁽¹⁾
- (39) Настоящият регламент не засяга суверенните права на държавите-членки върху техните собствени енергийни ресурси.
- (40) В Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита ⁽²⁾ е определен процес с цел подобряване защитата на определени европейски критични инфраструктури, в т.ч. някои газови инфраструктури в Съюза. Заедно с настоящия регламент Директива 2008/114/ЕО спомага за изграждането на комплексен подход към енергийната сигурност на Съюза.
- (41) Плановите за действия при извънредни ситуации следва да се актуализират редовно и да се публикуват. Те следва да подлежат на партньорски проверки и да бъдат изпитвани.
- (42) Групата за координация по газта следва да бъде консултант на Комисията с цел улесняване на координацията на мерките за сигурност на доставките в случай на извънредна ситуация, засягаща Съюза. Тя следва също така да следи адекватността и целесъобразността на мерките, които трябва да бъдат предприемани съгласно настоящия регламент.
- (43) Настоящият регламент има за цел да даде възможност на предприятията за природен газ и компетентните органи на държавите-членки да осигуряват работещ ефективно вътрешен пазар на газ възможно най-дълго време в случай на прекъсване на доставките преди компетентните органи да предприемат мерки за справяне със ситуация, при която пазарът повече не може да осигурява необходимите доставки на газ. Такива извънредни мерки следва да отговарят изцяло на правото на Съюза и Комисията следва да бъде уведомена за тях.
- (44) Тъй като доставките на газ от трети държави имат централно място за сигурността на доставките на газ в Съюза, Комисията следва да координира действията по отношение на трети държави, като работи с третите държави, които доставят газ, и третите държави, които извършват транзит на газ, за постигането на договорености за справяне с кризисни ситуации и гарантиране на стабилен газов поток към Съюза. Комисията следва да има правото да изпрати работна група, която да наблюдава при кризисни ситуации газовите потоци към Съюза, съгласувано с участващите трети държави, като в случай на възникване на криза вследствие на затруднения в трета държава, работната група способна и посредничи за излизане от нея.
- (45) Важно е условията за доставки от трети държави да не изкривяват конкуренцията и да са съобразени с правилата на вътрешния пазар.
- (46) Когато съществува достоверна информация за ситуация извън Съюза, която застрашава сигурността на доставките на една или няколко държави-членки и може да задейства механизъм за ранно предупреждение между Съюза и трета държава, Комисията следва да информира без забавяне Групата за координация по газта и Съюзът следва да предприеме необходимите мерки и да се опита да облекчи ситуацията.

⁽¹⁾ ОВ L 314, 1.12.2007 г., стр. 9.

⁽²⁾ ОВ L 345, 23.12.2008 г., стр. 75.

- (47) През февруари 2009 г. Съветът заключи, че прозрачността и надеждността трябва да бъдат засилени чрез съдържателен обмен на информация между Комисията и държавите-членки относно енергийните отношения с трети държави, включително дългосрочните договори, като същевременно бъде защитена информацията, чувствителна в търговско отношение.
- (48) Докато правилата, съдържащи се в Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз, по-специално правилата за конкуренцията, се прилагат за услуги от общ икономически интерес, доколкото прилагането на тези правила не възпрепятства изпълнението на такива услуги, държавите-членки разполагат с широка свобода на действие при определяне, възлагане и организиране изпълнението на задълженията за предоставяне на обществени услуги.
- (49) Доколкото целта на настоящия регламент да гарантира сигурността на доставките на газ в Съюза не може да бъде постигната в достатъчна степен самостоятелно от държавите-членки и следователно, поради мащаба и последиците от действието, може да бъде постигната по-добре на равнище на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (50) Директива 2004/67/ЕО следва да бъде отменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създават разпоредби, чиято цел е да гарантират сигурността на доставките на газ чрез осигуряване на правилно и постоянно функциониране на вътрешния пазар на природен газ („газ“), като се позволи прилагането на изключителни мерки, когато пазарът вече не може да осигури изискваните доставки природен газ, и като се предвиди ясно определение за отговорностите и тяхното разпределение между предприятията за природен газ, държавите-членки и Съюза, както по отношение на превантивните действия, така и по отношение на реакцията на конкретни прекъсвания на доставките. Настоящият регламент предвижда също така прозрачни механизми, в дух на солидарност, за координиране на планирането и противодействието на извънредна ситуация на равнище държавите-членки, регион и Съюза.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията от Директива 2009/73/ЕО, Регламент (ЕО) № 713/2009 и Регламент (ЕО) № 715/2009.

Освен това се прилагат и следните определения:

1. „защитени клиенти“ означава всички битови клиенти, които са свързани към газоразпределителна мрежа, и освен това може да обхваща, когато съответната държава-членка реши:

- а) малки и средни предприятия, стига те да са свързани към газоразпределителна мрежа, както и важни обществени услуги, при условие че са свързани с газоразпределителна или газопреносна мрежа и при условие че всички тези допълнителни клиенти не представляват повече от 20 % от крайното потребление на газ, и/или
- б) инсталации за централно отопление, доколкото те доставят отопление на битови клиенти и на клиентите, посочени в буква а), при условие че тези инсталации не са в състояние да преминат на други горива и са свързани с газоразпределителна или газопреносна мрежа.

Възможно най-скоро и не по-късно от 3 декември 2011 г. държавите-членки уведомяват Комисията дали възнамеряват да включат букви а) и /или б) в тяхното определение на защитените клиенти;

2. „компетентен орган“ означава националния правителствен орган или националния регулаторен орган, определен от всяка държава-членка за отговорен за гарантиране изпълнението на мерките, посочени в настоящия регламент. Това не засяга способността на държавите-членки да разрешават на компетентния орган да делегира конкретни задачи, изложени в настоящия регламент, на други органи. Такива делегирани задачи се изпълняват под ръководството на компетентния орган и се определят в планове, посочени в член 4.

Член 3

Отговорност за сигурността на доставките на газ

1. Сигурността на доставките на газ е споделена отговорност на предприятията за природен газ, държавите-членки, по-конкретно чрез техните компетентни органи, и Комисията, в рамките на тяхната съответна сфера на дейност и компетентност. Тази споделена отговорност изисква висока степен на сътрудничество между тях.

2. Възможно най-скоро и не по-късно от 3 декември 2011 г. всяка държава-членка определя компетентен орган, който осигурява изпълнението на мерките, предвидени в настоящия регламент. По целесъобразност, докато компетентният орган не е официално определен, националните органи, които в този момент отговарят за сигурността на доставките на газ, провеждат мерките, които трябва да се изпълняват от компетентния орган съгласно настоящия регламент. Тези мерки включват извършване на оценката на риска, посочена в член 9, и на основата на тази оценка на риска въвеждане на превантивен план за действия и план за действия при извънредни ситуации и редовен мониторинг на сигурността на

доставките на газ на национално равнище. Компетентните органи си сътрудничат с цел предотвратяване прекъсване на доставките и ограничаване на вредите в случай на такова събитие. Нищо не пречи на държавите-членки да приемат законодателство за прилагане, ако е необходимо, за да отговорят на изискванията на настоящия регламент.

3. Всяка държава-членка без забавяне уведомява Комисията за наименованието на компетентния орган, след като той бъде определен и, по целесъобразност, наименованията на националните органи, отговарящи за сигурността на доставките на газ в качеството им на временни компетентни органи в съответствие с параграф 2. Всяка държава-членка оповестява публично такова определяне.

4. При изпълнението на мерките, предвидени в настоящия регламент, компетентният орган определя ролите и отговорностите на различните участващи така, че да гарантират спазването на подхода на три нива, като първо бъдат ангажирани съответните предприятия за природен газ и промишлеността, после държавите-членки на национално или регионално равнище, а най-накрая и Съюзът.

5. Комисията, по целесъобразност, координира действията на компетентните органи на регионално равнище и на равнище на Съюза, както е указано в настоящия регламент, *inter alia*, чрез Координационната група по природния газ, посочена в член 12, или групата за управление при кризи, посочена в член 11, параграф 4, по-специално в случай на извънредна ситуация на равнище на Съюза или на регионално равнище, съгласно установеното в член 11, параграф 1.

6. Мерките, с които се гарантира сигурността на доставките и които се съдържат в превантивните планове за действия и в плановете за действия при извънредни ситуации, са ясно определени, прозрачни, недискриминационни и подлежат на проверка, не изкривяват ненужно конкуренцията и резултатното функциониране на вътрешния пазар на природен газ и не излагат на опасност сигурността на доставките на газ на други държави-членки или на Съюза като цяло.

Член 4

Въвеждане на превантивен план за действия и план за действия при извънредни ситуации

1. Компетентният орган на всяка държава-членка, след като се консултира с предприятията за природен газ, съответните организации, представляващи интересите на битовите и индустриалните клиенти, снабдявани с газ, и националния регулаторен орган, когато последният не е компетентният орган, въвежда на национално равнище, без да се засяга параграф 3:

- а) превантивен план за действия, в който се съдържат мерките, необходими за отстраняване или ограничаване на въздействието на идентифицираните рискове, в съответствие с извършената съгласно член 9 оценка на риска; и
- б) план за действия при извънредни ситуации, в който се съдържат мерките, които трябва да бъдат предприети за отстраняване или смекчаване на въздействието от прекъсване на доставките на газ съгласно член 10.

2. Преди да приемат превантивен план за действия и план за действия при извънредни ситуации на национално равнище, компетентните органи най-късно до 3 юни 2012 г. обменят своите проекти на превантивни планове за действия и проектите на планове за действия при извънредни ситуации и провеждат консултации помежду си на съответното регионално равнище, и с Комисията, с цел да гарантират, че техните проекти на планове и мерки не са несъвместими с превантивните планове за действия и плановете за действия при извънредни ситуации на друга държава-членка и че те отговарят на разпоредбите на настоящия регламент и на други разпоредби от законодателството на Съюза. Такива консултации се провеждат по-специално между съседни държави-членки, особено между изолирани системи, представляващи газови острови, и съседните държави-членки, и могат да се отнасят например до държавите-членки, посочени в индикативния списък от приложение IV.

3. Въз основа на консултациите, посочени в параграф 2, и възможни препоръки на Комисията, съответните компетентни органи могат да вземат решение за създаване на съвместни превантивни планове за действия на регионално равнище („съвместни превантивни планове за действия“) и на съвместни планове за действия при извънредни ситуации на регионално равнище („съвместни планове за действия при извънредни ситуации“), в допълнение към плановете, създадени на национално равнище. В случай на съвместни планове, съответните компетентни органи се стремят, по целесъобразност, да сключват споразумения с цел осъществяване на регионалното сътрудничество. Ако е необходимо, тези споразумения се одобряват официално от държавите-членки.

4. При разработване и прилагане на превантивния план за действия и на плана за действия при извънредни ситуации на национално и/или регионално равнище, компетентният орган надлежно взема под внимание безопасната експлоатация на газовата система във всеки един момент и разглежда и посочва в тези планове техническите ограничения, засягащи експлоатацията на мрежата, включително технически причини и причини, свързани с безопасността, които могат да доведат до намаление на потоците в случай на извънредна ситуация.

5. Не по-късно от 3 декември 2012 г., превантивните планове за действия и плановете за действия при извънредни ситуации, включително, когато е приложимо, съвместните планове, се приемат и се оповестяват публично. Тези планове се съобщават на Комисията без забавяне. Комисията информира Координационната група по природния газ. Компетентните органи осигуряват редовния мониторинг на изпълнението на тези планове.

6. В тримесечен срок след като е била уведомена от компетентните органи за плановете, посочени в параграф 5:

- а) Комисията оценява тези планове в съответствие с буква б). За тази цел Комисията се консултира с Координационната група по природния газ относно тези планове и надлежно взема предвид становището ѝ. Комисията докладва на Координационната група по природния газ своята оценка относно плановете, и

б) когато въз основа на тези консултации Комисията:

- i) прецени, че превантивният план за действия или планът за действия при извънредни ситуации не е резултатен по отношение ограничаване на рисковете, установени в оценката на риска, тя може да препоръча на съответния компетентен орган или компетентните органи да променят съответния план;
- ii) счита, че един превантивен план за действия или план за действия при извънредни ситуации е в противоречие със сценариите за риска или с плановете на друг компетентен орган, или не отговаря на разпоредбите на настоящия регламент или други разпоредби на законодателството на Съюза, тя изисква съответният план да бъде променен;
- iii) счита, че превантивният план за действия застрашава сигурността на доставките на газ на други държави-членки или на Съюза като цяло, тя взема решение да отправи искане към компетентния орган да преразгледа този превантивен план за действия и може да представи конкретни препоръки за неговото изменение. Комисията обосновава подробно решението си.

7. В четиримесечен срок след като е бил уведомен за искането на Комисията, посочено в параграф 6, буква б), подточка ii), съответният компетентен орган изменя превантивния си план за действия или плана си за действия при извънредни ситуации и уведомява за него Комисията или информира Комисията за причините, поради които не е съгласен с искането. В случай на несъгласие Комисията може, в двумесечен срок от отговора на компетентния орган, да оттегли искането си или да свика среща за обсъждане на въпроса със съответния компетентен орган и, когато Комисията прецени, че това е необходимо, с Координационната група по природния газ. Комисията излага подробно основанията си да поиска плановете да бъдат изменени. Компетентният орган взема изцяло предвид позицията на Комисията. Когато окончателното решение на компетентния орган се отклонява от позицията на Комисията, компетентният орган следва да осигури и оповести, заедно с решението и позицията на Комисията, и основанията за това решение, в срок от два месеца след получаване на позицията на Комисията. Когато е приложимо, компетентният орган оповестява изменения план незабавно.

8. В тримесечен срок след като е бил уведомен за решението на Комисията, посочено в параграф 6, буква б), подточка iii), съответният компетентен орган изменя превантивния си план за действия и уведомява за него Комисията или информира Комисията за причините, поради които не е съгласен с решението. В случай на несъгласие Комисията може в двумесечен срок от отговора на компетентния орган да реши да измени или да оттегли искането си. Ако Комисията поддържа искането си, съответният компетентен орган изменя плана в двумесечен срок, след като е бил уведомен за решението на Комисията, като отчита в пълна степен препоръките на Комисията, посочени в параграф 6, буква б), подточка iii), и уведомява за това Комисията.

Комисията информира Координационната група по природния газ и надлежно взема под внимание нейните препоръки при изготвянето на становището си относно изменения план, което се предава най-късно два месеца след уведомяването на компетентния орган. Съответният компетентен орган взема изцяло предвид становището на Комисията и в рамките на два месеца след получаването на становището на Комисията приема изменения план и го оповестява.

9. Спазва се поверителността на чувствителната търговска информация.

Член 5

Съдържание на националните и съвместни превантивни планове за действия

1. Националните и съвместни превантивни планове за действия съдържат:

- а) резултатите от оценката на риска, предвидена в член 9;
- б) мерките, обемите, капацитетите и времето, необходимо за изпълнение на стандартите за инфраструктурата и доставките на газ, както е предвидено в членове 6 и 8, включително, когато е приложимо, степента, в която някои мерки от страна на търсенето могат в достатъчна степен да компенсират временно прекъсване на доставките, посочено в член 6, параграф 2, установяването на най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес в случай на прилагане на член 6, параграф 3, и всеки стандарт за увеличени доставки по член 8, параграф 2;
- в) задълженията, наложени на предприятията за природен газ и други съответни органи, включително за безопасна експлоатация на газовата система;
- г) други превантивни мерки, като например свързаните с необходимостта от засилване на междусистемните връзки между съседни държави-членки и възможността за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки, по целесъобразност, за преодоляване на установените рискове с цел да се поддържа доставката на газ за всички клиенти, доколкото е възможно;
- д) механизми, които да бъдат използвани за сътрудничество с други държави-членки за изготвяне и изпълнение на съвместни превантивни планове за действия и съвместни планове за действия при извънредни ситуации, както е посочено в член 4, параграф 3, където е приложимо;
- е) информация за съществуващи и бъдещи междусистемни връзки, включително тези, които предоставят достъп до газо-преносната мрежа на Съюза, трансграничните потоци, трансграничния достъп до съоръжения за съхранение и физическия капацитет за транспортиране на газ и в двете посоки („двупосочен капацитет“), по-специално в случай на извънредна ситуация;
- ж) информация относно всички задължения за обществени услуги, свързани със сигурността на доставките на газ.

2. Националните и съвместни превантивни планове за действия, и по-специално действията за изпълнение на стандарта за инфраструктура, предвиден в член 6, отчитат десетгодишния план за развитие на мрежата в целия Съюз, който се разработва от ЕМОПС за газ съгласно член 8, параграф 10 от Регламент (ЕО) № 715/2009.

3. Националните и съвместни превантивни планове за действия се основават главно на пазарни мерки и отчитат икономическото въздействие, резултатността и ефикасността на мерките, въздействието върху функционирането на вътрешния енергиен пазар и въздействието върху околната среда и потребителите, и не налага неоправдана тежест за предприятията за природен газ, нито въздействия отрицателно върху функционирането на вътрешния пазар на газ.

4. Националните и съвместни превантивни планове за действия се актуализират на всеки две години, освен ако обстоятелствата не изискват това да става по-често, и отразяват актуализираната оценка на риска. Предвидените консултации между компетентните органи по член 4, параграф 2, се извършват преди приемането на актуализирания план.

Член 6

Стандарт за инфраструктура

1. Държавите-членки или, когато дадена държава-членка предвижда това, компетентният орган гарантира, че са взети необходимите мерки, така че най-късно до 3 декември 2014 г., в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура, капацитетът на останалата инфраструктура, определен по формулата N-1, както е посочено в точка 2 от приложение I, е в състояние, без да се засягат разпоредбите на параграф 2 от настоящия член, да доставя необходимите количества газ за задоволяване на общото търсене на газ в района на изчислението за един ден на изключително голямо търсене на газ, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години. Това не засяга, когато е уместно и необходимо, отговорността на системните оператори да направят съответните инвестиции и задълженията на операторите на преносни системи, както е предвидено в Директива 2009/73/ЕО и Регламент (ЕО) № 715/2009.

2. Задължението да се гарантира, че останалата инфраструктура има капацитет да задоволи цялото търсене на газ, посочено в параграф 1, се счита за изпълнено и когато компетентният орган докаже в превантивния план за действия, че едно прекъсване на доставките може да бъде навреме и в достатъчна степен компенсирано от подходящи пазарни мерки от страна на търсенето. За тази цел се използва формулата от точка 4 на приложение I.

3. По целесъобразност, според оценката на риска, посочена в член 9, съответните компетентни органи могат да решат, че задължението, установено в параграф 1 от настоящия член, се изпълнява на регионално, вместо на национално равнище. В този случай се определят съвместни превантивни планове за действия съгласно член 4, параграф 3. Прилага се точка 5 от приложение I.

4. Всеки компетентен орган, след като се консултира със съответните предприятия за природен газ, незабавно съобщава на Комисията всеки случай на нарушение на задълженията, установени в параграф 1, и информира Комисията за причините за това неизпълнение.

5. Операторите на преносната мрежа осигуряват постоянен двупосочен капацитет по всички трансгранични междусистемни връзки между държави-членки възможно най-скоро и най-късно до 3 декември 2013 г., освен:

а) в случай на връзки с производствени съоръжения, съоръжения за ВПГ и газоразпределителни мрежи, или

б) когато е предоставено освобождаване съгласно член 7.

До 3 декември 2013 г. операторите на газопреносната система адаптират действието на газопреносните системи частично или като цяло с цел да позволят физически преминаването на потоци от газ и в двете посоки по трансграничните междусистемни връзки.

6. Когато двупосочният капацитет вече съществува или е в процес на изграждане на една конкретна трансгранична междусистемна връзка, задължението, посочено в параграф 5, първа алинея, се счита за изпълнено за тази междусистемна връзка, освен ако от една или повече държави-членки е поискано увеличаване на капацитета с цел сигурност на доставките. Когато е направено такова искане за увеличаване, се прилага процедурата по член 7.

7. Държавите-членки или, когато дадена държава-членка предвижда това, компетентният орган гарантира, че като първа стъпка пазарът винаги се изпитва по прозрачен, подробен и недискриминационен начин, за да се прецени дали от пазара се изисква инвестицията в инфраструктурата, необходима за изпълнение на задълженията, посочени в параграфи 1 и 5.

8. Националните регулаторни органи отчитат ефективно направените разходи за изпълнение на задълженията, посочени в параграф 1, и разходите за осигуряване на постоянен двупосочен капацитет, така че да предоставят подходящи стимули, когато определят или одобряват, по прозрачен и подробен начин, тарифите или методологията съгласно член 41, параграф 8 от Директива 2009/73/ЕО и член 13 от Регламент (ЕО) № 715/2009. Доколкото дадена инвестиция за създаване на двупосочен капацитет не се налага от пазара и когато тези инвестиции водят до разходи в повече от една държава-членка или в една държава-членка в полза на една или повече други държави-членки, националните регулаторни органи на всички съответни държави-членки съвместно вземат решение за разпределението на разходите, преди да се вземе решение за инвестиране. Разпределението на разходите по-специално взема предвид съотношението на ползите от инвестиции в инфраструктурата за увеличаване сигурността на доставките на съответните държави-членки. Прилага се член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 713/2009.

9. Компетентният орган гарантира, че всяка нова газо-преносна инфраструктура допринася за сигурността на доставките чрез разработването на добре свързана мрежа, включително, по целесъобразност, чрез достатъчен брой трансгранични входни и изходни точки в съответствие с търсенето на пазара и установените рискове. Когато е целесъобразно, в рамките на оценката на риска Компетентният орган проверява къде съществуват вътрешни ограничаващи фактори и дали националният капацитет и инфраструктури за приемане на газ, по-специално преносните мрежи, са в състояние да адаптират националните потоци газ към сценарий на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура, посочена в оценката на риска.

10. Допуска се изключение по отношение на Люксембург, Словения и Швеция, които не са обвързани, но се стремят да изпълнят задълженията, установени в параграф 1 от настоящия член, като същевременно гарантират доставките на газ за защитените клиенти в съответствие с член 8. Това изключение се прилага:

- а) по отношение на Люксембург: докато има най-малко две междусистемни връзки с други държави-членки, най-малко два различни източника на доставки и няма хранилища за газ или съоръжение за ВПГ на своята територия;
- б) по отношение на Словения: докато има най-малко две междусистемни връзки с други държави-членки, най-малко два различни източника на доставки и няма хранилища за газ или съоръжение за ВПГ на своята територия;
- в) по отношение на Швеция: докато не осъществява транзит на газ за други държави-членки през своята територия, има годишно брутно вътрешно потребление на газ, по-малко от 2 млн. т., и по-малко от 5 % общо първично потребление на енергия от газ.

Тези три държави-членки осигуряват по прозрачен, подробен и недискриминационен начин редовното изпитване на пазара на инвестициите в инфраструктура и оповестяват резултатите от тези изпитвания.

Посочените в първа алинея държави-членки информират Комисията за всяка промяна по отношение на условията, установени в същата алинея. Установеното в първа алинея изключение престава да се прилага, ако най-малко едно от посочените условия вече не се изпълнява.

До 3 декември 2018 г. всяка от държавите-членки, посочени в първа алинея, предава на Комисията доклад, който описва състоянието по отношение на съответните условия, установени в същата алинея, и перспективите за спазването на задълженията по параграф 1, като вземат предвид икономическия ефект от изпълнението на стандарта за инфраструктурата, резултатите от тестовите на пазара, развитието на пазара на газ и проектите за газова инфраструктура в региона. Въз основа на доклада и ако съответните условия, установени в първата алинея на настоящия параграф, са все още изпълнени, Комисията може да реши, че установеното в първа алинея изключение може да продължи да

се прилага за още четири години. В случай на положително решение установената в настоящата алинея процедура се повтаря след четири години.

Член 7

Процедура за създаване на двупосочен капацитет или за разглеждане на искане за освобождаване

1. За всяка трансгранична междусистемна връзка между държавите-членки, с изключение на тези, освободени по силата на член 6, параграф 5, буква а), и освен ако вече съществува двупосочен капацитет или е в процес на изграждане, и не е поискано увеличаване от една или повече държави-членки с цел сигурност на доставките, операторите на преносни системи, не по-късно от 3 март 2012 г. представят на своите държави-членки или, когато държавите-членки го предвиждат, на техните компетентни органи или на техните регулаторни органи (наричани заедно в настоящия член „съответните органи“), след като се консултират с всички други заинтересовани оператори на преносни системи:

- а) предложение за двупосочен капацитет във връзка с обратната посока („капацитет за обратен поток“); или
- б) искане за освобождаване от задължението за създаване на двупосочен капацитет.

2. Предложението за капацитет за обратен поток или искането за освобождаване, посочени в параграф 1, се основават на оценка на търсенето на пазара, прогнозите за търсенето и предлагането, техническите възможности, разходите за капацитет за обратен поток, включително и произтичащото от това подсилване на преносната система, както и ползите за сигурността на доставките, като също така се взема предвид, по целесъобразност, възможният принос на капацитета за обратен поток за покриване, заедно с други евентуални мерки, на стандарта за инфраструктура, посочен в член 6, в случай на държавите-членки, получаващи ползи от капацитета за обратен поток.

3. Съответният орган, който получава предложението или искането за освобождаване, уведомява без забавяне съответните органи на другите държави-членки, които биха могли според оценката на риска да се възползват от капацитета за обратен поток, както и Комисията, за предложението или искането за освобождаване. Въпросният орган дава на съответните органи и на Комисията възможност да дадат становище в срок от четири месеца след получаване на уведомлението.

4. В срок от два месеца след изтичането на срока, посочен в параграф 3, съответният орган, въз основа на критериите, посочени в параграф 2, и на оценката на риска, извършена съгласно член 9, и като отчита в най-голяма степен становищата, получени в съответствие с параграф 3 от настоящия член, и като взема предвид аспекти, които не са строго икономически, като сигурността на доставките на газ и приноса към вътрешния пазар на газ:

- а) предоставя освобождаване, ако капацитетът за обратен поток няма да повиши значително сигурността на доставките на нито една държава-членка или регион или ако инвестиционните разходи биха превишили значително потенциалните ползи за сигурността на доставките; или
- б) приема предложението за капацитет за обратен поток; или
- в) изисква от оператора на преносна система да измени предложението си.

Съответният орган незабавно уведомява Комисията за своето решение, заедно с цялата необходима информация, която показва причините за решението, включително и становищата, получени в съответствие с параграф 3 от настоящия член. Съответните органи се стремят да гарантират, че обусловените едно от друго решения, които касаят една и съща междусистемна връзка или свързани помежду си тръбопроводи, не си противоречат.

5. В срок от два месеца след получаване на уведомлението и когато има разминаване между решението на съответния орган и становищата на другите съответни органи, Комисията може да поиска от съответния орган да измени решението си. Този срок може да бъде удължен с един месец, в случай че Комисията има нужда от допълнителна информация. Всяко предложение на Комисията, която изисква изменение на решението на съответния орган, се извършва въз основа на елементите и критериите, установени в параграф 2 и в параграф 4, буква а), като се вземат предвид причините за решението на съответния орган. Съответният орган се съобразява с искането, като изменя своето решение в срок от четири седмици. В случай че Комисията не е предприела действия в рамките на този двумесечен срок, се приема, че тя не е повдигнала възражения срещу решението на съответния орган.

6. При необходимост от допълнителен капацитет за обратен поток в съответствие с резултатите от оценката на риска, извършена съгласно член 9, процедурата, предвидена в параграфи 1—5 от настоящия член, се повтаря по молба на оператор на преносна система, на съответен орган или на Комисията.

7. Комисията и съответният орган запазват поверителността на чувствителната търговска информация през цялото време.

Член 8

Стандарт за доставки

1. Компетентният орган изисква от предприятията за природен газ, определени от него, да предприемат мерки, за да гарантират доставките на газ към защитените клиенти в държавата-членка в следните случаи:

- а) екстремни температури в продължение на период от седем дни, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години;
- б) всеки период от най-малко 30 дни на изключително високо търсене на газ, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години; и
- в) за период от най-малко 30 дни в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура в среднестатистически зимни условия.

Компетентният орган определя предприятията за природен газ, посочени в първа алинея, най-късно до 3 юни 2012 г.

2. Всеки стандарт за повишени доставки, надхвърлящ периодите от 30 дни, посочени в параграф 1, букви б) и в), или всяко допълнително задължение, наложено от съображения за сигурност на доставките на газ, се основава на оценката на риска, посочена в член 9, отразява се в превантивния план за действия и:

- а) отговаря на изискванията на член 3, параграф 6;
- б) не изкривява неоправдано конкуренцията или възпрепятства функционирането на вътрешния пазар на газ;
- в) не оказва отрицателно влияние на способността на никоя друга държава-членка да доставя природен газ на своите защитени клиенти в съответствие с настоящия член в случай на национална извънредна ситуация, извънредна ситуация на равнище Съюза или регионална извънредна ситуация; и
- г) отговаря на критериите, посочени в член 11, параграф 5, в случай на извънредна ситуация на равнище Съюза или даден регион.

В дух на солидарност, компетентният орган определя в превантивния план за действия и в плана за действия при извънредни ситуации как всяко нарастване на стандарта за доставки или всяко допълнително задължение, наложено на предприятията за природен газ, може да бъде временно намалено в случай на извънредна ситуация на равнище Съюза или регионална извънредна ситуация.

3. След периодите, определени от компетентния орган в съответствие с параграфи 1 и 2, или при по-тежки условия от тези, определени в параграф 1, компетентните органи и предприятията за природен газ се стремят да запазят, доколкото е възможно, доставките на газ, по-специално за защитените клиенти.

4. Наложеният на предприятията за природен газ задължения за изпълнение на стандартите за доставки, определени в настоящия член, се прилагат без дискриминация и не трябва да създават ненужна тежест за тези предприятия.

5. Предприятията за природен газ могат по целесъобразност да изберат да изпълняват тези задължения на регионално равнище или на равнище Съюза. Компетентният орган няма право да изисква определените в настоящия член стандарти да бъдат изпълнени въз основа на инфраструктура, намираща се само на негова територия.

6. Компетентният орган гарантира, че са създадени условия за доставки към защитените клиенти, без това да засяга правилното функциониране на вътрешния пазар на газ, и на цена, отчитаща пазарната стойност на доставките.

Член 9

Оценка на риска

1. До 3 декември 2011 г. всеки компетентен орган прави пълна оценка, въз основа на следните общи елементи, на рисковете за сигурността на доставките на газ в своята държава-членка, като:

- а) използва стандартите, определени в членове 6 и 8, които показват изчислението на формулата N-1, използваните допускания, включително тези за изчисляване на формулата N-1 на регионално ниво, както и данните, необходими за тези изчисления;
- б) отчита всички имащи отношение национални и регионални обстоятелства, по-специално размера на пазара, конфигурацията на мрежата, действителните потоци, включително и изходящите потоци от съответната държава-членка, възможността за физически газови потоци в двете посоки, включително евентуалната необходимост от последващо подсилване на преносната система, наличието на производство и съхранение и ролята на газа в енергийния микс, по-специално по отношение на топлофикацията и производството на електроенергия и за работата на промишлеността, както и съображенията за безопасността и качеството на газа;
- в) разглежда различни сценарии на изключително високо търсене на газ и прекъсване на доставките като срыв на основни преносни инфраструктури, съоръжения за съхранение или терминали за ВПП и прекъсване на доставките от страна на доставчици от трети държави, като взема предвид историята, вероятността, сезона, честотата и продължителността на тяхното възникване, както и, по целесъобразност, геополитическите рискове и оценява вероятните последици от тези сценарии;
- г) отчита взаимодействието и връзката на рисковете с други държави-членки, включително, *inter alia*, по отношение на

междусистемните връзки, трансграничните доставки, трансграничния достъп до съоръжения за съхранение и двупосочния капацитет;

- д) отчита максималния капацитет на взаимно свързване на всяка гранична входна и изходна точка.

2. Когато се прилага член 4, параграф 3, съответните компетентни органи също така извършват съвместна оценка на риска на регионално равнище.

3. Предприятията за природен газ, промишлените потребители на газ, съответните организации, представляващи интересите на битовите и индустриалните газови потребители, както и държавите-членки и националният регулаторен орган, когато той е различен от компетентния орган, си сътрудничат с компетентния орган и му предоставят при поискване цялата необходима информация за оценката на риска.

4. Оценката на риска се актуализира за първи път най-късно 18 месеца след приемането на превантивния план за действия и плана за действия при извънредни ситуации, посочени в член 4, и след това на всеки две години до 30 септември на съответната година, освен ако обстоятелствата не изискват по-чести актуализации. Оценката на риска отчита постигнатия напредък в инвестициите, необходими за справяне със стандарта за инфраструктура, определен в член 6, и специфичните за съответната държава трудности, срещнати при прилагането на нови алтернативни решения.

5. Оценката на риска, включително актуализираните ѝ версии, се предоставят незабавно на Комисията.

Член 10

План за действия при извънредни ситуации и нива на опасност

1. В националните и съвместните планове за действия при извънредни ситуации се:

- а) доразвиват нивата на опасност, установени в параграф 3;
- б) определят ролята и отговорностите на предприятията за природен газ и на промишлените газови потребители, включително съответните производители на електроенергия, като вземат предвид различната степен, в която те са засегнати от евентуално прекъсване на доставките на газ, както и тяхното взаимодействие с компетентните органи и, където е целесъобразно, с националните регулаторни органи на всяко от нивата на опасност, определени в параграф 3;
- в) определят ролята и отговорностите на компетентните органи и на другите органи, на които са делегирани задачи, както е посочено в член 2, параграф 2, на всяко от нивата на опасност, определени в параграф 3 от настоящия член;

- г) гарантира, че на предприятията за природен газ и промишлените потребители на газ са дадени достатъчно възможности да реагират на всяко ниво на опасност;
- д) определят, ако е необходимо, мерки и действия, които да бъдат предприети за смекчаване на потенциалното въздействие на прекъсването на доставките на газ върху централното отопление и върху доставката на електроенергия, произведена от газ;
- е) изготвят подробна процедура и мерки, които да се следват при всяко едно ниво на опасност, както и съответстващите схеми, представящи движението на информационните потоци;
- ж) определя лице или екип за управление в условия на криза и определя неговата или тяхната роля;
- з) определя приноса на мерките на пазарна основа, по-специално тези, изброени в приложение II, за справяне със ситуацията при ниво „Тревога“ и за облекчаване на ситуацията при ниво „Извънредна ситуация“;
- и) определя приноса на мерките на непазарна основа, планирани или с предстоящо изпълнение при ниво „Извънредна ситуация“, по-специално тези, изброени в приложение III, и се оценява степента, в която за справяне с кризата е необходимо използването на мерки на непазарна основа, както и ефекта от тях и се определят процедури за изпълнението им, като се взема предвид фактът, че мерки на непазарна основа се използват единствено когато пазарните механизми сами не могат вече да гарантират доставките, по-специално за защитените клиенти;
- й) описват механизмите, използвани за сътрудничество с другите държави-членки при всяко едно ниво на опасност;
- к) описват подробно задълженията за докладване, наложени на предприятията за природен газ при ниво на опасност „Тревога“ и „Извънредна ситуация“;
- л) съставя списък на предварително определени действия за осигуряване на газ в случай на извънредна ситуация, включително търговските споразумения между страните, участващи в такива действия, и компенсаторните механизми за предприятията за природен газ, по целесъобразност, при надлежно отчитане на поверителността на чувствителните данни. Тези действия могат да включват трансгранични споразумения между държавите-членки и/или предприятията за природен газ.

2. Националният и съвместният план за действия при извънредни ситуации се актуализират на всеки две години, освен ако обстоятелствата не изискват по-чести актуализации, и отразяват актуализираната оценка на риска. Консултациите между компетентните органи, предвидени по член 4, параграф 2, се извършват преди приемането на актуализираните планове.

3. Трите основни нива на опасност са следните:

- а) ниво на ранно предупреждение („Ранно предупреждение“): в случаи, когато е налице конкретна, сериозна и надеждна информация, че може да настъпи събитие, което вероятно ще доведе до значително влошаване на положението с доставките и вероятно ще доведе до задействане на ниво на тревога или на извънредна ситуация; нивото за ранно предупреждение може да бъде обявено от механизъм за ранно предупреждение;
- б) ниво на тревога („Тревога“): в случаи, когато е настъпило прекъсване на доставките или изключително високо търсене на газ, което ще доведе до значително влошаване на положението с доставките, но пазарът все още е в състояние да се справи с прекъсването или търсенето, без да е необходимо да се прибягва до непазарни мерки;
- в) ниво на извънредна ситуация („Извънредна ситуация“): в случай на изключително високо търсене на газ или значително прекъсване на доставките или друго значително влошаване на положението с доставките и в случай, че всички съответни пазарни мерки са били осъществени, но доставките на газ са недостатъчни за задоволяване на продължаващото търсене на газ, така че трябва да бъдат допълнително въведени непазарни мерки с цел, по-специално, гарантиране на доставките на газ за защитените клиенти в съответствие с член 8.

4. Националният и съвместният план за действия при извънредни ситуации гарантират, че трансграничният достъп до инфраструктурата съгласно Регламент (ЕО) № 715/2009 се поддържа, доколкото е възможно технически и от гледна точка на безопасността, и в случай на извънредна ситуация. Плановете са в съответствие с член 3, параграф 6 от настоящия регламент и с тях не се въвеждат мерки, които ненужно ограничават газовия поток през границите.

5. Когато компетентният орган обявява някое от нивата на опасност, посочени в параграф 3, той незабавно информира Комисията и ѝ предоставя цялата необходима информация, и по-конкретно информацията за действията, които възнамерява да предприеме. В случай на извънредна ситуация, която може да доведе до призив за помощ от Съюза и неговите държави-членки, компетентният орган на съответната държава-членка уведомява незабавно Центъра за наблюдение и информация в областта на гражданската защита към Комисията.

6. При обявяването на извънредна ситуация компетентният орган следва предварително определените действия, установени в неговия план за действия при извънредна ситуация, и незабавно информира Комисията по-специално за действията, които възнамерява да предприеме в съответствие с параграф 1. При надлежно обосновани изключителни обстоятелства компетентният орган може да предприема действия, които се отклоняват от плана за действия при извънредни ситуации. Компетентният орган незабавно информира Комисията за всяко такова действие и се обосновава за него.

7. Държавите-членки и в частност компетентните органи гарантират, че:

- а) не се въвеждат мерки, които неоправдано ограничават притока на газ в рамките на вътрешния пазар, по всяко време;
- б) не се въвеждат мерки, за които има вероятност да застрашат сериозно положението с доставките на газ в друга държава-членка; както и
- в) трансграничният достъп до инфраструктурата в съответствие с Регламент (ЕО) № 715/2009 се поддържа, доколкото е възможно технически и от гледна точка на безопасността, съгласно плана за действия при извънредни ситуации.

8. Комисията проверява, възможно най-скоро, но при всички случаи в рамките на пет дни от получаване от компетентния орган на информацията, посочена в параграф 5, дали обявяването на извънредна ситуация е оправдано в съответствие с параграф 3, буква в) и дали предприетите мерки следват във възможно най-голяма степен действията, изброени в плана за действия при извънредни ситуации, не създават ненужна тежест за предприятията за природен газ и съответстват на параграф 7. Комисията може, по искане на даден компетентен орган, на предприятия за природен газ или по собствена инициатива, да поиска от компетентния орган да измени мерките, които противоречат на условията, установени в параграф 7 и в първото изречение от настоящия параграф, и да отмени обявената извънредна ситуация, когато счита, че тя не е или вече не е оправдана съгласно параграф 3, буква в).

В срок от три дни след уведомяването за искането на Комисията компетентният орган изменя мерките и уведомява за това Комисията или информира Комисията за причините, поради които той не е съгласен с искането. В този случай Комисията може, в срок от три дни, да измени или оттегли искането си или да свика среща за обсъждане на въпроса с компетентния орган или, по целесъобразност, съответните компетентни органи и, когато Комисията прецени, че това е необходимо, с Координационната група по природния газ. Комисията излага подробно основанията си да поиска действието да бъде изменено. Компетентният орган взема изцяло предвид позицията на Комисията. Когато окончателното решение на компетентния орган се отклонява от позицията на Комисията, компетентният орган излага мотивите за това решение.

Член 11

Реагиране от страна на Съюза и на регионално равнище при извънредни ситуации

1. По искане на компетентен орган, който е обявил извънредна ситуация, и след като извърши проверка съгласно член 10, параграф 8, Комисията може да обяви извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище за конкретно засегнат географски регион. По искане на най-малко

два компетентни органа, които са обявили извънредна ситуация и след проверката в съответствие с член 10, параграф 8, и когато причините за тези извънредни ситуации са свързани, Комисията обявява, по целесъобразност, извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище. Във всички случаи Комисията, като използва най-подходящи за ситуацията средства за комуникация, събира становища и взема под внимание цялата съответна информация, предоставена от другите компетентни органи. Когато прецени, че основанията за извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище вече не оправдават обявената извънредна ситуация, Комисията обявява край на извънредната ситуация в рамките на Съюза или на региона. Във всички случаи Комисията се обосновава и информира Съвета за своето решение.

2. Веднага след обявяването на извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище Комисията свика Координационната група по природния газ. По време на извънредната ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище, по искане на най-малко три държави-членки Комисията може да ограничи участието в Координационната група по природния газ, за цяло заседание или част от него, до представителите на държавите-членки и компетентните органи.

3. При извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище, както е посочено в параграф 1, Комисията координира действията на компетентните органи, като изцяло отчита съответната информация и резултатите от консултацията на Координационната група по природния газ. Комисията по-специално:

- а) осигурява обмена на информация;
- б) гарантира съгласуваността и резултатността от действията на равнище държавите-членки и на регионално равнище по отношение на равнището на Съюза;

в) координира действията по отношение на трети държави.

4. Комисията може да свика група за управление при кризи, съставена от отговорниците за управлението в условия на криза, посочени в член 10, параграф 1, буква ж), на държавите-членки, засегнати от извънредната ситуация. Комисията, със съгласието на отговорниците за управлението в условия на криза, може да покани да участват други заинтересовани лица. Комисията гарантира, че Координационната група по природния газ редовно се осведомява за работата, извършвана от групата за управление при кризи.

5. Държавите-членки и по-специално компетентните органи гарантират, че:

- а) не се въвеждат мерки, които неоправдано ограничават притока на газ в рамките на вътрешния пазар, по всяко време, и по-конкретно притока на газ до засегнатите пазари;

б) не се въвеждат мерки, които могат да застрашат сериозно положението с доставките на газ в друга държава-членка; както и

в) трансграничният достъп до инфраструктурата в съответствие с Регламент (ЕО) № 715/2009 се поддържа, доколкото е възможно технически и от гледна точка на безопасността, съгласно плана за действия при извънредни ситуации.

6. Когато по искане на даден компетентен орган или предприятие за природен газ или по своя собствена инициатива Комисията счита, че при една извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище действие, предприето от държава-членка или компетентен орган, или поведението на предприятие за природен газ е в противоречие с параграф 5, Комисията изисква от държавата-членка или от компетентния орган да променят своето действие или да предприемат действия, за да се гарантира спазването на параграф 5, като ги информира за причините за това. Надлежно се отчита необходимостта газопреносната система да работи безопасно по всяко време.

В тридневен срок след уведомяването за искането на Комисията държавата-членка или компетентният орган изменя действието си и уведомява за него Комисията или излага на Комисията причините, поради които не е съгласен с искането. В този случай Комисията може в срок от три дни да измени или оттегли искането си, или да свика заседание за обсъждане на въпроса със съответната държава-членка или компетентен орган и, когато Комисията прецени, че това е необходимо, с Координационната група по природния газ. Комисията излага подробно основанията си да поиска действието да бъде изменено. Държавата-членка или компетентният орган отчитат изцяло позицията на Комисията. Когато окончателното решение на компетентния орган или на държавата-членка се отклоняват от позицията на Комисията, компетентният орган или държавата-членка излагат мотивите за това решение.

7. Комисията, след консултация с Координационната група по природния газ, изготвя постоянен резервен списък за подбор на участници в работна група за мониторинг, който е съставен от експерти от промишлеността и представители на Комисията. Тази работна група за мониторинг може да бъде използвана при нужда извън Съюза и следи и докладва относно газовите потоци към Съюза в сътрудничество с третите държави, които доставят газ и третите държави, които извършват транзит на газ.

8. Компетентният орган предоставя на Центъра за наблюдение и информация в областта на гражданската защита към Комисията информация за евентуална нужда от помощ. Центърът за наблюдение и информация в областта на гражданската защита прави оценка на глобалната ситуация и дава препоръки относно помощта, която следва да бъде предоставена

на най-засегнатите държави-членки, а когато е уместно и на трети държави.

Член 12

Координационна група по природния газ

1. Създава се Координационна група по природния газ, която да улеснява координацията на мерките във връзка със сигурността на доставките на газ. Групата е съставена от представители на държавите-членки, по-специално техните компетентни органи, както и Агенцията, ЕМОПС за газ и представителни органи на съответната промишленост и тези на съответните клиенти. Комисията, след консултация с държавите-членки, взема решение относно състава на групата, като гарантира, че тя е напълно представителна. Комисията председателства групата. Групата приема свой процедурен правилник.

2. В съответствие с настоящия регламент Координационната група по природния газ дава консултации и подпомага Комисията, по-специално по следните въпроси:

- а) сигурността на доставките на газ във всеки един момент, и по-специално в случай на извънредни ситуации;
- б) цялата информация, имаща отношение към сигурността на доставките на газ на национално и регионално равнище и равнище на Съюза;
- в) най-добри практики и евентуални насоки към всички заинтересовани страни;
- г) нивото на сигурност на доставките, целевите показатели и методологиите за оценка;
- д) национални и регионални сценарии и сценарии на равнище на Съюза и изпитване на степента на готовност;
- е) оценката на превантивните планове за действия и планове за действия при извънредни ситуации и изпълнението на предвидените в тях мерки;
- ж) координация на мерките за справяне с извънредни ситуации в Съюза с трети държави, които са страни по Договора за създаване на енергийна общност и с други трети държави;
- з) помощта, необходима на най-засегнатите държави-членки.

3. Комисията свиква редовно заседания на Координационната група по природния газ и споделя информацията, получена от компетентните органи, като запазва поверителността на чувствителната търговска информация.

Член 13

Обмен на информация

1. Когато държавите-членки имат съществуващи задължения за обществени услуги, които се отнасят до сигурността на доставките на газ, те ги оповестяват публично до 3 януари 2011 г. Всички последващи актуализации или допълнителни задължения за обществени услуги, които се отнасят до сигурността на доставките на газ, също се оповестяват веднага след като бъдат приети от държавите-членки.

2. По време на извънредна ситуация съответните предприятия за природен газ ежедневно предоставят на компетентния орган по-специално следната информация:

- а) прогноза за следващите три дена за дневното търсене и предлагане на газ;
- б) дневният дебит на газоподаването във всички трансгранични входни и изходни пунктове, както и във всички пунктове, свързващи производствени съоръжения, съоръжения за съхранение или терминали за ВПГ към мрежата, в милиони кубични метри за денонощие;
- в) срокът, изразен в дни, за който се очаква доставките на газ към защитените клиенти да могат да бъдат гарантирани.

3. В случай на извънредна ситуация в рамките на Съюза или на регионално равнище Комисията има правото да изиска от компетентния орган да предостави своевременно най-малкото:

- а) информацията, предвидена в параграф 2;
- б) информация за планираните за осъществяване мерки и за мерките, вече осъществени от компетентния орган с цел облекчаване на извънредната ситуация, и информация за тяхната резултатност;
- в) отправените искания за допълнителни мерки, които да бъдат предприети от други компетентни органи;
- г) мерките, осъществени по искане на други компетентни органи.

4. Компетентните органи и Комисията запазват поверителността на информацията, която е чувствителна в търговско отношение.

5. След преодоляването на извънредната ситуация компетентният орган, възможно най-скоро и не по-късно от шест седмици след отменянето на извънредната ситуация, предоставя

на Комисията подробна оценка на извънредната ситуация и на резултатността на осъществените мерки, включително и оценка на икономическото въздействие на извънредната ситуация, въздействието върху електроенергийния сектор и предоставената и/или получена помощ от Съюза и от неговите държави-членки. Тази оценка се предоставя на Координационната група по природния газ и се отразява в актуализациите на превантивните планове за действия и планове за действия при извънредни ситуации.

Комисията прави анализ на оценките от компетентните органи и информира държавите-членки, Европейския парламент и Координационната група по природния газ за резултатите от своя анализ в обобщен вид.

6. С цел да се даде възможност на Комисията да оцени ситуацията по отношение на сигурността на доставките на равнище Съюза:

- а) най-късно до 3 декември 2011 г. държавите-членки предават на Комисията съществуващите междуправителствени споразумения, сключени с трети държави, които оказват въздействие върху изграждането на газовата инфраструктура и доставките на газ. При сключването с трети държави на нови междуправителствени споразумения, които оказват такова въздействие, държавите-членки уведомяват Комисията;
- б) по отношение на съществуващи договори, както и на нови договори и при изменения на съществуващи договори най-късно до 3 декември 2011 г. предприятията за природен газ уведомяват съответните компетентни органи за следните елементи на договорите със срок над една година, които са сключени с доставчици от трети държави:
 - i) срок на договора;
 - ii) договорени количества общо, на годишна база и средни месечни количества;
 - iii) в случай на тревога или извънредна ситуация — договорени максимални дневни обеми;
 - iv) договорени пунктове на доставка.

Компетентният орган съобщава тези данни на Комисията в обобщен вид. В случай на сключване на нови договори или изменения на съществуващите договори, целият набор от данни следва редовно да бъде съобщаван отново в обобщен вид. Компетентният орган и Комисията гарантират поверителността на информацията.

Член 14

Мониторинг от страна на Комисията

Комисията извършва постоянен мониторинг и докладва за сигурността на мерките, свързани с доставките на газ, най-вече чрез годишна оценка на докладите, посочени в член 5 от Директива 2009/73/ЕО, и информацията, свързана с прилагането на член 11 и член 52, параграф 1 от посочената директива, и, след като стане налична, информацията, предоставена в оценката на риска, и превантивните планове за действия и планове за действия в извънредни ситуации, които трябва да бъдат изготвени в съответствие с настоящия регламент.

Най-късно до 3 декември 2014 г., Комисията, въз основа на доклада по член 4, параграф 6, и след консултации с Координационната група по природния газ:

- а) изготвя заключенията относно възможните начини за повишаване на сигурността на доставките на равнище Съюза, преценява възможността за извършване на оценка на риска и за установяване на превантивни планове за действия и планове за действия при извънредни ситуации на равнището на Съюза и докладва на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на настоящия регламент, включително, *inter alia*, относно постигнатия напредък в областта на взаимосвързаността на пазара; както и
- б) докладва пред Европейския парламент и Съвета относно общата съгласуваност между превантивните планове за действия и планове за действия при извънредни ситуации на държавите-членки, както и относно приноса им към солидарността и готовността от гледна точка на Съюза.

Докладът съдържа, когато е уместно, препоръки за подобряване на настоящия регламент.

Член 15

Отмяна

Без да се засягат задълженията на държавите-членки относно сроковете за транспониране и прилагане на Директива 2004/67/ЕО, посочената директива се отменя от 2 декември 2010 г. с изключение на член 4, параграфи 1 и 2 от посочената директива, който се прилага, докато съответната държава-членка определи защитени клиенти в съответствие с член 2, параграф 1

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 20 октомври 2010 година.

За Европейския парламент

Председател

J. BUZEK

от настоящия регламент и определи предприятията за природен газ в съответствие с член 8, параграф 1 от настоящия регламент.

Независимо от първа алинея от настоящия член, член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 2004/67/ЕО не се прилага след 3 юни 2012 г.

Член 16

Дерогация

Настоящият регламент не се прилага за Малта и Кипър, доколкото на съответните им територии не се доставя газ. За Малта и Кипър крайните срокове, установени в член 2, втора алинея, точка 1, член 3, параграф 2, член 4, параграф 2, член 4, параграф 5, член 6, параграф 1, член 6, параграф 5, член 8, параграф 1, член 9, параграф 1 и член 13, параграф 6, букви а) и б) се прилагат, както следва:

- а) член 2, втора алинея, точка 1, член 3, параграф 2, член 9, параграф 1 и член 13, параграф 6, букви а) и б): 12 месеца;
- б) член 4, параграф 2 и член 8, параграф 1: 18 месеца;
- в) член 4, параграф 5: 24 месеца;
- г) член 6, параграф 5: 36 месеца;
- д) член 6, параграф 1: 48 месеца,

считано от деня на началото на доставките на газ на техните съответни територии.

Член 17

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 6, параграф 8, член 10, параграф 4, първо изречение, член 10, параграф 7, буква в) и член 11, параграф 5, буква в) се прилагат от 3 март 2011 г.

За Съвета

Председател

O. CHASTEL

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ФОРМУЛАТА N-1

1. Дефиниция на формулата N-1

Формулата N-1 описва способността на техническия капацитет на газовата инфраструктура да задоволи цялото търсене на газ в района на изчислението в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура в ден с изключително високо търсене, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години.

Газовата инфраструктура включва газопрепосната мрежа, включваща междусистемните връзки, както и съоръженията за производство, ВПП и съхранение, свързани с района на изчислението.

Техническият капацитет ⁽¹⁾ на всички останали налични газови инфраструктури в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура следва да бъде поне равен на сумата на общото дневно търсене на газ в района на изчислението в течение на ден на изключително голямо търсене на газ по време на най-студения период, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години.

Резултатите от формулата N-1, изчислени, както е показано по-долу, трябва да бъдат поне равни на 100 %.

2. Метод за изчисляване на формулата N-1

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

3. Определения на параметрите на формулата N-1:

„Район на изчислението“ означава географски район, за който е изчислено прилагането на формулата N-1, определен от компетентния орган.

Определение от страна на търсенето

„D_{max}“ означава общото дневно търсене на газ (в млн. куб. метри за денонощие) в района на изчислението за ден на изключително голямо търсене на газ, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години.

Определения от страната на предлагането

„EP_m“: технически капацитет на входните пунктове (в млн. куб. метри за денонощие), различен от съоръженията за производство, ВПП и съхранение, които се обозначават с P_m, S_m и LNG_m, означава сумата от техническите капацитети на всички гранични входни пунктове, които могат да доставят газ до района на изчислението;

„P_m“: максимален технически добивен капацитет (в млн. куб. метри за денонощие) означава сбора от максималния технически дневен производствен капацитет на всички съоръжения за добив на газ, който може да бъде доставян на входните пунктове в района на изчислението;

„S_m“: максимална техническа подаваща способност на съоръженията за съхранение (в млн. куб. метри за денонощие) означава сбора от максималния технически дневен капацитет на изтегляне от всички съоръжения за съхранение, който може да бъде доставян на входните пунктове в района на изчислението, като се вземат предвид съответните им технически характеристики;

„LNG_m“: максимален технически капацитет на съоръженията за ВПП (в млн. куб. метри за денонощие) означава сбора от максималния дневен технически възможен капацитет за изпращане към системата на всички съоръжения за ВПП в района на изчислението, като се отчитат критичните елементи като разтоварване, спомагателни услуги, временно съхранение и регазификация на ВПП, както и техническият капацитет за изпращане към системата;

„I_m“: означава техническият капацитет на най-голямата единична газова инфраструктура (в млн. куб. метри за денонощие), с най-големия капацитет да снабдява района на изчислението. Когато няколко газови инфраструктури са свързани към обща газова инфраструктура нагоре или надолу по веригата и не могат да бъдат експлоатирани поотделно, те се разглеждат като една единична газова инфраструктура.

⁽¹⁾ Съгласно член 2, параграф 1, точка 18 от Регламент (ЕО) № 715/2009 „технически капацитет“ означава максималния гарантиран капацитет, който операторът на преносната система може да предложи на ползвателите на мрежата, като вземе под внимание цялостността на системата и експлоатационните изисквания на преносната система.

4. Изчисляване на формулата N-1 чрез използване на мерки от страна на търсенето

$$N - 1[\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max} - D_{eff}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Определение от страна на търсенето

„D_{eff}“ означава тази част от D_{max} (в млн. куб. метри за денонощие), която в случай на прекъсване на доставките може в достатъчна степен и навреме да бъде компенсирана от подходящи пазарни мерки от страна на търсенето съгласно член 5, параграф 1, буква б) и член 6, параграф 2.

5. Изчисляване на формулата N-1 на регионално равнище

Районът на изчислението, посочен в точка 3, се разширява до съответното регионално равнище, по целесъобразност, както е определено от компетентните органи на съответните държави-членки. За изчисляване на формулата N-1 на регионално равнище се използва най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес. Най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес за региона е най-голямата газова инфраструктура в региона, която пряко или непряко допринася за доставките на газ за държавите-членки от този регион и се определя в съвместния превантивен план за действия.

Регионалното изчисляване на N-1 може да замени националното изчисляване на N-1 само когато най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес е от основно значение за доставките на газ на всички заинтересовани държави-членки според съвместната оценка на риска.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

СПИСЪКНА МЕРКИТЕ НА ПАЗАРНА ОСНОВА ЗА СИГУРНОСТ НА ДОСТАВКИТЕ НА ГАЗ

При разработването на превантивния план за действия и на плана за действия при извънредни ситуации компетентният орган отчита ориентировъчния и неизчерпателен списък от мерки, посочени в настоящото приложение. Компетентният орган надлежно отчита въздействието на предложените мерки върху околната среда при разработването на превантивния план за действия и на плана за действия при извънредни ситуации и дава предпочитание във възможно най-голяма степен на мерките с най-слабо въздействие върху околната среда, като същевременно взема предвид аспекта сигурност на доставките.

Мерки от страна на доставките:

- по-голяма гъвкавост на производството;
- по-голяма гъвкавост на вноса;
- улесняване на включването на газ от възобновяеми енергийни източници в газопроводната инфраструктура;
- търговско съхраняване на газ — капацитет за изтегляне и количества съхраняван газ;
- капацитет на терминалите за ВПП и максимален капацитет за изпращане към системата;
- разнообразяване на доставките на газ и пътищата за доставка на газ;
- обратни потоци;
- координирано подаване от страна на операторите на преносни системи;
- използване на дългосрочни и краткосрочни договори;
- инвестиции в инфраструктура, включително двупосочен капацитет;
- договорна уредба, която да гарантира сигурността на доставките на газ.

Мерки от страна на търсенето:

- използване на договори с възможност за прекъсване на снабдяването;
 - възможности за преминаване на друго гориво, включително използване на алтернативни резервни горива в промишлените инсталации и електрическите централи;
 - доброволно изключване на част от натоварването от страна на дружествата;
 - повишена ефективност;
 - по-голямо използване на възобновяеми енергийни източници.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СПИСЪК НА МЕРКИТЕ НА НЕПАЗАРНА ОСНОВА ЗА СИГУРНОСТ НА ДОСТАВКИТЕ НА ГАЗ

При разработката на превантивния план за действия и плана за действия при извънредни ситуации компетентният орган обмисля приноса на следния индикативен и неизчерпателен списък от мерки само в случай на извънредна ситуация:

Мерки от страна на доставките:

- използване на стратегическо съхраняване на газ;
- принудително използване на запаси от алтернативни горива (напр. в съответствие с Директива 2009/119/ЕО на Съвета от 14 септември 2009 г. за налагане на задължение на държавите-членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/или нефтопродукти ⁽¹⁾);
- принудително използване на електричество, произведено с помощта на източници, различни от газ;
- принудително увеличаване на добива на газ;
- принудително изтегляне от хранилищата.

Мерки от страна на търсенето:

- Различни стъпки за задължително намаляване на търсенето, включващи:
 - принудително преминаване на друго гориво;
 - принудително използване на договори с възможност за прекъсване на снабдяването, когато такива не се използват напълно като част от пазарните мерки;
 - принудително изключване на част от натоварването от страна на дружествата.

⁽¹⁾ ОВ L 265, 9.10.2009 г., стр. 9.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

РЕГИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

В съответствие с член 194 от Договора за функционирането на Европейския съюз и както се подчертава в член 6 от Директива 2009/73/ЕО и член 12 от Регламент (ЕО) № 715/2009, регионалното сътрудничество е израз на духа на солидарност и също така е основно понятие от настоящия регламент. Регионалното сътрудничество е необходимо по-специално за изготвянето на оценката на риска (член 9), на превантивните планове за действия и планове за действия при извънредни ситуации (членове 4, 5 и 10), на стандартите за инфраструктурата и доставките (членове 6 и 8), както и на разпоредбите за Съюза и регионалните мерки при извънредни ситуации (член 11).

Регионалното сътрудничество съгласно настоящия регламент се основава на съществуващото регионално сътрудничество между предприятията за природен газ, държавите-членки и националните регулаторни органи с цел подобряване, наред с другото, на сигурността на доставките и интеграцията на международния енергиен пазар, като например трите регионални пазара в рамките на Регионалната газова инициатива, Газовата платформа, Групата на високо равнище по Плана за взаимосвързаност на балтийския енергиен пазар, както и Координационната група за сигурността на доставките към Енергийната общност. При все това специфичните изисквания за сигурността на доставките могат да насърчат създаването на нови рамки на сътрудничество, а съществуващите области на сътрудничеството ще трябва да бъдат адаптирани с цел да се гарантира максимална ефективност.

Във връзка с все по-голямата взаимосвързаност и взаимозависимост на пазарите и доизграждането на вътрешния пазар на газ, сътрудничеството между следните държави-членки, примерно и наред с другото, включително между части от съседни държави-членки, може да увеличи индивидуалната и колективна сигурност на техните доставки на газ:

— Полша и трите балтийски държави (Естония, Латвия и Литва);

— Иберийският полуостров (Испания и Португалия) и Франция;

— Ирландия и Обединеното кралство;

— България, Гърция и Румъния;

— Дания и Швеция;

— Словения, Италия, Австрия, Унгария и Румъния;

— Полша и Германия;

— Франция, Германия, Белгия, Нидерландия и Люксембург;

— Германия, Чешката република и Словакия;

— други.

Когато е необходимо и целесъобразно, регионалното сътрудничество между държавите-членки може да се разшири, така че да се засили сътрудничеството със съседните държави-членки, и по-специално в случая на „газови острови“ с цел подобряване на междусистемните връзки. Държавите-членки могат също така да участват в различни групи за сътрудничество.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 995/2010 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 20 октомври 2010 година****за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Горите осигуряват голямо разнообразие от екологични, икономически и социални ползи, включително горски продукти от дървен материал и недървесни горски продукти, както и свързани с околната среда услуги от основно значение за човечеството, като поддържане на биологичното разнообразие и функционирането на екосистемите и опазване на климатичната система.
- (2) Поради нарастващото търсене на дървен материал и изделия от дървен материал в световен мащаб и същевременно наличие на слабости в институциите и управлението в сектора на горското стопанство в редица държави производители на дървен материал, незаконната сеч и свързаната с нея търговия се превърнаха във въпрос, който поражда все по-голямо безпокойство.
- (3) Незаконната сеч е повсеместен проблем, който предизвиква голяма международна загриженост. Тя представлява сериозна заплаха за горите, защото способства за процеса на обезлесяване и на влошаване на състоянието на горите, на който се дължат около 20 % от световните емисии на CO₂, застрашава биологичното разнообразие и пречи на устойчивото управление и развитие на горите, включително на търговската жизнеспособност на операторите, действащи в съответствие с приложимото законодателство. Тя също така води до опустияване и ерозия на почвата и може да засили въздействието на екстремални климатични явления и наводнения. Освен това тя има и

социални, политически и икономически последици, които често пречат на напредъка към постигане на целите на добро управление, представлява заплаха за поминъка на зависимите от горското стопанство местни общности и може да бъде свързана с въоръжени конфликти. Очаква се борбата с проблема с незаконната сеч съгласно настоящия регламент да даде своя принос към усилията на Съюза за смекчаване на последиците от изменението на климата по икономически целесъобразен начин и следва да бъде разглеждана като допълваща действията и ангажиментите на Съюза в контекста на Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по изменението на климата.

- (4) Решение № 1600/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2002 г. за установяване на Шеста програма за действие на Общността за околната среда ⁽³⁾ набелязва като приоритетно действие проучването на възможности за предприемане на активни мерки за предотвратяване на търговията с незаконно добит дървен материал и за борба с това явление, както и продължаването на активното участие на Съюза и държавите-членки в изпълнението на глобалните и регионалните решения и споразумения по въпроси, свързани с горите.
- (5) В съобщението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета от 21 май 2003 г., озаглавено „Прилагане на законодателството в областта на горите, управлението и търговията (FLEGT): предложение за план за действие на ЕС“, бе предложен пакет от мерки с цел подкрепа на международните усилия за решаване на проблема с незаконната сеч и свързаната с нея търговия в контекста на общите усилия на Съюза за постигане на устойчиво управление на горите.
- (6) Европейският парламент и Съветът приветстваха това съобщение и признаха необходимостта Съюзът да даде своя принос към усилията в световен мащаб, насочени към решаване на проблема с незаконната сеч.
- (7) В съответствие с целта на съобщението, а именно да се гарантира, че в Съюза се въвеждат само изделия от дървен материал, които са произведени съгласно националното законодателство на държавата производител на дървен материал, Съюзът проведе с държави производители на дървен материал („държави партньори“) преговори за сключване на споразумения за доброволно партньорство („СДП за FLEGT“), с които за страните се създава правно обвързващо задължение да прилагат схема на разрешителни и да регулират търговията с дървения материал и изделията от дървен материал, посочени в тези СДП за FLEGT.

⁽¹⁾ ОВ С 318, 23.12.2009 г., стр. 88.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 22 април 2009 г. (ОВ С 184 Е, 8.7.2010 г., стр. 145), позиция на Съвета на първо четене от 1 март 2010 г. (ОВ С 114 Е, 4.5.2010 г., стр. 17) и позиция на Европейския парламент от 7 юли 2010 г. (все още непубликувана в Официален вестник).

⁽³⁾ ОВ L 242, 10.9.2002 г., стр. 1.

- (8) Като се имат предвид значителният мащаб и неотложният характер на проблема, е необходимо активно да бъде подкрепена борбата с незаконната сеч и свързаната с нея търговия, да бъде доразвита и засилена инициативата за СДП за FLEGT и да се подобри взаимодействието между политиките, имащи за цел запазването на горите и постигането на висока степен на опазване на околната среда, включително борбата с изменението на климата и намаляването на биологично разнообразие.
- (9) Следва да бъдат признати усилията на държавите, които са сключили СДП за FLEGT със Съюза, както и залегналите в споразуменията принципи, по-специално по отношение на определението за законно добит дървен материал, като държавите следва да продължат да бъдат насърчавани да сключват СДП за FLEGT. Следва също така да се отчете, че съгласно схемата на разрешителни FLEGT за Съюза се изнасят само дървен материал, който е добит в съответствие с приложимото национално законодателство, и изделия от такъв дървен материал. За тази цел дървеният материал, вложен в изделия от дървен материал, изброени в приложения II и III към Регламент (ЕО) № 2173/2005 на Съвета от 20 декември 2005 г. за установяването на схема на разрешителни FLEGT за вноса на дървесина в Европейската общност ⁽¹⁾, с произход от държавите партньори, изброени в приложение I към посочения регламент, следва да се счита за законно добит, при условие че тези изделия от дървен материал са в съответствие с посочения регламент и разпоредбите за неговото прилагане.
- (10) Следва да се отчита също, че Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES) изисква от страните по конвенцията да издават разрешителни за износ по CITES само когато някой от изброените в CITES видове е добит, *inter alia*, в съответствие с националното законодателство на държавата износител. За тази цел дървеният материал от видовете, изброени в приложение А, Б или В към Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета от 9 декември 1996 г. относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях ⁽²⁾, следва да се счита за законно добит, при условие че е в съответствие с посочения регламент и с разпоредбите за неговото прилагане.
- (11) Като се има предвид, че следва да се насърчава използването на рециклиран дървен материал и изделия от такъв дървен материал и че включването на такива продукти в приложното поле на настоящия регламент би създало несъразмерна тежест за операторите, използваният дървен материал и изделията от такъв дървен материал, чийто жизнен цикъл е завършил и в противен случай биха били изхвърлени като отпадъци, следва да бъдат изключени от приложното поле на настоящия регламент.
- (12) Пускането за пръв път на незаконно добит дървен материал или на изделия, получени от такъв дървен материал, на вътрешния пазар следва да бъде забранено като една от мерките по настоящия регламент. Като се отчита сложният характер на незаконната сеч, причините, които водят до нея, и нейното въздействие, следва да се предприемат и специални мерки, като например мерки, насочени към поведението на операторите.
- (13) В контекста на Плана за действие за FLEGT Комисията и, когато е уместно, държавите-членки може да подкрепят и провеждат проучвания и изследвания на равнищата и характера на незаконната сеч в различните държави и да осигурят публичен достъп до подобна информация, както и да подпомагат предоставянето на операторите на практически насоки относно приложимото законодателство на държави производители на дървен материал.
- (14) При липса на международно прието определение за основа при определяне на това какво е незаконна сеч следва да служи законодателството на държавата, в която е добит дървеният материал, както и прилагането в тази държава на съответните международни конвенции, по които тази държава е страна.
- (15) Много изделия от дървен материал биват подложени на редица преработвателни процеси преди и след пускането им за пръв път на вътрешния пазар. За да се избегне налагането на ненужна административна тежест, системата за надлежна проверка следва да обхваща само операторите, които пускат за пръв път на вътрешния пазар дървен материал и изделия от дървен материал, докато от търговците във веригата на доставка следва да се изисква да предоставят обща информация относно доставчика и купувача, за да даде възможност за проследяване на дървения материал и изделията от дървен материал.
- (16) Операторите, които пускат за пръв път дървен материал и изделия от дървен материал на вътрешния пазар, следва, като прилагат системен подход, да предприемат необходимите стъпки, за да гарантират, че на вътрешния пазар не се пускат незаконно добит дървен материал и изделия, получени от такъв дървен материал. За целта операторите следва да извършват надлежна проверка чрез система от мерки и процедури, за да намалят до минимум риска от пускане на вътрешния пазар на незаконно добит дървен материал и изделия, получени от такъв дървен материал.
- (17) Системата за надлежна проверка включва три елемента, присъщи на управлението на риска: достъп до информация, оценка на риска и ограничаване на установения риск. Системата за надлежна проверка следва да осигурява достъп до информацията относно източниците и доставчиците на дървен материал и изделия от дървен материал, които биват пускани на вътрешния пазар за първи път, включително подходяща информация относно спазването на приложимото законодателство, държавата на дърводобив, дървесните видове, количеството и — по целесъобразност, поднационалния регион и концесията за дърводобив. Въз основа на тази информация операторите следва да направят оценка на риска. Когато бъде установен риск, операторите следва да ограничат този риск по начин, пропорционален на установения риск, с цел да се предотврати пускането на незаконно добит дървен материал и на изделия от такъв дървен материал на вътрешния пазар.

⁽¹⁾ ОВ L 347, 30.12.2005 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 61, 3.3.1997 г., стр. 1.

- (18) За да се избегне ненужната административна тежест, не следва да се изисква да създават нови системи онези оператори, които вече използват системи или процедури, отговарящи на изискванията на настоящия регламент.
- (19) За да се отчетат добрите практики в сектора на горското стопанство, в рамките на процедурата за оценка на риска могат да се използват системи на трети лица, като сертифициране или други проверени системи, включващи проверка на съответствието с приложимото законодателство.
- (20) Дърводобивният и дървообработващ отрасъл е от голямо значение за икономиката на Съюза. Организациите на операторите са важни фактори в отрасъла, тъй като представляват интересите му в широк мащаб и взаимодействат с най-различни заинтересовани страни. Тези организации също така притежават експертните знания и капацитета да анализират съответното законодателство и да улеснят спазването му от страна на своите членове, но не следва да използват тези знания, за да доминират на пазара. С цел да се улесни прилагането на настоящия регламент и да се допринесе за разработването на добри практики е целесъобразно да бъдат признати организациите, които са разработили системи за надлежна проверка, отговарящи на изискванията на настоящия регламент. Признаването и оттеглянето на признаване на организациите за мониторинг следва да се извършват по справедлив и прозрачен начин. Следва да бъде публично оповестен списък на такива признати организации, за да се даде възможност на операторите да използват тези признати организации за мониторинг.
- (21) Компетентните органи следва редовно да извършват проверки на организациите за мониторинг, за да установят дали те изпълняват ефективно задълженията, предвидени в настоящия регламент. Освен това компетентните органи следва да полагат усилия да извършват проверки, когато разполагат със съответната информация, включително при изразена основателна загриженост на трети лица.
- (22) Компетентните органи следва да следят операторите ефективно да изпълняват задълженията, предвидени в настоящия регламент. За тази цел компетентните органи следва да извършват официални проверки, когато е целесъобразно — по план, като те могат да включват проверки в помещенията на оператора и одиторски проверки на място, и следва да могат да изискват от операторите да предприемат коригиращи действия при необходимост. Освен това компетентните органи следва да полагат усилия да извършват проверки, когато разполагат със съответната информация, включително при изразена основателна загриженост на трети лица.
- (23) Компетентните органи следва да съхраняват информация за проверките и съответната информация следва да бъде достъпна в съответствие с Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно обществения достъп до информация за околната среда ⁽¹⁾.
- (24) Като се има предвид международният характер на незаконната сеч и свързаната с нея търговия, компетентните органи следва да сътрудничат помежду си и с административните органи на трети държави и Комисията.
- (25) С цел да се улесни способността на операторите, които пускат дървен материал или изделия от дървен материал на вътрешния пазар, да спазват изискванията на настоящия регламент, държавите-членки, като вземат предвид положението на малките и средните предприятия, когато е уместно — подпомагани от Комисията, може да предоставят на операторите техническа и друга помощ и да улеснят обмена на информация. Предоставянето на такава помощ не следва да освобождава операторите от задължението им за извършване на надлежни проверки.
- (26) Търговците и организациите за мониторинг следва да се въздържат от предприемането на мерки, които биха изложили на опасност постигането на целта на настоящия регламент.
- (27) Държавите-членки следва да гарантират, че нарушенията на настоящия регламент, включително от страна на оператори, търговци и организации за мониторинг, се наказват с ефективни, съразмерни и възпиращи санкции. Националните правила може да предвиждат, че след като бъдат приложени ефективни, съразмерни и възпиращи санкции за нарушение на забраната за пускане на пазара на незаконно добит дървен материал или изделия, получени от такъв дървен материал, не е необходимо този дървен материал и изделия от дървен материал да бъдат унищожавани, а вместо това може да бъдат използвани или отчуждени за цели от обществен интерес.
- (28) На Комисията следва да се предоставят правомощия да приема делегирани актове съгласно член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) относно процедурите за признаване и оттегляне на признаване на организациите за мониторинг, относно нови приложими критерии за оценка на риска, които могат да бъдат необходими в допълнение към вече предвидените в настоящия регламент, и относно списъка на дървения материал и изделия от дървен материал, за които се прилага настоящият регламент. От особено значение е по време на своята подготвителна работа Комисията да провежда съответните консултации, включително на експертно равнище.
- (29) За да се гарантират еднакви условия за прилагане, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за приемането на подробни правила относно честотата и характера на проверките от страна на компетентните органи спрямо организациите за мониторинг и относно системите за надлежна проверка, освен по отношение на нови приложими критерии за оценка на риска. В съответствие с член 291 ДФЕС общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията се установяват предварително чрез регламент, приет в съответствие с обикновената законодателна процедура. До

(1) ОВ L 41, 14.2.2003 г., стр. 26.

приемането на този нов регламент продължава да се прилага Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията⁽¹⁾, с изключение на процедурата по регулиране с контрол, която не се прилага.

- (30) На операторите и компетентните органи следва да се предостави разумен срок, за да се подготвят за изпълнение на изискванията на настоящия регламент.
- (31) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно борбата с незаконната сеч и свързаната с нея търговия, не може да бъде постигната самостоятелно от държавите-членки и следователно, поради нейния мащаб, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

Настоящият регламент определя задълженията на операторите, които пускат за пръв път дървен материал и изделия от дървен материал на вътрешния пазар, както и задълженията на търговците.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „дървен материал и изделия от дървен материал“ означава дървеният материал и изделията от дървен материал, посочени в приложението, с изключение на изделията от дървен материал или компонентите на тези изделия, изработени от дървен материал или изделия от дървен материал, които са в края на жизнения си цикъл и в противен случай биха били изхвърлени като отпадъци по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците⁽²⁾;
- б) „пускане на пазара“ означава доставка с всякакви средства, независимо от използваната техника на продажба, на дървен материал или изделия от дървен материал за пръв път на вътрешния пазар с цел дистрибуция или употреба в процеса на търговска дейност, срещу заплащане или безплатно. Това включва и доставка с всякакви средства за комуникация от разстояние по смисъла на Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 1997 г. относно защитата на потребителя по отношение на

договорите от разстояние⁽³⁾. Доставянето на вътрешния пазар на изделия от дървен материал, получени от дървен материал или от изделия от дървен материал, които вече са пуснати на вътрешния пазар, не представлява „пускане на пазара“;

- в) „оператор“ означава всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара дървен материал или изделия от дървен материал;
- г) „търговец“ означава всяко физическо или юридическо лице, което в процеса на търговска дейност продава или купува на вътрешния пазар дървен материал или изделия от дървен материал, които вече са пуснати на вътрешния пазар;
- д) „държавна на дърводобив“ означава държавата или територията, в която е добит дървеният материал или дървеният материал, вложен в изделията от дървен материал;
- е) „законно добит“ означава добит в съответствие с приложимото законодателство в държавата на дърводобив;
- ж) „незаконно добит“ означава добит в нарушение на приложимото законодателство в държавата на дърводобив;
- з) „приложимо законодателство“ означава законодателството, което е в сила в държавата на дърводобив и обхваща следните въпроси:
- права на дърводобив в рамките на законно обявени граници,
 - плащания за права на дърводобив и дървен материал, включително такси, свързани с добива на дървен материал,
 - добив на дървен материал, включително законодателство в областта на околната среда и на горското стопанство, в това число относно управлението на горите и опазването на биологичното разнообразие, когато тези въпроси са пряко свързани с добива на дървен материал,
 - законни права на трети лица по отношение на използването и владението, които са засегнати от добива на дървен материал, и
 - търговия и митнически въпроси, доколкото засягат горския сектор.

Член 3

Статус на дървения материал и на изделията от дървен материал, обхванати от FLEGT и CPES

За целите на настоящия регламент за законно добит се счита дървен материал, вложен в изделията от дървен материал, изброени в приложения II и III към Регламент (ЕО) № 2173/2005, който е с произход от държави партньори, изброени в приложение I към посочения регламент, и който е в съответствие с него и с разпоредбите за неговото прилагане.

⁽¹⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

⁽²⁾ ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3.

⁽³⁾ ОВ L 144, 4.6.1997 г., стр. 19.

За целите на настоящия регламент за законно добит се счита дървен материал от видовете, изброени в приложение А, Б или В към Регламент (ЕО) № 338/97, който е в съответствие с посочения регламент и с разпоредбите за неговото прилагане.

Член 4

Задължения на операторите

1. Забранява се пускането на пазара на незаконно добит дървен материал или на изделия, получени от такъв дървен материал.

2. Операторите извършват надлежна проверка, когато пускат на пазара дървен материал или изделия от дървен материал. За тази цел те използват рамка от процедури и мерки, наричана по-долу „система за надлежна проверка“, която е предвидена в член 6.

3. Всеки оператор поддържа и извършва редовна оценка на системата за надлежна проверка, която използва, освен когато операторът използва система за надлежна проверка, установена от организация за мониторинг, посочена в член 8. Като основа на системата за надлежна проверка може да се използва съществуващите съгласно националното законодателство системи за надзор, както и всеки доброволен механизъм за надзор, който отговаря на изискванията на настоящия регламент.

Член 5

Задължение за проследяване

В цялата верига на доставка търговците трябва да са в състояние да посочат:

- а) операторите или търговците, които са доставили дървения материал и изделията от дървен материал; както и
- б) когато е приложимо — търговците, на които са доставили дървен материал и изделия от дървен материал.

Търговците съхраняват информацията, посочена в първа алинея, в продължение на най-малко пет години и предоставят тази информация на компетентните органи при поискване.

Член 6

Системи за надлежна проверка

1. Системата за надлежна проверка, посочена в член 4, параграф 2, съдържа следните елементи:

- а) мерки и процедури, осигуряващи достъп до следната информация относно доставките от оператора на дървен материал или изделия от дървен материал, които са пуснати на пазара:
 - описание, включително търговското наименование и вида изделие, както и обичайното наименование на вида дърво и, когато е приложимо, неговото пълно научно наименование,

— държава на дърводобив, и, когато е приложимо:

- i) поднационален регион, в който дървеният материал е добит; както и
- ii) концесия за дърводобив,

— количество (изразено в обем, тегло или брой единици),

— наименование и адрес на доставчика на съответния оператор,

— наименование и адрес на търговеца, на когото са доставени дървеният материал и изделията от дървен материал,

— документи или друга информация, посочваща съответствието на този дървен материал и на тези изделия от дървен материал с приложимото законодателство;

- б) процедури за оценка на риска, даващи на оператора възможност да анализира и извършва оценка на риска от пускане на пазара на незаконно добит дървен материал или на изделия от такъв дървен материал.

В рамките на тези процедури се взема предвид информацията, посочена в буква а), както и съответните критерии за оценка на риска, включително:

— осигуряването на съответствие с приложимото законодателство, което може да включва системи за сертифициране или други проверени системи на трети лица, при които се оценява съответствието с приложимото законодателство,

— разпространението на незаконния добив на конкретни дървесни видове,

— разпространението на незаконния дърводобив или незаконните практики в държавата на дърводобив и/или поднационален регион на дърводобив, в който е добит дървеният материал, включително отчитане на случаите на разпространение на въоръжен конфликт,

— санкциите, наложени от Съвета за сигурност на ООН или Съвета на Европейския съюз по отношение на вноса или износа на дървен материал,

— сложността на веригата на доставка на дървен материал и на изделия от дървен материал;

- в) освен когато рискът, установен в хода на процедурите за оценка на риска, посочени в буква б), е незначителен — процедури за ограничаване на риска, състоящи се от набор от подходящи и пропорционални мерки и процедури за реално намаляване на този риск и които могат да включват изискването на допълнителна информация или документи и/или изискването за извършване на проверка от трето лице.

2. Подробните правила, необходими за гарантиране еднаквото прилагане на параграф 1, освен по отношение на новите приложими критерии за оценка на риска, посочени във второ изречение от параграф 1, буква б) от настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 18, параграф 2. Тези правила се приемат до 3 юни 2012 г.

3. Като взема предвид развитието на пазара и придобития опит в прилагането на настоящия регламент, по-специално опита, установен чрез обмена на информация по член 13 и докладването по член 20, параграф 3, Комисията може да приема делегирани актове съгласно член 290 ДФЕС относно новите приложими критерии за оценка на риска, които могат да бъдат необходими в допълнение към посочените във второ изречение от параграф 1, буква б) от настоящия член с цел гарантиране ефективността на системата за надлежна проверка.

По отношение на делегираните актове, посочени в настоящия параграф, се прилагат процедурите, предвидени в членове 15, 16 и 17.

Член 7

Компетентни органи

1. Всяка държава-членка определя един или повече компетентни органи, които да отговарят за прилагането на настоящия регламент.

Държавите-членки съобщават на Комисията наименованията и адресите на компетентните органи най-късно до 3 юни 2011 г. Държавите-членки съобщават на Комисията всички изменения в наименованията и адресите на компетентните органи.

2. Комисията оповестява публично, включително по Интернет, списък на компетентните органи. Списъкът редовно се актуализира.

Член 8

Организации за мониторинг

1. Организациите за мониторинг:

а) поддържат и извършват редовна оценка на система за надлежна проверка, предвидена в член 6, и предоставят на операторите правото да я използват;

б) проверяват правилното използване от страна на тези оператори на тяхната система за надлежна проверка;

в) предприемат необходимите действия, в случай че даден оператор не използва правилно тяхната система за надлежна проверка, включително уведомяват компетентните органи в случай на съществено или системно неизпълнение от страна на оператора.

2. Дадена организация може да поиска да бъде призната за организация за мониторинг, ако отговаря на следните изисквания:

а) притежава юридическа правосубектност и е законно установена в рамките на Съюза;

б) разполага с подходящи експертни знания и капацитет да изпълнява функциите по параграф 1; и

в) може да гарантира отсъствието на какъвто и да било конфликт на интереси при изпълнението на функциите си.

3. Комисията, след като проведе консултации със заинтересованите държави-членки, признава за организация за мониторинг заявителите, които отговарят на изискванията, посочени в параграф 2.

Решението за признаване на организация за мониторинг се съобщава от Комисията на компетентните органи на всички държави-членки.

4. Компетентните органи правят редовни проверки, за да проверят дали организациите за мониторинг, действащи в рамките на териториалната компетентност на компетентните органи, продължават да изпълняват функциите по параграф 1 и да отговарят на изискванията по параграф 2. Проверки може да се извършват и в случаите, когато компетентният орган на държавата-членка притежава съответна информация, включително изразена основателна загриженост на трети лица, или когато е установил недостатъци в прилагането от страна на операторите на системата за надлежна проверка, създадена от организация за мониторинг. В съответствие с Директива 2003/4/ЕО се представя доклад относно проверките.

5. Ако компетентен орган установи, че дадена организация за мониторинг вече не изпълнява функциите по параграф 1 или вече не отговаря на изискванията по параграф 2, той незабавно уведомява Комисията за това.

6. Комисията оттегля признаването на дадена организация за мониторинг, когато, по-специално въз основа на информацията по параграф 5, е установила, че организацията за мониторинг вече не изпълнява функциите по параграф 1 или не отговаря на изискванията по параграф 2. Преди да оттегли признаването на дадена организация за мониторинг, Комисията уведомява заинтересованите държави-членки.

Решението за оттегляне на признаването на дадена организация за мониторинг се съобщава от Комисията на компетентните органи на всички държави-членки.

7. С цел допълване на процедурните правила относно признаването и оттеглянето на признаване на организациите за мониторинг и, ако опитът изисква това, изменението на тези правила, Комисията може да приема делегирани актове съгласно член 290 ДФЕС, като същевременно гарантира, че признаването и оттеглянето на признаването се извършват по справедлив и прозрачен начин.

По отношение на делегираните актове, посочени в настоящия параграф, се прилагат процедурите, предвидени в членове 15, 16 и 17. Тези актове се приемат до 3 март 2012 г.

8. Подробните правила относно честотата и характера на проверките, посочени в параграф 4, необходими за осигуряване на ефективното наблюдение на организациите за мониторинг и еднаквото прилагане на посочения параграф, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 18, параграф 2. Тези правила се приемат до 3 юни 2012 г.

Член 9

Списък на организациите за мониторинг

Комисията публикува списъка на организациите за мониторинг в серия С на Официален вестник на Европейския съюз и оповестява този списък на уебсайта си. Списъкът редовно се актуализира.

Член 10

Проверки на операторите

1. Компетентните органи извършват проверки, за да установят дали операторите спазват изискванията, предвидени в членове 4 и 6.

2. Проверките по параграф 1 се извършват по план, който периодично се преразглежда, въз основа на подход, отчитащ риска. Освен това проверки може да се извършват, когато

даден компетентен орган разполага със съответна информация, включително въз основа на основателна загриженост, изразена от трети лица, относно спазването на настоящия регламент от страна на определен оператор.

3. Проверките по параграф 1 може да включват, наред с другото:

- а) преглед на системата за надлежна проверка, включително на процедурите за оценка на риска и за ограничаване на риска;
- б) преглед на документация и данни, удостоверяващи правилното функциониране на системата и процедурите за надлежна проверка;
- в) проверки на случаен принцип, включително одиторски проверки на място.

4. Операторите предоставят необходимото съдействие, за да улеснят извършването на проверките по параграф 1, по-специално по отношение на достъпа до помещения и предоставянето на документация или данни.

5. Без да се засяга член 19, когато в резултат на проверки по параграф 1 се установят пропуски, компетентните органи могат да направят искане за предприемане на коригиращи действия от страна на оператора. В допълнение към това, в зависимост от характера на установените пропуски държавите-членки могат да предприемат незабавни временни мерки, включващи наред с другото:

- а) изземване на дървен материал и на изделия от дървен материал;
- б) забрана на предлагането на пазара на дървен материал и изделия от дървен материал.

Член 11

Данни за проверките

1. Компетентните органи съхраняват данни за проверките по член 10, параграф 1, в които посочват по-специално техния характер и резултатите от тях, включително исканията за коригиращи действия, направени по реда на член 10, параграф 5. Данните за всички проверки се съхраняват най-малко пет години.

2. До информацията, посочена в параграф 1, се осигурява достъп в съответствие с Директива 2003/4/ЕО.

Член 12

Сътрудничество

1. Компетентните органи сътрудничат помежду си и с административните органи на трети държави, както и с Комисията, за да гарантират спазването на настоящия регламент.

2. Компетентните органи обменят с компетентните органи на други държави-членки и с Комисията информация относно сериозните пропуски, установени при проверките по член 8, параграф 4 и член 10, параграф 1, и относно наложените в съответствие с член 19 санкции.

Член 13

Техническа помощ, насоки и обмен на информация

1. Без да се засягат задълженията на операторите за извършване на надлежна проверка съгласно член 4, параграф 2, държавите-членки, подпомагани, когато е необходимо, от Комисията, може да предоставят на операторите техническа и друг вид помощ и насоки, като вземат предвид положението на малките и средните предприятия, с цел да се улесни спазването на изискванията на настоящия регламент, по-специално по отношение на въвеждането на система за надлежна проверка в съответствие с член 6.

2. Държавите-членки, подпомагани, когато е необходимо, от Комисията, може да улеснят обмена и разпространението на съответна информация във връзка с незаконната сеч, по-специално с цел подпомагане на операторите при оценката на риска, предвидена в член 6, параграф 1, буква б), и по отношение на най-добрите практики във връзка с прилагането на настоящия регламент.

3. Помощта се предоставя така, че да се избегне засягането на задълженията на компетентните органи и да се запази тяхната независимост при осигуряване на прилагането на настоящия регламент.

Член 14

Изменения на приложението

За да се вземат предвид, от една страна, придобитият опит в прилагането на настоящия регламент, по-специално опитът, установен чрез докладването по член 20, параграфи 3 и 4, и обменът на информация по член 13, и, от друга страна, новостите по отношение на техническите характеристики, крайното предназначение и производствените процеси, свързани с дървения материал и с изделията от дървен материал, Комисията може да приема делегирани актове в съответствие с член 290 ДФЕС, като изменя и допълва списъка на дървения материал и изделията от дървен материал, който се съдържа в приложението. Тези актове не трябва да водят до налагането на несъразмерна тежест за операторите.

По отношение на делегираните актове, посочени в настоящия член, се прилагат процедурите, предвидени в членове 15, 16 и 17.

Член 15

Делегиране

1. Правомощията да приема делегираните актове, посочени в член 6, параграф 3, член 8, параграф 7 и член 14, се предоставят на Комисията за срок от седем години, считано от 2 декември 2010 г. Комисията представя доклад относно делегираните правомощия не по-късно от три месеца преди края на срок от три години, считано от началната дата на прилагане на настоящия регламент. Делегирането на правомощия се подновява автоматично за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не го оттеглят в съответствие с член 16.

2. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира едновременно Европейския парламент и Съвета за него.

3. Правомощията да приема делегирани актове се предоставят на Комисията при условията, предвидени в членове 16 и 17.

Член 16

Оттегляне на делегирането

1. Делегирането на правомощия, посочено в член 6, параграф 3, член 8, параграф 7 и член 14, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета.

2. Институцията, започнала вътрешна процедура за вземане на решение дали да оттегли делегирането на правомощията, полага усилия да информира другата институция и Комисията в разумен срок преди вземането на окончателно решение, като посочва делегираните правомощия, които може да бъдат оттеглени, както и евентуалните причини за оттеглянето.

3. С решението за оттегляне се прекратява делегирането на правомощията, посочено в него. То поражда действие незабавно или на посочена в него по-късна дата. Решението за оттегляне не засяга валидността на делегираните актове, които вече са в сила. То се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 17

Възражения срещу делегирани актове

1. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в срок два месеца от датата на нотификацията. По инициатива на Европейския парламент или на Съвета този срок се удължава с два месеца.

2. Ако към момента на изтичането на този срок нито Европейският парламент, нито Съветът са възразили срещу делегирания акт, той се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* и влиза в сила на посочената в него дата.

Делегираният акт може да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* и да влезе в сила преди изтичането на посочения срок, ако и Европейският парламент, и Съветът са информирали Комисията за намерението си да не правят възражения.

3. Ако Европейският парламент или Съветът възрази срещу делегиран акт, той не влиза в сила. Институцията, която възразява срещу делегирания акт, посочва причините за това.

Член 18

Комитет

1. Комисията се подпомага от Комитета за прилагане на законодателството в областта на горите, управлението и търговията (FLEGT), създаден съгласно член 11 от Регламент (ЕО) № 2173/2005.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Срокът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

Член 19

Санкции

1. Държавите-членки установяват система от санкции за нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент и вземат всички мерки, за да гарантират прилагането им.

2. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи и могат да включват, наред с другото:

а) глоби, пропорционални на нанесените вреди на околната среда, на стойността на съответния дървен материал или изделия от дървен материал и на данъчните загуби и икономическите вреди, причинени от нарушението, определяне на размера на глобите по начин, който гарантира, че те действително лишават причинителите от икономическите облаги, получени от техните тежки нарушения, без да се засяга законното им право да упражняват професията си, и постепенно увеличаване на размера на глобите в случай на повтарящо се тежко нарушение;

б) изземване на съответния дървен материал или изделия от дървен материал;

в) незабавно спиране на действието на разрешението за търговия.

3. Държавите-членки уведомяват Комисията за тези разпоредби и незабавно я уведомяват за всички последващи изменения, свързани с тях.

Член 20

Доклади

1. До 30 април на всяка втора година, считано от 3 март 2013 г., държавите-членки представят на Комисията доклад относно прилагането на настоящия регламент през предходните две години.

2. Въз основа на тези доклади Комисията изготвя доклад, който представя на Европейския парламент и на Съвета на всеки две години. При подготовката на доклада Комисията отчита отбелязания напредък във връзка със сключването и изпълнението на СДП за FLEGT в съответствие с Регламент (ЕО) № 2173/2005 и техния принос към намаляване на наличието на незаконно добит дървен материал и на изделия, получени от такъв дървен материал, на вътрешния пазар.

3. До 3 декември 2015 г. и на всеки шест години след това Комисията, въз основа на докладите и опита, свързани с прилагането на настоящия регламент, прави преглед на неговото действие и ефективност, включително по отношение предотвратяването на пускането на вътрешния пазар на незаконно добит дървен материал или на изделия, получени от такъв дървен материал. Тя обръща по-специално внимание на административните последици за малките и средните предприятия и на продуктивния обхват. Тези доклади могат при необходимост да бъдат придружени от подходящи законодателни предложения.

4. Първият от докладите по параграф 3 включва оценка на настоящата икономическа и търговска ситуация в Съюза във връзка с изделията, изброени в глава 49 от Комбинираната номенклатура, като в него се отчита по-специално конкурентоспособността на съответните сектори, за да се разгледа възможността за евентуалното включване на посочените изделия в списъка на дървения материал и изделията от дървен материал, съдържащ се в приложението към настоящия регламент.

Докладът, посочен в първа алинея, включва също така оценка на ефективността на забраната за пускане на пазара на незаконно добит дървен материал и изделия, получени от такъв дървен материал, предвидена в член 4, параграф 1, както и на системата за надлежна проверка, предвидена в член 6.

Член 21

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 3 март 2013 г. Независимо от това член 6, параграф 2, член 7, параграф 1 и член 8, параграфи 7 и 8 се прилагат от 2 декември 2010 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 20 октомври 2010 година.

За Европейския парламент

Председател

J. BUZEK

За Съвета

Председател

O. CHASTEL

ПРИЛОЖЕНИЕ

Дървен материал и изделия от дървен материал, класирани в Комбинираната номенклатура, предвидена в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета ⁽¹⁾, за които се прилага настоящият регламент

- 4401 Дърва за горене под формата на трупчета, цепеници, клони, снопчета или подобни форми; дървен материал на плочки или частици; дървени стърготини, отпадъци и остатъци, дори агломерирани под формата на трупчета, брикети, топчета или в подобни форми
 - 4403 Необработен дървен материал, дори обелен, със или без беловина, двустранно или четиристранно грубо издялан, с приблизителна форма на квадрат или правоъгълник
 - 4406 Дървени траверси за железопътни или подобни линии
 - 4407 Дървен материал, нарязан или бичен надлъжно, цепен или кръгообразно нарязан, дори рендосан, шлифован или клинозъбно съединен, с дебелина над 6 mm
 - 4408 Фурнирни листове (включително тези, получени чрез нацепване на слоест дървен материал), развиван фурнир за шперплат или листове за подобен слоест дървен материал и друг дървен материал, надлъжно нарязан, нацепен или кръгообразно развит, дори рендосан, шлифован, челно или клинозъбно съединен, с дебелина, непревишаваща 6 mm
 - 4409 Дървен материал (включително паркетни дъски и фризове, несглобени), профилиран (нутван, федерован, жлебован, фалцован, кантован, свързан под формата на V, формован за корнизи, със заоблени ръбове или обработен по подобен начин) по дължината на един или на няколко ръба или страни, дори рендосан, шлифован или клинозъбно съединен
 - 4410 Пласти от дървесни частици, пласти, наречени „oriented strand board“ (OSB), и подобни пласти от дървен материал или от други дървесинни материали, дори агломерирани със смоли или с други органични свързващи вещества
 - 4411 Пласти от дървесни влакна или от влакна от други дървесинни материали, дори агломерирани със смоли или други органични свързващи вещества
 - 4412 Шперплат, фурнировани плоскости и подобен слоест дървен материал
 - 4413 00 00 „Уплътнен“ дървен материал, на блокове, пласти, дъски или профили
 - 4414 00 Дървени рамки за картини, фотографии, огледала или други подобни
 - 4415 Каси, касетки, шайги, барабани и подобни амбалажи от дървен материал; дървени барабани за кабели; обикновени палети, бокс палети и други товароносители, от дърво; дървени подпори за палети; ковчежи
- (Материали, които не са предназначени за опаковане, които се използват изключително като материали за опаковане, за подпора или с цел защита или пренос на друго изделие, пуснато на пазара.)
- 4416 00 00 Бъчви, кащи, качета и други бъчварски изделия и техните части, от дървен материал, включително заготовките за дъги
 - 4418 Дърводелски изделия и части за строителни скели, включително порестите дървесни пласти, съединени пласти за подови настилки и покривните шиндри („shingles“ и „shakes“)

⁽¹⁾ Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 г. относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 256, 7.9.1987 г., стр. 1).

- Дървесна маса и хартия от глави 47 и 48 от Комбинираната номенклатура, с изключение на продукти на основата на бамбук и продукти за рециклиране (отпадъци и остатъци)
 - 9403 30, 9403 40, 9403 50 00, 9403 60 и 9403 90 30 Мебели от дърво
 - 9406 00 20 Сглобяеми конструкции
-

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 996/2010 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 20 октомври 2010 година****относно разследването и предотвратяването на произшествия и инциденти в гражданското въздухоплаване и за отмяна на Директива 94/56/ЕО****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 100, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

като взеха предвид становището на Европейския надзорен орган по защита на данните ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) В областта на гражданското въздухоплаване в Европа следва да се осигури висока обща степен на безопасност и следва да се полагат всички усилия за намаляване на броя на произшествията и инцидентите с цел да се гарантира доверието на гражданите във въздушния транспорт.

(2) Бързото провеждане на разследвания във връзка с безопасността при произшествия и инциденти в гражданското въздухоплаване подобрява безопасността на полетите и способства за предотвратяването на произшествия и инциденти.

(3) Докладването, анализът и разпространяването на заключенията от разследването на свързани с безопасността инциденти са от основно значение за подобряване на безопасността на въздушния транспорт. Ето защо преди

31 декември 2011 г. Комисията следва да внесе предложение за преразглеждане на Директива 2003/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2003 г. за докладване на събития в гражданското въздухоплаване ⁽⁴⁾.

(4) Единствена цел на разследванията във връзка с безопасността следва да е предотвратяването на бъдещи произшествия и инциденти, без да се изследва въпросът за вината или отговорността.

(5) Следва да се вземе предвид Конвенцията за международното гражданско въздухоплаване, подписана на 7 декември 1944 г. в Чикаго („Чикагската конвенция“), която предвижда прилагането на необходимите мерки за гарантиране на безопасната експлоатация на въздухоплавателните средства. По-специално следва да се вземат предвид приложение 13 към Чикагската конвенция и неговите последващи изменения, в които се установяват международните стандарти и препоръчителни практики за разследване на произшествия и инциденти с въздухоплавателни средства, както и значението на използваните в него изрази „държава на регистрация“, „държава на оператора“, „държава на проектиране“ и „държава на производство“.

(6) Съгласно международните стандарти и препоръчителни практики, определени в приложение 13 към Чикагската конвенция, отговорността за провеждане на разследване на произшествия и сериозни инциденти е на държавата, в която е настъпило произшествието или сериозният инцидент, или на държавата на регистрация — в случаите, когато не може да се установи със сигурност, че мястото на произшествието или сериозният инцидент е на територията на някоя държава. Дадена държава може да делегира задачата за провеждане на разследване на друга държава или да поиска нейното съдействие. Разследванията във връзка с безопасността в Съюза следва да се провеждат по подобен начин.

(7) Изводите, извлечени от прилагането на Директива 94/56/ЕО на Съвета от 21 ноември 1994 г. относно определяне на основните принципи при разследването на произшествия и инциденти в гражданското въздухоплаване ⁽⁵⁾, следва да бъдат използвани с цел да се подобри ефективността на разследването и предотвратяването на произшествия и инциденти в гражданското въздухоплаване в Съюза.

⁽¹⁾ Становище от 27 май 2010 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ ОВ С 132, 21.5.2010 г., стр. 1.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 21 септември 2010 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 11 октомври 2010 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 167, 4.7.2003 г., стр. 23.

⁽⁵⁾ ОВ L 319, 12.12.1994 г., стр. 14.

- (8) Следва да се вземат предвид промените в институционалната и регулаторна рамка в сферата на безопасността на гражданското въздухоплаване в Съюза, въведени след приемането на Директива 94/56/ЕО, и по-специално създаването на Европейската агенция за авиационна безопасност („ЕААБ“). Предвид факта, че безопасността на въздухоплаването се регулира все повече на равнището на Съюза, следва да се вземе предвид и това измерение на препоръките за безопасност.
- (9) ЕААБ изпълнява от името на държавите-членки функциите и задачите на държавата на проектиране, производство и регистрация, когато става въпрос за одобрение на проекта, както е посочено в Чикагската конвенция и приложенията към нея. Поради това, съгласно приложение 13 към Чикагската конвенция, ЕААБ следва да бъде поканена да участва в разследванията във връзка с безопасността, за да допринесе в рамките на своята компетентност за ефикасността им и да гарантира безопасността на проектите на въздухоплавателните средства, без да се засяга независимият характер на разследванията. Националните органи за гражданско въздухоплаване също следва да получат покана за участие в разследванията във връзка с безопасността.
- (10) Предвид отговорностите им за безопасността, лицата, определени от ЕААБ, както и от националните органи за гражданско въздухоплаване, следва да имат достъп до информация от значение за оценяването на ефективността на изискванията за безопасност.
- (11) За да осигури по-успешно предотвратяване на произшествия и инциденти във въздухоплаването, ЕААБ следва, в сътрудничество с компетентните органи на държавите-членки, да участва и в обмена и анализа на информация в рамките на системите за докладване на събития в съответствие с Директива 2003/42/ЕО, като същевременно избягва всякакви конфликти на интереси. Тази информация следва да бъде защитена по подходящ начин от неразрешено използване и разкриване.
- (12) Признава се, че участието на ЕААБ и компетентните органи на държавите-членки в обмена и анализа на информацията, попадаща в приложното поле на Директива 2003/42/ЕО, би могло да бъде от полза за разследванията във връзка с безопасността благодарение на онлайн достъпа до съответната информация, свързана с безопасността, която се съхранява в централния регистър с информация за събития в гражданското въздухоплаване.
- (13) Обхватът на разследванията във връзка с безопасността следва да зависи от изводите, които могат да се извлекат от тях за подобряване на безопасността на въздухоплаването, и преди всичко да се съобрази с необходимостта от икономически съобразно използване на ресурсите за разследвания в Съюза.
- (14) Разследванията във връзка с безопасността на произшествия и инциденти следва да се провеждат от независим орган за разследване във връзка с безопасността или под негов контрол, за да се избягват конфликти на интереси и всякаква евентуална външна намеса при установяването на причините за настъпване на разследваните събития.
- (15) Органите за разследване във връзка с безопасността имат ключова роля в провеждането на разследвания във връзка с безопасността. Тяхната работа е от изключително значение за определяне на причините за дадено произшествие или инцидент. Следователно от основно значение е те да могат да провеждат разследванията напълно независимо, както и да разполагат с финансовите и човешките ресурси, необходими за провеждане на ефективни и ефикасни разследвания.
- (16) Следва да се повиши капацитетът на органите на държавите-членки за разследване във връзка с безопасността, като освен това е необходимо сътрудничество между тях с цел да се подобри ефективността на разследванията и предотвратяването на произшествия и инциденти в гражданското въздухоплаване в Съюза.
- (17) Координационната роля на органите за разследване във връзка с безопасността следва да бъде призната и укрепена в европейска рамка, за да се създаде истинска добавена стойност в областта на авиационната безопасност, като се използва за основа вече съществуващото сътрудничество между тези органи и наличните в държавите-членки ресурси за разследвания, които следва да се използват по най-ефективен начин. Това признаване и засилване на ролята на органите би могло да се постигне най-добре посредством Европейска мрежа на органите за разследване във връзка с безопасността в гражданското въздухоплаване („мрежата“) с ясно определени роли и задачи.
- (18) Мрежата следва да извършва координационната си дейност по прозрачен и независим начин и да бъде подкрепяна активно от Съюза.
- (19) Целите на настоящия регламент могат да се постигнат по-добре чрез сътрудничество с трети държави, на които би могло да се даде възможност да участват в работата на мрежата в качеството на наблюдатели.
- (20) Тъй като е от основно значение да се гарантират ясни права по отношение на разследванията във връзка с безопасността, държавите-членки, в съответствие с действащото законодателство за правомощията на органите, които отговарят за разследванията за целите на правораздаването, и по целесъобразност в тясно сътрудничество с тези органи, следва да гарантират, че органите за разследване във връзка с безопасността могат да изпълняват задачите си при възможно най-добрите условия в интерес на авиационната безопасност. Следователно на органите за разследване във връзка с безопасността следва да се предоставя незабавен и неограничен достъп до мястото на произшествието и до всички елементи, необходими за изпълнение на изискванията на разследването във връзка с безопасността, без да се излагат на риск целите на разследванията, провеждани за целите на правораздаването.

- (21) Ефективно разследване във връзка с безопасността е възможно само при надлежно съхраняване на важни доказателства.
- (22) Системата на безопасността на гражданското въздухоплаване се основава върху последваща информация и изводи, извлечени от произшествия и инциденти, при които се изисква строго прилагане на правилата за поверителност с цел да се гарантира бъдещото наличие на ценни източници на информация. В тази връзка чувствителната информация за безопасността следва да бъде защитена по подходящ начин.
- (23) Едно произшествие засяга разнообразни обществени интереси, като например предотвратяването на бъдещи произшествия и доброто правораздаване. Тези интереси надхвърлят индивидуалните интереси на участващите лица и конкретното събитие. За гарантирането на обществен интерес като цяло е необходим правилен баланс на всички интереси.
- (24) Системата на гражданското въздухоплаване следва също така да улеснява спонтанното подаване на информация за събития, като с това спомага за утвърждаването на принципа на „култура на справедливостта“.
- (25) Информацията, с която разполага дадено лице в рамките на дадено разследване във връзка с безопасността, не следва да бъде използвана срещу това лице, при пълно спазване на конституционните принципи и националното право.
- (26) Държавите-членки следва да имат възможността да ограничат случаите, в които може да бъде взето решение за разкриване на информация, получена по време на разследване във връзка с безопасността, без да се засяга нормалната работа на съдебната система.
- (27) За предотвратяването на произшествия и инциденти е важно във възможно най-кратки срокове да бъде съобщена всякаква информация от значение, включително доклади и препоръки за безопасност, изготвени в резултат от разследванията във връзка с безопасността.
- (28) За гарантирането на адекватното предотвратяване на произшествия и инциденти в гражданското въздухоплаване компетентният орган следва винаги да взема предвид и по целесъобразност да прилага препоръките за безопасност, изготвени в резултат на разследването на произшествия и сериозни инциденти или на информация от други източници, като например проучвания относно безопасността.
- (29) За да се подобрят средствата, с които разполагат провеждащите разследванията за установяване причините на произшествието, и да се повиши способността за предотвратяване на повтарящи се инциденти, следва да се насърчава постигането на напредък в изследванията във връзка с определянето на местоположението на въздухоплавателното средство в реално време и с възможността за достъп до информацията, съдържаща се в полетните записващи устройства, без да има физически достъп до тях. Такъв напредък би представлявал важна стъпка напред в авиационната безопасност.
- (30) Опитът показва, че понякога е трудно незабавно да се получат надеждни списъци на лицата, които се намират на борда на въздухоплавателно средство, но също така, че е важно да се установи краен срок, в рамките на който може да се изиска от авиокомпанията да предостави подобен списък. Освен това данните от такива списъци следва да бъдат защитени от неразрешено използване и разкриване. По същия начин е необходимо да се осигури информация за опасните товари на борда на въздухоплавателното средство, участвало в произшествие, за да се сведат до минимум рисковете за провеждащите разследванията във връзка с безопасността на мястото на произшествието.
- (31) След авиационно произшествие е трудно бързо да се установи съответното лице за контакт, което трябва да бъде уведомено за присъствието на пътник на борда. Поради това пътниците следва да получат възможността да посочат лице за контакт.
- (32) Съдействието, което се оказва на жертвите на въздушни произшествия и на техните роднини, следва да бъде уредено по подходящ начин.
- (33) Начинът, по който държавите-членки и авиокомпаниите действат при произшествие и се справят с неговите последици, е от решаващо значение. В тази връзка държавите-членки следва да разполагат с план за спешни действия, който предвижда, по-конкретно, летищни служби за спешна помощ и съдействие на жертвите на произшествия в гражданското въздухоплаване и техните роднини. Авиокомпаниите също следва да разполагат с план за съдействие на жертвите на произшествия в гражданското въздухоплаване и техните роднини. Особено внимание следва да се отдели на подкрепата на жертвите и техните роднини, както и на техните организации.
- (34) При прилагането на настоящия регламент следва изцяло да се спазват правилата относно достъпа до данни, обработването на данни и защитата на лицата, установени в съответните правни актове на Съюза.
- (35) Системата от санкции следва да позволява по-специално налагането на санкции на всяко лице, което в нарушение на настоящия регламент разгласи защитена от настоящия регламент информация, което възпрепятства действията на орган за разследване във връзка с безопасността, по-специално като пречи на провеждащите разследванията да изпълняват задълженията си или отказва да предостави полезни записи, материали, информация и документи или ги укрива, изменя или унищожава, или което, след като е узнало за настъпването на произшествие или сериозен инцидент, не е информирало съответните органи за това.

- (36) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно установяването на общи правила в областта на разследванията във връзка с безопасността в гражданското въздухоплаване, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно, поради своя общоевропейския мащаб и последици, може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (37) Следователно Директива 94/56/ЕО следва да бъде отменена.
- (38) Министерската декларация относно летището в Гибралтар, договорена в Кордоба на 18 септември 2006 г. по време на първата среща на министрите на Форумата за диалог относно Гибралтар, ще замени Съвместната декларация за летище Гибралтар, направена в Лондон на 2 декември 1987 г., и пълното ѝ спазване ще се счита за спазване на декларацията от 1987 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

1. Целта на настоящия регламент е подобряването на безопасността на въздухоплаването посредством гарантиране на високо ниво на ефикасност, бързина и качество на разследванията във връзка с безопасността в гражданското въздухоплаване в Европа, чиято единствена цел е предотвратяването на бъдещи произшествия и инциденти, без да се изследва въпросът за вината или отговорността, включително чрез създаване на Европейска мрежа на органите за разследване във връзка с безопасността в гражданското въздухоплаване. В него се определят и правила относно своевременното осигуряване на информация за всички лица и опасни товари на борда на въздухоплавателното средство, участвало в произшествие. Настоящият регламент цели също така да подобри съдействието за жертвите на авиационни произшествия и техните роднини.
2. За прилагането на настоящия регламент за летище Гибралтар се приема, че не засяга съответните правни позиции на Кралство Испания и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия по спора за суверенитет над територията, на която е разположено летището.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1. „произшествие“ означава събитие, свързано с експлоатацията на въздухоплавателно средство, което в случай на пилотирано въздухоплавателно средство е настъпило във

времето от момента, когато едно лице се качва на борда на въздухоплавателното средство с намерение да лети, до момента, когато всички такива лица са напуснали борда на въздухоплавателното средство, или в случай на непилотирано въздухоплавателно средство — във времето от момента, когато въздухоплавателното средство е готово да потегли с цел да се извърши полет, до момента, когато то спре окончателно в края на полета и основната система за задвижване бъде изключена, при което:

- а) дадено лице е наранено смъртоносно или тежко в резултат на:

— това, че се е намирало във въздухоплавателното средство, или

— пряк контакт с която и да е част на въздухоплавателното средство, включително отделили се от въздухоплавателното средство части, или

— пряко излагане на реактивна струя,

освен когато става въпрос за наранявания в резултат на естествени причини, самонаранявания или наранявания, нанесени от друго лице, или когато нараняванията са нанесени на пътници без билети, укриващи се извън зоните, които обикновено са на разположение за пътниците и екипажа; или

- б) въздухоплавателното средство претърпи повреда или конструктивна неизправност, които оказват неблагоприятно въздействие върху здравината на конструкцията, експлоатационните или летателните характеристики на въздухоплавателното средство и обичайно биха изисквали сериозен ремонт или замяна на повредения компонент, освен при отказ или повреда на двигател, когато повредата се ограничава само до един двигател (включително неговата гондола или спомагателни агрегати), витлата, краищата на крилата, антените, сондите, лопатките, гумите, спирачните устройства, колелата, обтекателите, панелите, створките на колесника, предните стъкла, обшивката на въздухоплавателното средство (като например малки вдлъбнатини или прободни отвори) или при леки повреди на лопатите на носещия винт, лопатите на опашния винт, колесника и тези вследствие на градушка или сблъскване с птица (включително дупки в обтекателя на радиолокатора); или

- в) въздухоплавателното средство е изчезнало или достъпът до него е напълно невъзможен;

2. „акредитиран представител“ означава лице, определено от дадена държава въз основа на квалификацията му да участва в разследване във връзка с безопасността, провеждано от друга държава. Определеният от дадена държава-членка акредитиран представител е служител на орган за разследване във връзка с безопасността;

3. „съветник“ означава лице, определено от дадена държава въз основа на квалификацията му да оказва съдействие на акредитирания представител при разследване във връзка с безопасността;

4. „причини“ означава действия, бездействия, събития, условия или съчетание от тях, които са довели до настъпването на произшествието или инцидента; установяването на причините не включва определяне на вина или на административна, гражданска или наказателна отговорност;
5. „смъртоносно нараняване“ означава нараняване, което е претърпяно от лице при произшествие и е довело до неговата смърт в рамките на 30 дни от датата на произшествието;
6. „полетно записващо устройство“ означава записващ уред, който е монтиран на борда на въздухоплавателното средство с цел улесняване на разследването във връзка с безопасността при произшествия/инциденти;
7. „инцидент“ означава събитие, различно от произшествие, което е свързано с експлоатацията на въздухоплавателно средство и което засяга или би могло да засегне безопасността на експлоатацията;
8. „международни стандарти и препоръчителни практики“ означава международни стандарти и препоръчителни практики за разследване на произшествия и инциденти с въздухоплавателни средства, приети съгласно член 37 от Чикагската конвенция;
9. „ръководител на разследването“ означава лице, на което въз основа на квалификацията му е възложено да отговаря за организацията, провеждането и контрола на разследване във връзка с безопасността;
10. „оператор“ означава всяко физическо или юридическо лице, което експлоатира или предлага да експлоатира едно или повече въздухоплавателни средства;
11. „участник“ означава собственикът, член на екипажа, операторът на въздухоплавателното средство, участвало в произшествие или в сериозен инцидент; всяко лице, участвало в техническото обслужване, проектирането, производството на въздухоплавателното средство или обучението на екипажа; всяко лице, участвало в осигуряване на контрол на въздушното движение, на информация относно полети или летищни услуги, което е предоставяло услуги за въздухоплавателното средство; служители на националния орган за гражданско въздухоплаване; или служители на ЕААБ;
12. „предварителен доклад“ означава съобщението, използвано за незабавно разпространяване на данните, получени в ранните етапи на разследването;
13. „роднини“ означава най-близките и/или следващите по степен роднини, и/или друго лице в тясна връзка с жертвата на произшествие, както е определено в националното право на жертвата;
14. „разследване във връзка с безопасността“ означава процедура, провеждана от орган за разследване във връзка с безопасността с цел предотвратяване на произшествия и инциденти, която включва събиране и анализ на информация, достигане до заключения, включително установяване на причината(ите) и/или факторите, допринесли за произшествието или инцидента, и по целесъобразност изготвяне на препоръки за безопасност;
15. „препоръка за безопасност“ означава предложение на орган за разследване във връзка с безопасността, направено въз основа на информация, получена при разследване във връзка с безопасността или от други източници, например проучвания относно безопасността, проведени с цел да се предотвратят произшествия и инциденти;
16. „сериозен инцидент“ означава инцидент, свързан с експлоатацията на въздухоплавателно средство, обстоятелствата във връзка с който сочат, че е имало голяма вероятност да настъпи произшествие, който в случай на пилотирано въздухоплавателно средство е настъпил във времето от момента, когато едно лице се качва на борда на въздухоплавателното средство с намерение да лети, до момента, когато всички такива лица са напуснали борда на въздухоплавателното средство, или в случай на непилотирано въздухоплавателно средство — във времето от момента, когато въздухоплавателното средство е готово да потегли с цел да се извърши полет, до момента, когато то спре окончателно в края на полета и основната система за задвижване бъде изключена. В приложението са изброени примери на сериозни инциденти;
17. „тежко нараняване“ означава нараняване, което е претърпяно от участник в произшествие и което има някоя от следните последици:
 - а) хоспитализация за повече от 48 часа, започнала в рамките на седем дни от датата на получаване на нараняването;
 - б) счупване на кост (с изключение на прости счупвания на пръсти на ръцете, на краката или на носа);
 - в) разкъсвания, причиняващи силни кръвоизливи или увреждане на нерв, мускул или сухожилие;
 - г) нараняване на вътрешен орган;
 - д) изгаряния от втора или трета степен или каквото и да е изгаряне на повече от 5 % от телесната повърхност;

- е) доказано излагане на заразни вещества или вредна радиация.

Член 3

Приложно поле

1. Настоящият регламент се прилага за разследванията във връзка с безопасността при произшествия и сериозни инциденти:

- а) които са настъпили на територията на държавите-членки, за които се прилагат Договорите, в съответствие с международните задължения на държавите-членки;
- б) които са настъпили извън територията на държавите-членки, за които се прилагат Договорите, с въздухоплавателни средства, регистрирани в държава-членка или експлоатирани от предприятие, установено в държава-членка, когато такива разследвания не се провеждат от друга държава;
- в) в които дадена държава-членка съгласно международните стандарти и препоръчителни практики има правото да определи акредитиран представител, който да участва в разследването, в качеството си на държава на регистрацията, държава на оператора, държава на проектирането или държава на производството, или като държава, която по искане на държавата, провеждаща разследването, предоставя информация, съоръжения или експерти;
- г) при които държавата, провеждаща разследването, разрешава определянето на експерт от държава-членка, която има специален интерес поради факта, че нейни граждани са претърпели тежки или смъртоносни наранявания.

2. Настоящият регламент се прилага и към въпросите, свързани със своевременното осигуряване на информация за всички лица и опасни товари на борда на въздухоплавателното средство, участвало в произшествие, както и с оказването на съдействие за жертвите на авиационни произшествия и техните роднини.

3. Настоящият регламент не се прилага за разследвания във връзка с безопасността при произшествия и сериозни инциденти, които включват въздухоплавателно средство, извършващо военни, митнически, полицейски или подобни дейности, освен когато съответната държава-членка реши това в съответствие с член 5, параграф 4 и националното законодателство.

Член 4

Орган за разследване във връзка с безопасността в гражданското въздухоплаване

1. Всяка държава-членка гарантира, че разследванията във връзка с безопасността се провеждат или наблюдават, без външна намеса, от постоянен национален орган за разследване във връзка с безопасността в гражданското въздухоплаване („орган за разследване във връзка с безопасността“), който е в състояние независимо да проведе пълно разследване във връзка с

безопасността, самостоятелно или посредством споразумения с други органи за разследване във връзка с безопасността.

2. Органът за разследване във връзка с безопасността е функционално независим, по-специално от авиационните органи, които отговарят за поддържането на летателната годност, сертифицирането, полетите, техническото обслужване, лицензирането, контрола на въздушното движение или летищната експлоатация, както и от всякакво друго лице или институция, чиито интереси или цели биха могли да бъдат в противоречие със задачите, възложени на органа за разследване във връзка с безопасността, или да повлияят на обективността му.

3. При провеждане на разследване във връзка с безопасността органът за разследване във връзка с безопасността не търси и не приема указания от никого и разполага с неограничени правомощия за провеждане на разследванията във връзка с безопасността.

4. Поверените на органа за разследване във връзка с безопасността дейности могат да обхванат и събирането и анализа на данни, свързани с авиационната безопасност, в частност за целите на предотвратяването на произшествия, доколкото тези дейности не засягат независимостта на органа и не включват отговорности по регулаторни и административни въпроси, нито по въпроси, свързани със стандартизацията.

5. С цел да се информира обществеността за общото равнище на авиационната безопасност всяка година се публикува доклад за безопасността на национално равнище. В този анализ не се разкриват източниците на поверителна информация.

6. Съответната държава-членка предоставя на органа за разследване във връзка с безопасността необходимите средства за независимо изпълнение на неговите отговорности, като той получава достатъчно средства за целта. По-специално:

- а) ръководителят на органа за разследване във връзка с безопасността и/или ръководителят на отдела за авиационно разследване, в случай на орган за разследване на произшествия в множество видове транспорт, притежава опита и компетентността в областта на безопасността на гражданското въздухоплаване, необходими за изпълнението на своите задачи в съответствие с настоящия регламент и националното право;
- б) на провеждащите разследванията се предоставя статус, който им дава необходимите гаранции за независимост;
- в) органът за разследване във връзка с безопасността включва най-малко един провеждащ разследването, който може да изпълнява функциите на ръководител на разследването в случай на тежко авиационно произшествие;
- г) за органа за разследване във връзка с безопасността се определя бюджет, който да му позволява да изпълнява своите функции;

д) органът за разследване във връзка с безопасността разполага, пряко или благодарение на сътрудничеството по член 6, или на споразумения с други национални органи или структури, с квалифицирани служители и подходящи съоръжения, включително офиси и хангари, които дават възможност за съхраняване и проверка на въздухоплавателни средства, тяхното съдържание и останки.

Член 5

Задължение за разследване

1. Всяко произшествие или сериозен инцидент с въздухоплавателно средство, различно от посочените в приложение II към Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаване на Европейска агенция за авиационна безопасност⁽¹⁾, подлежи на разследване във връзка с безопасността в държавата-членка, на чиято територия е настъпило произшествието или сериозният инцидент.

2. Когато регистрирано в държава-членка въздухоплавателно средство, различно от посочените в приложение II към Регламент (ЕО) № 216/2008, участва в произшествие или сериозен инцидент, при който не може да бъде установено със сигурност, че мястото на произшествието или сериозния инцидент е на територията на някоя държава, разследването във връзка с безопасността се провежда от органа за разследване във връзка с безопасността в държавата-членка на регистрация.

3. Обхватът на разследванията във връзка с безопасността, посочени в параграфи 1, 2 и 4, и процедурите, които трябва да се спазват при провеждането на такива разследвания във връзка с безопасността, се определят от органа за разследване във връзка с безопасността, като се вземат предвид изводите, които се очаква да бъдат извлечени от такива разследвания за подобряването на авиационната безопасност, включително за въздухоплавателните средства, чиято максимална излетна маса е по-малка или равна на 2 250 kg.

4. Органите за разследване във връзка с безопасността могат да решат да разследват и други инциденти, освен посочените в параграфи 1 и 2, както и произшествия и сериозни инциденти с други видове въздухоплавателни средства — в съответствие с националното законодателство на държавите-членки — ако очакват да извлекат от това изводи за безопасността.

5. Разследванията във връзка с безопасността, посочени в параграфи 1, 2 и 4, в никакъв случай нямат за цел изследване на въпроса за вината или отговорността. Те се провеждат независимо и не засягат каквито и да били съдебни или административни производства, в рамките на които се изследва въпросът за вината или отговорността.

Член 6

Сътрудничество между органите за разследване във връзка с безопасността

1. Органът за разследване във връзка с безопасността на дадена държава-членка може да поиска съдействие от органи

за разследване във връзка с безопасността на други държави-членки. Когато в резултат на искане орган за разследване във връзка с безопасността даде съгласието си за предоставяне на съдействие, то се предоставя безплатно, доколкото това е възможно.

2. Ако е налице взаимно съгласие, органът за разследване във връзка с безопасността може да делегира задачата за провеждане на разследване на произшествие или сериозен инцидент на друг орган за разследване във връзка с безопасността, като улеснява процеса на разследването, провеждано от този друг орган.

Член 7

Европейска мрежа на органите за разследване във връзка с безопасността в гражданското въздухоплаване

1. Държавите-членки правят необходимото техните органи за разследване във връзка с безопасността да създадат помежду си Европейска мрежа на органите за разследване във връзка с безопасността в гражданското въздухоплаване („мрежата“), съставена от ръководителите на органите за разследване във връзка с безопасността във всяка държава-членка и/или ръководителя на отдела за авиационно разследване, в случай на орган за разследване на произшествия в множество видове транспорт, или техни представители, включително председател, избран измежду тях за срок от три години.

Председателят изготвя в тясно взаимодействие с членовете на мрежата годишната работна програма на мрежата, която отговаря на целите и съответства на отговорностите, определени съответно в параграфи 2 и 3. Комисията представя работната програма на Европейския парламент и на Съвета. Председателят определя и дневния ред на заседанията на мрежата.

2. Целта на мрежата е да подобри допълнително качеството на разследванията, провеждани от органите за разследване във връзка с безопасността, и да повиши тяхната независимост. Тя насърчава по-специално установяването на високи стандарти по отношение на методи на разследване и обучение на провеждащите разследвания.

3. За постигане на целите, определени в параграф 2, мрежата отговаря по-специално за:

а) подготовката на предложения и предоставяне на съвети на институциите на Съюза по всички аспекти на разработването и прилагането на европейските политики и правила във връзка с разследванията във връзка с безопасността и предотвратяването на произшествия и инциденти;

б) насърчаването на обмена на полезна информация за подобряване на авиационната безопасност и активното насърчаване на структурирано сътрудничество между органите за разследване във връзка с безопасността, Комисията, ЕААБ и националните органи за гражданско въздухоплаване;

⁽¹⁾ ОВ L 79, 19.3.2008 г., стр. 1.

в) координирането и организирането, когато е уместно, на „партньорски проверки“, подходящо обучение и програми за развитие на уменията на провеждащите разследванията;

г) популяризирането на най-добри практики с цел разработване на обща методика на Съюза за разследвания във връзка с безопасността и изготвяне на списък с такива практики;

д) укрепването на капацитета за водене на разследвания на органите за разследване във връзка с безопасността, по-специално чрез развиване и управление на рамка за общо ползване на ресурси;

е) предоставянето, по искане на органите за разследване във връзка с безопасността за целите на прилагането на член 6, на подходящо съдействие, включващо — но не ограничаващо се до, предоставянето на списък на провеждащите разследвания, оборудване и капацитет, които са налице в други държави-членки, които могат да бъдат използвани от органа, провеждащ дадено разследване;

ж) осигуряването на достъп до информацията, съдържаща се в базата данни по член 18, и анализа на препоръките за безопасност, съдържащи се в нея, с цел определяне на важни препоръки за безопасност от значение за целия Съюз.

4. Комисията редовно информира Европейския парламент и Съвета относно дейността на мрежата. Освен това Европейският парламент се уведомява всеки път, когато Съветът или Комисията отправят искания към мрежата.

5. Членовете на мрежата не търсят и не приемат указания от каквито и да е органи, които биха могли да засегнат независимия характер на разследванията във връзка с безопасността.

6. Ако е целесъобразно, ЕААБ се кани да присъства като наблюдател на заседанията на мрежата. Мрежата може също така да кани наблюдатели от органи за разследване във връзка с безопасността от трети държави и други експерти да присъстват на заседанията ѝ.

7. Комисията е тясно свързана с дейността на мрежата и получава необходимото съдействие от нея по съответните аспекти, свързани с разработването на политиката и регулирането на Съюза в областта на разследването и предотвратяването на произшествия в гражданското въздухоплаване. Комисията предоставя на мрежата необходимото съдействие, включващо — но не ограничаващо се до — помощ за подготовката и организирането на заседанията, както и за публикуването на годишния доклад, обхващащ дейността на мрежата. Комисията предава годишния доклад на Европейския парламент и на Съвета.

Член 8

Участие на ЕААБ и националните органи за гражданско въздухоплаване в разследвания във връзка с безопасността

1. Ако е изпълнено изискването за липса на конфликт на интереси, органите за разследване във връзка с безопасността приканват ЕААБ и националните органи за гражданско въздухоплаване на съответните държави-членки, в рамките на съответните им области на компетентност, да определят представител, който да участва:

а) като съветник на ръководителя на разследването във всяко разследване във връзка с безопасността съгласно член 5, параграфи 1 и 2, провеждано на територията на държава-членка или на мястото, посочено в член 5, параграф 2, под контрола на ръководителя на разследването и по негова преценка;

б) като съветник, определен съгласно настоящия регламент да подпомага акредитирания(те) представител(и) на държавите-членки във всяко разследване във връзка с безопасността, провеждано в трета държава, за което органът за разследване във връзка с безопасността е поканен да определи акредитиран представител в съответствие с международните стандарти и препоръчителни практики за разследване на произшествия и инциденти с въздухоплавателни средства, под наблюдението на акредитирания представител.

2. Лицата, посочени в параграф 1, имат право по-специално да:

а) посетят мястото на произшествието и да проведат оглед на останките;

б) предлагат теми при разпит и да получат информация от свидетели;

в) получат копия от всички документи от значение, както и на информация относно фактите;

г) участват при извличане на информация от носителите за записване на звук, с изключение на бордните самописци и записващите образи устройства;

д) участват в дейности по разследване извън мястото на произшествието, като например изследване на части, тестове и симулации, технически прегледи и срещи във връзка с напредъка на разследването, освен когато те са свързани с определянето на причините на произшествието или сериозния инцидент или с изготвянето на препоръки за безопасност.

3. ЕААБ и националните органи за гражданско въздухоплаване съдействат на разследването, в което участват, като предоставят исканата информация, съветници и оборудване на органа, натоварен с конкретно разследване във връзка с безопасността.

Член 9

Задължение за уведомяване за произшествия и сериозни инциденти

1. Всеки участник, който е узнал за настъпването на произшествие или сериозен инцидент, незабавно уведомява за това компетентния орган за разследване във връзка с безопасността на държавата, на чиято територия е настъпило събитието.

2. Органът за разследване във връзка с безопасността незабавно уведомява Комисията, ЕААБ, Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО), съответните държави-членки и трети държави в съответствие с международните стандарти и препоръчителни практики за настъпването на всички произшествия и сериозни инциденти, за които е уведомен.

Член 10

Участие на държавите-членки в разследвания във връзка с безопасността

1. При получаване на уведомление за настъпване на произшествие или сериозен инцидент от друга държава-членка или от трета държава държавите-членки, които са държавата на регистрация, държавата на оператора, държавата на проектиране и държавата на производство, във възможно най-кратък срок информират държавата-членка или третата държава, на чиято територия е настъпило произшествието или сериозният инцидент, дали възнамеряват да определят акредитиран представител в съответствие с международните стандарти и препоръчителни практики. Когато бъде определен такъв акредитиран представител, се предоставят името му и данните му за контакт, както и очакваната дата на пристигането му, когато акредитираният представител възнамерява да пътува до държавата, която е изпратила уведомлението.

2. Акредитираните представители на държавата на проектиране се определят от органа за разследване във връзка с безопасността на държавата-членка, на чиято територия се намира основното място на дейност на притежателя на сертификата за съответния тип проект на въздухоплавателното средство или на двигателя.

Член 11

Статус на провеждащите разследванията във връзка с безопасността

1. След определянето му от страна на органа за разследване във връзка с безопасността и независимо от всякакви разследвания, провеждани за целите на правораздаването, ръководителят на разследването има правото да вземе необходимите мерки за изпълнение на изискванията на разследването във връзка с безопасността.

2. Независимо от каквито и да било задължения за поверителност съгласно правните актове на Съюза или националното право, ръководителят на разследването има по-специално право:

а) на незабавен неограничен и безпрепятствен достъп до мястото на произшествието или на инцидента, както и до въздухоплавателното средство, неговото съдържание или останки;

б) да извършва незабавно опис на доказателствата и контролирано събиране на останките или компоненти с цел изследване и анализ;

в) да получи непосредствен достъп до полетните записващи устройства, тяхното съдържание и всякакви други съответни записи, както и контрол върху тях;

г) да поиска и да допринесе за извършването на пълна аутопсия на телата на лицата със смъртоносни наранявания и да получи непосредствен достъп до резултатите от такива изследвания или от тестовите на взетите проби;

д) да поиска медицински преглед на лицата, участвали в експлоатацията на въздухоплавателното средство, или да поиска да бъдат направени изследвания на проби, взети от такива лица, и да получи непосредствен достъп до резултатите от тези изследвания;

е) да призове и разпита свидетели и да поиска от тях да дадат или да предоставят информация или доказателства, които са от значение за разследването във връзка с безопасността;

ж) да получи свободен достъп до всяка съответна информация или записи, притежавани от собственика, притежателя на сертификата за съответния тип проект, организацията, която отговаря за техническото обслужване, организацията за обучение, оператора или производителя на въздухоплавателното средство, органите, които отговарят за гражданското въздухоплаване, ЕААБ и от лицата, предоставящи аеронавигационно обслужване, или операторите на летищата.

3. Ръководителят на разследването предоставя посочените в параграф 2 права на експертите и съветниците си, както и на акредитираните представители, на техните експерти и съветници, в степента, която е необходима, за да им се даде възможност да участват ефективно в разследването във връзка с безопасността. Тези права не засягат правата на провеждащите разследванията и на експертите, определени от органа, натоварен с провеждане на разследването за целите на правораздаването.

4. Всяко лице, което участва в разследвания във връзка с безопасността, изпълнява своите задължения в условията на независимост и не търси, нито приема указания от никого, освен от ръководителя на разследването или акредитирания представител.

Член 12

Координация на разследванията

1. Когато е образувано и разследване за целите на правораздаването, за това се уведомява ръководителят на разследването. В този случай ръководителят на разследването осигурява проследимостта и съхраняването на полетните записващи устройства и друг доказателствен материал. Съдебният орган може да определи един от своите служители, който да придружи полетните записващи устройства или доказателствения материал до мястото, където се получава информация от тях или където се използват. Когато този доказателствен материал може да бъде променен или унищожен при изследването или анализа, предварително се изисква съгласието на съдебните органи, без да се нарушава националното право. Когато това съгласие не бъде получено в съответствие с предварително сключените споразумения по параграф 3 в разумен срок, но не по-късно от две седмици след искането, това не е пречка за ръководителя на разследването да проведе изследването или анализа. Когато съдебният орган има право да иземе доказателствени средства, ръководителят на разследването получава незабавен и неограничен достъп до такива доказателствени средства и може да ги използва.

2. Когато в хода на разследването във връзка с безопасността стане известно или възникне подозрение, че произшествието или сериозният инцидент са свързани с акт на незаконна намеса според националното право, например националното право относно разследване на произшествия, ръководителят на разследването информира незабавно компетентните органи за това. При спазване на член 14 съответната информация, събрана по време на разследването във връзка с безопасността, се обменя незабавно с тези органи и при поискване може да им бъде предаден и всякакъв материал от значение за случая. Обменът на тази информация и материали не засяга правото на органа за разследване във връзка с безопасността да продължи разследването във връзка с безопасността, съгласувано с органите, на които може да е бил прехвърлен контролът върху мястото.

3. Държавите-членки гарантират, че органите за разследване във връзка с безопасността, от една страна, и, от друга страна, други органи, които е вероятно да бъдат включени в дейности, свързани с разследването във връзка с безопасността, например съдебни органи, органи на гражданското въздухоплаване и органи за издирване и спасяване, си сътрудничат чрез предварително сключени споразумения.

Тези споразумения зачитат независимостта на органа за разследване във връзка с безопасността и позволяват техническото разследване да се извърши старателно и по ефикасен начин. Наред с другото предварително сключените споразумения уреждат следните въпроси:

- а) достъп до мястото на произшествието;
- б) съхраняване на доказателствата и достъп до тях;
- в) първоначално и текущо информироване относно развитието на всяка процедура;

г) обмен на информация;

д) подходяща употреба на информация, свързана с безопасността;

е) разрешаване на спорове.

Държавите-членки изпращат тези споразумения на Комисията, която ги предава на председателя на мрежата, на Европейския парламент и на Съвета за сведение.

Член 13

Съхраняване на доказателствата

1. Държавите-членки, на чиято територия е настъпило произшествието или сериозният инцидент, отговарят за осигуряването на безопасно боравене с всички доказателства и за предприемането на всички разумни мерки за запазване на тези доказателства, както и за съхраняването на сигурно място на въздухоплавателното средство, неговото съдържание и останки за срока, за който това може да е необходимо за целите на разследването във връзка с безопасността. Запазването на доказателствените средства включва съхраняването им чрез снимки или друг материал на всяко доказателствено средство, което може да бъде преместено, заличено, загубено или унищожено. Съхраняването на сигурно място включва защита срещу допълнително увреждане, достъп на неоправомощени лица, кражби и разрушаване.

2. До пристигането на разследващите във връзка с безопасността никой не може да променя обстановката на мястото на произшествието, да взема проби от него или да придвижва въздухоплавателното средство, неговото съдържание или останки, да взема проби от тях, нито да го премества или отстранява, освен когато такова действие се изисква по съображения за безопасност или за да се окаже съдействие на ранени, или с изрично разрешение на органите, под чийто контрол се намира мястото, и когато е възможно — след консултация с органа за разследване във връзка с безопасността.

3. Всеки участник предприема необходимите мерки за запазване на документи, материали и записи във връзка със събитието, по-специално за да се предотврати изтриването на записи на разговори и аварийни сигнали след полета.

Член 14

Защита на чувствителна информация за безопасността

1. Следните данни не се предоставят и не се използват за други цели, освен за разследвания във връзка с безопасността:

- а) всички показания, снети от лица от органа за разследване във връзка с безопасността по време на разследването във връзка с безопасността;
- б) данни, разкриващи самоличността на лицата, дали показания по време на разследването във връзка с безопасността;

- в) информация, събрана от органа за разследване във връзка с безопасността, която е особено чувствителна или от личен характер, включително информация относно здравословното състояние на отделни физически лица;
 - г) материали, изготвени по време на разследването, като например бележки, скици, становища на провеждащите разследването, становища, изразени при анализа на информацията, включително информацията от полетните записващи устройства;
 - д) информация и доказателства, предоставени от провеждащи разследвания от други държави-членки или трети държави в съответствие с международните стандарти и препоръчителни практики, когато техният орган за разследване във връзка с безопасността ги поиска;
 - е) проекти на предварителните или окончателните доклади или междинните отчети;
 - ж) записите от бордните устройства за запис на звук и картина и копия от тях, както и звуковите записи в органите за контрол на въздушното движение, като се гарантира, че информацията, която не е от значение за разследването във връзка с безопасността, а именно тази, свързана с личния живот, се ползва от подходяща защита, без да се засяга параграф 3.
2. Следните данни не се предоставят или използват за други цели освен за разследването във връзка с безопасността или за целите на подобряването на авиационната безопасност:
- а) всички съобщения между лица, участвали в експлоатацията на въздухоплавателното средство;
 - б) писмени или електронни записи, включително резултатите от разчитането им, от органите за контрол на въздушното движение, включително доклади и резултати за вътрешно ползване;
 - в) придружителни писма за предаването на препоръки за безопасност от органа за разследване във връзка с безопасността на адресата, когато това се изисква от органа за разследване във връзка с безопасността;
 - г) доклади за събитията съгласно Директива 2003/42/ЕО.

Записите от полетното записващо устройство не се предоставят или използват за цели, различни от целите на разследването във връзка с безопасността, поддържането на летателната годност или техническото обслужване, освен когато тези записи са представени без данните за лицата или са разкрити при процедура, чиято сигурност е гарантирана.

3. Независимо от параграфи 1 и 2 правораздавателните органи или органът, компетентен да взема решение по разкриването на данни съгласно националното право, може да решат, че ползата от разкриването на посочените в параграфи 1 и 2 данни за други, разрешени от закона цели, е по-голяма от неблагоприятните вътрешни и международни последици, които подобно действие би могло да има върху текущото или всяко бъдещо разследване във връзка с безопасността. Държавите-членки могат да решат да ограничат случаите, в които може да се вземе такова решение за разкриване, като спазват правните актове на Съюза.

Предоставянето на данни по параграфи 1 и 2 на друга държава-членка за цели, различни от разследване във връзка с безопасността, и освен това, по отношение на параграф 2, за цели, различни от насочените към подобряване на безопасността на въздухоплаването, може да бъде разрешено, доколкото националното право на съобщаващите държави-членки допуска това. Обработването или разкриването на данни, получени при такова предоставяне от органите на получаващата държава-членка, може да се разреши единствено след предварителна консултация със съобщаващата държава-членка и при спазване на националното законодателство на получаващата държава-членка.

4. Могат да се разкриват единствено данните, които са абсолютно необходими за целите, посочени в параграф 3.

Член 15

Съобщаване на информация

1. Служителите на органа, натоварен с конкретно разследване във връзка с безопасността, или всички други лица, задължени да участват в разследването във връзка с безопасността или да го подпомагат, са обвързани от приложимите правила за професионална тайна на съответното законодателство, включително във връзка с анонимността на участниците в произшествие или инцидент.

2. Без да се засягат задълженията, посочени в членове 16 и 17, органът, натоварен с конкретно разследване във връзка с безопасността, съобщава информацията, която счита от значение за предотвратяване на произшествия или сериозни инциденти, на отговорниците за производството или техническото обслужване на въздухоплавателни средства или тяхното оборудване, на физическите или юридическите лица, които отговарят за експлоатацията на въздухоплавателни средства или за обучението на персонала.

3. Без да се засягат задълженията, посочени в членове 16 и 17, органът, натоварен с конкретно разследване във връзка с безопасността, и акредитирания(ите) представител(и), посочен(и) в член 8, предоставят на ЕААБ и националните органи за гражданско въздухоплаване съответната информация относно фактите, получена в хода на разследването във връзка с безопасността, с изключение на информацията, посочена в член 14, параграф 1, или на информация, водеща до конфликт на интереси. Информацията, получена от ЕААБ и националните органи за гражданско въздухоплаване, е защитена в съответствие с член 14 и приложимите правни актове на Съюза и националното законодателство.

4. Органът, натоварен с конкретно разследване във връзка с безопасността, може да информира жертвите, техните роднини и техните организации или да прави обществено достояние всякаква информация относно фактически констатации, процедурите на разследването във връзка с безопасността, евентуални предварителни доклади или заключения и/или препоръки по безопасността, при условие че тази информация не застрашава постигането на целите на разследването във връзка с безопасността и напълно съответства на приложимото законодателство за защитата на личните данни.

5. Преди да направи обществено достояние информацията, посочена в параграф 4, органът, натоварен с конкретно разследване във връзка с безопасността, препраща тази информация на жертвите, техните роднини или техните организации по начин, който не застрашава постигането на целите на разследването във връзка с безопасността.

Член 16

Доклад за разследването

1. Всяко разследване във връзка с безопасността приключва с доклад във форма, съответстваща на вида и сериозността на произшествието или сериозния инцидент. В доклада се посочва, че единствена цел на разследването във връзка с безопасността е предотвратяването на бъдещи произшествия и инциденти, без да се изследва въпросът за вината или отговорността. По целесъобразност докладът съдържа препоръки за безопасност.

2. В доклада се запазва анонимността на всички участници в произшествието или сериозния инцидент.

3. Когато в хода на разследванията във връзка с безопасността се изготвят доклади преди приключване на разследването, преди тяхното публикуване органът за разследване във връзка с безопасността може да поиска от съответните органи, включително от ЕААБ, и — чрез тях — от притежателя на сертификата за съответния тип проект, производителя и оператора да представят коментари. Същите са обвързани с приложимите правила за професионалната тайна по отношение на съдържанието на консултациите.

4. Преди публикуването на окончателния доклад органът за разследване във връзка с безопасността иска от съответните органи, включително от ЕААБ, и — чрез тях — от притежателя на сертификата за съответния тип проект, производителя и оператора да представят коментари, като същите са обвързани с приложимите правила на професионалната тайна по отношение на съдържанието на консултациите. Когато отправя искане за такива коментари, органът за разследване във връзка с безопасността спазва международните стандарти и препоръчителни практики.

5. Информацията по член 14 се включва в доклад, само ако е от значение за анализа на произшествието или сериозния инцидент. Не се разкрива информация, която не е от значение за анализа, нито елементи от нея.

6. Органът за разследване във връзка с безопасността публикува окончателния доклад във възможно най-кратък срок и, когато е възможно, до 12 месеца от датата на произшествието или сериозния инцидент.

7. Ако окончателният доклад не може да бъде публикуван в срок от 12 месеца, органът за разследване във връзка с безопасността оповестява междинен отчет най-малко на всяка годишнина от произшествието или сериозния инцидент, в който се описват подробно напредъкът по разследването и всички възникнали проблеми във връзка с безопасността.

8. Органът за разследване във връзка с безопасността препраща възможно най-бързо копие на окончателния доклад и препоръките за безопасност на:

а) органите за разследване във връзка с безопасността и органите на гражданското въздухоплаване на съответните държави и ИКАО, съгласно международните стандарти и препоръчителни практики;

б) адресатите на препоръките за безопасност, съдържащи се в доклада;

в) Комисията и ЕААБ, освен ако докладът не е публично достъпен по електронен път, като в този случай органът за разследване във връзка с безопасността само ги уведомява за това.

Член 17

Препоръки за безопасност

1. На всеки етап от разследването във връзка с безопасността, след подходящи консултации със съответните страни, органът за разследване във връзка с безопасността препоръчва в датирано уведомително писмо до съответните органи, включително тези в други държави-членки или трети държави, превантивните действия, които счита, че трябва да бъдат незабавно предприети за повишаване на авиационната безопасност.

2. Органът за разследване във връзка с безопасността може да издава препоръки за безопасността и въз основа на проучвания или анализи на поредица от разследвания или всякакви други дейности, проведени в съответствие с член 4, параграф 4.

3. Препоръките за безопасност в никакъв случай не създават презумпция за вина или отговорност за произшествие, сериозен инцидент или инцидент.

Член 18

Последващи действия във връзка с препоръките за безопасност и база данни с препоръки за безопасност

1. Адресатът на дадена препоръка за безопасност потвърждава получаването на уведомителното писмо и в срок 90 дни от получаването му информира отправилата препоръката орган за разследване във връзка с безопасността за действията, които е предприел или възнамерява да предприеме, и, ако е целесъобразно, за времето, необходимо за тяхното изпълнение, а когато не са предприети действия — за мотивите за това.

2. В срок 60 дни от получаването на отговора органът за разследване във връзка с безопасността информира адресата дали счита отговора за достатъчен и представя мотиви, когато не е съгласен с решението да не се предприемат действия.

3. Всеки орган за разследване във връзка с безопасността прилага процедури за регистриране на отговорите на издадените от него препоръки за безопасност.

4. Всяка структура, получаваща препоръка за безопасност, включително органите, които отговарят за безопасността на гражданското въздухоплаване на равнището на държавите-членки и на Съюза, прилага процедури за наблюдаване на напредъка на действията, предприети в отговор на получените препоръки за безопасност.

5. Органите за разследване във връзка с безопасността съхраняват всички отправени съгласно член 17, параграф 1 и 2 препоръки за безопасност, както и отговорите на тях, в централния регистър, създаден съгласно Регламент (ЕО) № 1321/2007 на Комисията от 12 ноември 2007 г. за установяване на правила за прилагане за въвеждане в централен регистър на информация за събития в гражданското въздухоплаване, обменена в съответствие с Директива 2003/42/ЕО⁽¹⁾. По същия начин органите за разследване във връзка с безопасността съхраняват в централния регистър всички препоръки за безопасност, получени от трети държави.

Член 19

Доклади за събития

1. ЕААБ и компетентните органи на държавите-членки си сътрудничат и участват редовно в обмена и анализа на информацията, попадаща в приложното поле на Директива 2003/42/ЕО. Това включва онлайн достъп на определени лица до информацията в централния регистър, създаден съгласно Регламент (ЕО) № 1321/2007, включително до информацията, в която е посочено точно въздухоплавателното средство, което е предмет на доклад за събитие, като например неговия сериен и регистрационен номер, когато са налични. Този достъп не включва информация, в която е посочен точно операторът, станал предмет на въпросния доклад за събитие.

⁽¹⁾ ОВ L 294, 13.11.2007 г., стр. 3.

2. ЕААБ и органите на държавите-членки, посочени в параграф 1, гарантират поверителността на тази информация в съответствие с приложимото законодателство и ограничават използването ѝ до строго необходимото за изпълнение на техните задължения, свързани с безопасността. В тази връзка тази информация се използва единствено за анализ на тенденциите в областта на безопасността, които могат да служат за основа за анонимни препоръки за безопасност или указания за летателна годност, без да се изследва въпросът за вината или отговорността.

Член 20

Информация относно лицата и опасните товари на борда

1. Авиокомпаниите от Съюза, извършващи полети до или от летище, намиращо се на територията на държавите-членки, за които се прилагат Договорите, и авиокомпаниите от трети държави, извършващи полети от летище, намиращо се на територията на държавите-членки, за които се прилагат Договорите, въвеждат процедури, които дават възможност:

а) възможно най-скоро и най-късно в рамките на два часа от уведомяването, че с дадено въздухоплавателно средство е настъпило произшествие, да се състави списък на всички лица на борда на въздухоплавателното средство, който е проверен въз основа на най-добрата налична информация; и

б) веднага след уведомяването, че с дадено въздухоплавателно средство е настъпило произшествие, да се състави списък на опасните товари, които се намират на борда.

2. Списъците, посочени в параграф 1, се предоставят на органа, натоварен с конкретно разследване във връзка с безопасността, на органа, определен от всяка държава-членка да служи за връзка с роднините на лицата на борда, и при необходимост на медицинските служби, на които информацията може да е необходима за лечението на жертвите.

3. За да може на роднините на пътниците да се предостави бързо информация за присъствието на техните роднини на борда на претърпялото произшествие въздухоплавателно средство, авиокомпаниите предлагат на пътниците да посочат името и данните за контакт на едно лице, с което те да се свържат в случай на произшествие. Тези данни могат да бъдат използвани от авиокомпаниите единствено в случай на произшествие и не се предоставят на трети лица, нито се използват за търговски цели.

4. Имената на лицата на борда не се оповестяват публично, преди съответните органи да информират техните роднини. Списъкът, посочен в параграф 1, буква а), е поверителен в съответствие с правните актове на Съюза и националното право, а името на всяко лице, включено в този списък, се оповестява публично, само ако роднините на съответното лице на борда не са възразили.

Член 21

Съдействие на жертвите на въздушни произшествия и на техните роднини

1. С цел да се гарантира по-всеобхватен и хармонизиран отговор при произшествия на равнището на ЕС, всяка държава-членка създава план за спешни действия в случай на произшествие в гражданското въздухоплаване на национално равнище. Този план за спешни действия урежда също така съдействието на жертвите на произшествия в гражданското въздухоплаване и техните роднини.

2. Държавите-членки гарантират, че всички регистрирани на тяхна територия авиокомпаниии разполагат с план за съдействие на жертвите на произшествия в гражданското въздухоплаване и техните роднини. Тези планове трябва да предвиждат по-специално психологическа подкрепа за жертвите на произшествия в гражданското въздухоплаване и техните роднини и да позволяват на авиокомпанията да се справи с големи произшествия. Държавите-членки правят одит на плановете за съдействие на регистрираните на тяхна територия авиокомпаниии. Държавите-членки насърчават също авиокомпаниите от трети държави, които извършват полети в Съюза, да приемат по същия начин план за съдействие на жертвите на произшествия в гражданското въздухоплаване и техните роднини.

3. В случай на произшествие държавата-членка, натоварена с конкретното разследване, държавата-членка, в която е регистрирана авиокомпанията, чието въздухоплавателно средство е претърпяло произшествието, или държавата-членка с голям брой граждани на борда на претърпялото произшествие въздухоплавателно средство предвижда определянето на едно лице за контакт, което да отговаря за осведомяването на жертвите и техните роднини.

4. Държава-членка или трета държава, която поради факта, че нейни граждани са претърпели тежки или смъртоносни наранявания, има особен интерес във връзка с произшествие, настъпило на територията на държавите-членки, за които се прилагат Договорите, може да определи експерт, който има право да:

- а) посети мястото на произшествието;
- б) получи достъп до съответната информация относно фактите, одобрена за оповестяване от органа, натоварен с конкретното разследване във връзка с безопасността, и до информация относно напредъка по разследването;
- в) получи копие от окончателния доклад.

5. Експертът, определен съгласно параграф 4, може, в съответствие с приложимото действащо законодателство, да съдейства за идентифицирането на жертвите и да присъства при срещите с оцелелите лица, които са граждани на неговата държава.

6. В съответствие с член 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 785/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно застрахователните изисквания за въздушни превозвачи и оператори на въздухоплавателни средства⁽¹⁾ въздушните превозвачи от трети държави също трябва да изгълняват застрахователните задължения, установени в посочения регламент.

⁽¹⁾ ОВ L 138, 30.4.2004 г., стр. 1.

Член 22

Достъп до документи и защита на личните данни

1. Настоящият регламент се прилага, без да се засяга Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията⁽²⁾.

2. Настоящият регламент се прилага в съответствие с Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни⁽³⁾ и Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни⁽⁴⁾.

Член 23

Санкции

Държавите-членки установяват система от санкции, приложими при нарушение на настоящия регламент. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.

Член 24

Изменение на регламента

Настоящият регламент подлежи на преглед не по-късно от 3 декември 2014 г. Ако Комисията счита, че настоящият регламент следва да бъде изменен, тя отправя към мрежата искане да представи предварително становище, което се предава и на Европейския парламент, Съвета, държавите-членки и ЕААБ.

Член 25

Отмяна

Директива 94/56/ЕО се отменя.

Член 26

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

⁽²⁾ ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43.

⁽³⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁽⁴⁾ ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 20 октомври 2010 година.

За Европейския парламент

Председател

J. BUZEK

За Съвета

Председател

O. CHASTEL

ПРИЛОЖЕНИЕ

Списък на примери за сериозни инциденти

Изброените събития представляват типични примери за инциденти, които могат да бъдат сериозни инциденти. Списъкът не е изчерпателен и служи само като указание за определянето на „сериозен инцидент“:

- опасно сближение, изискващо маневра за избягване на сблъсък или опасна ситуация, или когато е било подходящо да се извърши действие за избягването на такова събитие,
- управляем полет към земната повърхност, при който едва е избегнато съприкосновение с терена,
- прекратени излитания от затворена или заета писта, от пътека за рулиране, с изключение на разрешени маневри на хеликоптери, или от неназначена писта,
- излитания от затворена или заета писта, от пътека за рулиране, с изключение на разрешени маневри на хеликоптери, или от неназначена писта,
- кацания или опити за кацания на затворена или заета писта, на пътека за рулиране, с изключение на разрешени маневри на хеликоптери, или на неназначена писта,
- сериозно занижаване на предвидените експлоатационни характеристики по време на излитане или първоначален набор на височина,
- пожари и дим в пътническата кабина или в товарните отделения или пожари в двигателите, дори когато тези пожари са потушени с помощта на пожарогасителни средства,
- събития, които изискват аварийно използване на кислород от екипажа на въздухоплавателното средство,
- структурна повреда на въздухоплавателното средство или разрушаване на двигателя, включително разрушаване на двигател, свързано с разлитане на отломки извън двигателя, които не са класифицирани като произшествие,
- множество неизправности в една или повече системи на въздухоплавателното средство, които сериозно засягат неговата експлоатация,
- загуба на работоспособност на екипажа по време на полет,
- количество на горивото, което изисква пилотът да обяви аварийна ситуация,
- неразрешени излизания на пистата, класифицирани със степен на опасност „А“ съгласно Наръчника за предотвратяване на неразрешени излизания на пистата (док. ИКАО 9870), в който се съдържа информацията относно класификациите на степента на опасност,
- инциденти при излитане или кацане. Инциденти като недостигане до писта за излитане и кацане, кацане след пистата или излизане встрани от нея,
- откази по системите, атмосферни явления, операции извън одобрените летателни режими или други събития, които биха могли да предизвикат затруднения в контрола върху въздухоплавателното средство,
- отказ на повече от една система в резервирана система, която е задължителна за управлението и навигацията на полета.

II

(Незаконодателни актове)

МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 27 септември 2010 година

относно позицията, която да бъде взета от Европейския съюз в Съвместния съвет Карифорум—ЕС, създаден със Споразумението за икономическо партньорство между държавите от Карифорум, от една страна, и Европейската общност и нейните държави-членки, от друга страна, по отношение на изменението на приложение IV към Споразумението чрез включване на задълженията, поети от Бахамската общност

(2010/669/ЕС)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Споразумението за икономическо партньорство между държавите от Карифорум, от една страна, и Европейската общност и нейните държави-членки, от друга страна ⁽¹⁾ („Споразумението“), беше подписано на 15 октомври 2008 г. и се прилага временно от 29 декември 2008 г.
- (2) В член 63 от Споразумението се предвижда преговорите по списъка с поетите от Бахамската общност задължения в сферата на услугите и инвестициите да бъдат приключени не по-късно от шест месеца след подписването на Споразумението.
- (3) Тези преговори приключиха успешно на 25 януари 2010 г.
- (4) Резултатите от тези преговори следва да бъдат вписани в решение на Съвместния съвет Карифорум—ЕС, създаден със Споразумението.

- (5) Следователно Съюзът следва да вземе в Съвместния съвет Карифорум—ЕС позицията, падена в проекта на решение, приложен към настоящото решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член единствен

Позицията, която да бъде взета от Европейския съюз в Съвместния съвет Карифорум—ЕС, създаден със Споразумението за икономическо партньорство между държавите от Карифорум, от една страна и Европейската общност и нейните държави-членки, от друга страна, по отношение на изменението на приложение IV към Споразумението, се основава проекта на решение на Съвместния съвет Карифорум—ЕС, приложен към настоящото решение. Формални промени в посочения проект на решение, които не го засягат по същество, могат да бъдат договорени, без да е необходимо да се изменя настоящото решение.

Съставено в Брюксел на 27 септември 2010 година.

За Съвета
Председател
K. PEETERS

⁽¹⁾ ОВ L 289, 30.10.2008 г., стр. 3.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОЕКТ

РЕШЕНИЕ № .../2010 НА СЪВМЕСТНИЯ СЪВЕТ КАРИФОРУМ—ЕС

от

за изменение на приложение IV към Споразумението за икономическо партньорство между държавите от Карифорум, от една страна и Европейската общност и нейните държави-членки, от друга страна, чрез включване на задълженията, поети от Бахамската общност

СЪВМЕСТНИЯТ СЪВЕТ КАРИФОРУМ—ЕС,

като взе предвид Споразумението за икономическо партньорство между държавите от Карифорум, от една страна, и Европейската общност и нейните държави-членки, от друга страна (наричано по-нататък „Споразумението“), подписано в Бриджтаун, Барбадос на 15 октомври 2008 г., и по-специално член 229, параграф 1 и член 229, параграф 4, второ изречение от него,

като има предвид, че:

- (1) Споразумението беше подписано на 15 октомври 2008 г. и се прилага временно от 29 декември 2008 г.
- (2) В член 63 от Споразумението се предвижда преговорите по списъка с поетите от Бахамската общност задължения в сферата на услугите и инвестициите да бъдат приключени не по-късно от шест месеца след подписването на Споразумението.
- (3) Тези преговори приключиха успешно на 25 януари 2010 г. и бе договорено списъкът с поетите от Бахамите задължения да бъде включен в Споразумението посредством Решение на Съвместния съвет Карифорум—ЕС.
- (4) Следователно е уместно приложение IV Д и приложение IV Е към Споразумението да бъдат изменени за да се включат поетите от Бахамската общност задължения в сферата на услугите и инвестициите, да се заличи изключването на Бахамите в приложение IV Д, точка 3 и в приложение IV Е, точка 6, както и да се предвиди временното прилагане на тези изменения до влизането в сила на Споразумението,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Приложение IV към Споразумението се изменя, както следва:

а) Приложение IV Д към Споразумението се изменя, както следва:

i) точка 3 се заменя със следното:

„3. Настоящата таблица включва всички държави от Карифорум, с изключение на Хаити, освен ако не е указано друго. При условията на резервите, ограниченията или изключенията, които се прилагат за

всички сектори, неизброените подсектори на сектори А, Б, В и Г са отворени за всички държави от Карифорум, подписали споразумението, без да се прилагат ограничения по отношение на достъпа до пазара или на националното третиране. Държавите от Карифорум, които не са посочени в подсекторите, включени в настоящия списък, при условията на резервите, ограниченията или изключенията, които се прилагат за всички сектори, са отворени за тези подсектори без ограничения по отношение на достъпа до пазара или на националното третиране. Всички резерви, ограничения или изключения, включени в настоящото приложение, които са приложими за държавите от Карифорум и са посочени в него като „CAF“, не се отнасят за Бахамите.“

ii) След таблицата, се добавя допълнението към приложение IV Д - „Бахамите“, дадено в приложение I към настоящото решение.

б) Приложение IV Е се изменя както следва:

i) точка 6 се заменя със следното:

„6. Настоящата таблица включва всички държави от Карифорум, с изключение на Хаити, освен ако не е указано друго.“

ii) след таблицата, се добавя допълнението към приложение IV Е - „Бахамите“, дадено в приложение II към настоящото решение.

2. Всички други разпоредби, съдържащи се в приложение IV Д, точки 1—9 и в приложение IV Е, точки 1—11, се прилагат за Бахамите.

Член 2

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. От влизането в сила на настоящото решение и до влизането в сила на Споразумението, измененията на приложение IV Д и приложение IV Е се прилагат временно.

Изготвено по писмената процедура съгласно член 11, параграф 3 от приложение I към Решение № 1/2010 от 17 май 2010 г. на Съвместния съвет Карифорум—ЕС.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

„Допълнение към приложение IV Д — Бахамите

Сектор или подсектор	Описание на резервите, ограниченията или изключенията
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Контрол върху валутния обмен - Пребиваващите лица е необходимо да получат одобрение от Централната банка, за да оперират със сметки в чуждестранна валута или бахамски долари и да придобиват активи в чуждестранна валута, съгласно Закона за контрол на валутния обмен и финансовите разпоредби. Лицата, които не са пребиваващи лица, имат право да оперират със сметки в чуждестранна валута. - Юридическите лица, които са „пребиваващи лица“ могат да получат одобрение за опериране със сметки в чуждестранна валута за покриване на разходи, извършени пряко в чуждестранна валута. Юридическите лица, които не са „пребиваващи лица“, и чуждестранните граждани могат да получат одобрение за опериране със сметки в бахамски долари за покриване на повтарящи се разходи в бахамски долари. - Всички заявления за одобрение на посочения по-горе контрол на валутния обмен трябва да отговарят на изискванията на националната инвестиционна политика на Бахамите от гледна точка на инвестициите в сектори и дейности, за които са разрешени чуждестранни инвестиции. - За целите на контрола на валутния обмен „пребиваващо лице“ е или гражданин на Бахамите, или лицензирано юридическо лице, чуждестранна или местна собственост, който(което) има право да осъществява сделки с други пребиваващи лица. „Лице, което не пребиваващо лице“ е или чуждестранен гражданин, или юридическо лице, което няма право да осъществява стопанска дейност с пребиваващи лица, независимо от това дали присъства физически на Бахамите или не. Притежание на земя Чуждестранните лица и юридическите лица, които желаят да придобият недвижими имоти за търговски цели, трябва да кандидатстват за разрешение пред Инвестиционната комисия. Чуждестранните лица или юридическите лица, които желаят да придобият повече от два съседни акра земя за каквато и да било цел, трябва да получат разрешение от Инвестиционната комисия. Инвестиции Бахамите забраняват проучването, експлоатацията и обработката на радиоактивни материали, рециклирането на ядрено гориво, производството на ядрена енергия, превоза и съхранението на ядрени отпадъци, употребата и обработката на ядрено гориво и контрола над прилагането му за други цели, както и производството на тежка вода. Инвестициите от страна на чуждестранни лица с минимален капитал от 250 000 USD се одобряват от Националния икономически съвет (НИС) с оглед на националната инвестиционна политика (НИП), на базата на проверка на икономическите потребности и ползи. Сред основните критерии на националната инвестиционна политика са създаването на работни места, развитието на умения, регионалното развитие, местните нужди и въздействието върху околната среда. Съвместните предприятия между бахамски и чуждестранни инвеститори също подлежат на одобрение от страна на Националния икономически съвет в рамките на националната инвестиционна политика на базата на проверките на икономическите потребности и ползи, посочени по-горе.
А. СЕЛСКО, ЛОВНО И ГОРСКО СТОПАНСТВО	
Селско и ловно стопанство (ISIC rev 3.1: 01)	Няма
Горско стопанство и дърводобив (ISIC rev 3.1: 02)	Няма
Б. РИБОЛОВ (ISIC rev.3.1: 05)	Всички плавателни съдове, извършващи риболов в изключителната икономическа зона, трябва да бъдат собственост единствено на бахамски физически или юридически лица, както е посочено в Закона за (юрисдикция и опазване на) рибните ресурси.
В. ДОБИВНА ПРОМИШЛЕННОСТ	Възможно е някои добивни дейности от малък мащаб да бъдат запазени за бахамски граждани. Бахамите си запазват правото да одобряват частното или държавното проучване, добива, обработката, вноса и износа на минерали. Бахамите си запазват правата за проучване и експлоатация в изключителната икономическа зона, на континенталното плато и морското дъно.

Сектор или подсектор	Описание на резервите, ограниченията или изключенията
Добив на каменни и лигнитни въглища; добив на торф (ISIC rev 3.1: 10)	Няма
Добив на суров нефт и природен газ (ISIC rev 3.1: 11)	Няма
Добив на метални руди (ISIC rev 3.1: 13)	Няма
Друг вид добивна промишленост (ISIC rev 3.1: 14)	Няма
Г. ПРЕРАБОТВАТЕЛНА ПРОМИШЛЕННОСТ	
Производство на хранителни продукти и напитки (ISIC rev 3.1: 15)	Няма
Производство на дървен материал и изделия от дърво и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за сплитане (ISIC rev 3.1: 20)	Бахамите си запазват правото да приемат или запазват ограниченията във връзка с инвестиции от малък мащаб в този сектор.
Производство на рафинирани нефтопродукти (ISIC rev 3.1: 232)	Няма
Производство на химични вещества и химични продукти, различни от експлозиви (ISIC rev 3.1: 24 с изключение на производството на експлозиви)	Няма
Производство на машини и оборудване (ISIC rev 3.1: 29)	Бахамите си запазват правото да приемат или запазват мерки във връзка с инвестициите в производството на оръжия и боеприпаси.
Производство на мебели; производство, неклассифицирано другаде (ISIC rev 3.1: 36)	Бахамите си запазват правото да приемат или запазват ограниченията във връзка с инвестиции от малък мащаб в тази таблица.
Д. ПРОИЗВОДСТВО; ПРЕНОС И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ, ГАЗ, ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И ТОПЛА ВОДА ЗА СОБСТВЕНА СМЕТКА (с изключение на производството на ядрена електроенергия)	
Производство на електроенергия; пренос и разпределение на електроенергия за собствена сметка (част от ISIC rev 3.1: 4010) ⁽¹⁾	Нелиберализирани
Производство на газ; разпределение на газообразни горива по газопровод за собствена сметка (част от ISIC rev 3.1: 4020) ⁽²⁾	Нелиберализирани

Сектор или подсектор	Описание на резервите, ограниченията или изключенията
Производство на топлинна енергия и топла вода; разпределение на топлинна енергия и топла вода за собствена сметка (част от ISIC rev 3.1: 4030) ⁽³⁾	Нелиберализирани

⁽¹⁾ Не включва експлоатиране на системи за пренос и разпределение на електроенергия срещу възнаграждение или по договор, които фигурират в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ.

⁽²⁾ Не включва превоз на природен газ и газообразни горива по тръбопроводи, пренос и разпределение на газ срещу възнаграждение или по договор и продажба на природен газ и газообразни горива, които фигурират в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ.

⁽³⁾ Не включва пренос и разпределение на пара и топла вода срещу възнаграждение или по договор и продажба на пара и топла вода, които фигурират в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ.“

ПРИЛОЖЕНИЕ II

„Допълнение към Приложение IV Е — Бахамите

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
A. ХОРИЗОНТАЛНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ		
	Всички режими: Контрол върху валутния обмен - Пребиваващите лица е необходимо да получат одобрение от Централната банка, за да оперират със сметки в чужда валута или бахамски долари и да придобиват активи в чуждестранна валута, съгласно Закона за контрол на валутния обмен и финансовите разпоредби. Лицата, които не са пребиваващи лица, имат право да оперират със сметки в чуждестранна валута. - Юридическите лица, които са „пребиваващи лица“ могат да получат одобрение за опериране със сметки в чуждестранна валута за покриване на разходи, извършени пряко в чуждестранна валута. Юридическите лица, които не са „пребиваващи лица“, и чуждестранните граждани могат да получат одобрение за опериране със сметки в бахамски долари за покриване на повтарящи се разходи в бахамски долари. - Всички заявления за одобрение на посочения по-горе контрол на валутния обмен трябва да отговарят на изискванията на националната инвестиционна политика на Бахамите от гледна точка на инвестициите в сектори и дейности, за които са разрешени чуждестранни инвестиции. - За целите на контрола на валутния обмен „пребиваващо лице“ е или гражданин на Бахамите, или лицензирано юридическо лице, чуждестранна или местна собственост, който(което) има право да осъществява сделки с други пребиваващи лица. „Лице, което не е пребиваващо лице“ е или чуждестранен гражданин, или юридическо лице, което няма право да развива търговски отношения с пребиваващи лица, независимо от това дали присъства физически на Бахамите или не.	Всички режими: Субсидии, данъчни стимули, стипендии, безвъзмездни средства и други форми на национално финансово подпомагане могат да бъдат ограничени до бахамски граждани или до предприятия бахамска собственост.
	Режим 3: Инвестициите на чуждестранни лица, в размер, надвишаващ 250 000 USD, подлежат на одобрение от Националния икономически съвет (НИС) с оглед на националната инвестиционна политика (НИП), на базата на проверка на икономическите потребности и ползи. Сред основните критерии на националната инвестиционна политика са създаването на работни места, развитието на умения, регионалното развитие, местните нужди и въздействието върху околната среда. Съвместните предприятия между бахамски и чуждестранни инвеститори също подлежат на одобрение от страна на Националния икономически съвет в рамките на националната инвестиционна политика на базата на проверките на икономическите потребности и ползи, посочени по-горе.	Режим 3: Бахамските граждани и дружествата, които са изцяло собственост на бахамски граждани, са освободени от данъци върху недвижимите имоти за недвижими имоти на Family Islands.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
	Режим 3: Чуждестранните лица и юридическите лица, които желаят да придобият недвижими имоти за търговски цели, трябва да кандидатстват за разрешение пред Инвестиционната комисия. Чуждестранните лица или юридическите лица, които желаят да придобият повече от пет съседни акра земя за каквато и да било цел, трябва да получат разрешение от Инвестиционната комисия.	Режим 3: Доставчиците на услуги, които установяват търговско присъствие само за еднократно препоставяне на услуга, след което търговското присъствие бива прекратявано, са задължени да заплатят лицензионна такса в размер на 1 % от договорната стойност в началото на договора.
	Режим 4: Нелиберализирани, с изключение на ключов персонал (бизнес посетители, ръководители и специалисти и дипломирани стажанти), какъвто няма в държавата. Съгласно закона и разпоредбите в областта на имиграцията, чуждестранните граждани, които възнамеряват да започнат работа, трябва да получат разрешително за работа преди влизането им в Бахамите. Извършват се проверки на пазара на труда, за да се определи дали такива чуждестранни работници да бъдат допуснати.	

Б. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО СЕКТОРИ**1. БИЗНЕС УСЛУГИ****А. ПРОФЕСИОНАЛНИ УСЛУГИ**

а) Правни услуги		
Правни документи и удостоверения (CPC 861 30)		
	1) Няма, с изключение на това, че правните услуги по отношение на вътрешното законодателство подлежат на условие за гражданство.	1) Няма
	2) Няма, с изключение на това, че правните услуги по отношение на вътрешното законодателство подлежат на условие за гражданство.	2) Няма
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Консултации по национално право на доставчика на услуги (CPC 86119)		
	1) Няма, с изключение на това, че правните услуги по отношение на вътрешното право подлежат на условие за гражданство.	1) Няма
	2) Няма, с изключение на това, че правните услуги по отношение на вътрешното право подлежат на условие за гражданство.	2) Няма
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
б) Счетоводство, одит и счетоводни услуги		
Счетоводни и одиторски услуги (CPC 8621)		
	1) Нелиберализирани.	1) Няма
	2) Няма.	2) Нелиберализирани.
	3) Няма, с изключение на това, че счетоводните и одиторските услуги, предоставяни на бахамските юридически лица, трябва да бъдат извършвани от бахамски лицензирани счетоводители.	3) Няма
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
в) Данъчни услуги (CPC 863)		
	1) Няма	1) Няма
	2) Няма	2) Няма
	3) Няма, с изключение на това, че данъчните услуги, предоставяни на бахамските юридически лица, трябва да бъдат извършвани от бахамски лицензирани специалисти.	3) Няма
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
г) Архитектурни услуги (CPC 8671)		
	1) Няма	1) Няма
	2) Няма	2) Няма
	3) Нелиберализирани.	3) Няма
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
д) Инженерингови услуги (CPC 86724, 86725)		
	1) Няма	1) Няма
	2) Няма	2) Няма
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
е) Интегрирани инженерингови услуги (CPC 8673)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
ж) Градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура Архитектурни услуги		
Услуги по ландшафтна архитектура (CPC 86742)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
з) Медицински и стоматологични услуги (CPC 9312)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Неврохирургия		
	1) Нелиберализирани.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Услуги в областта на епидемиологията (CPC 931**)		
	1) Нелиберализирани.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
Компютърна аксиална томография (CPC 931**)		
	1) Нелиберализирани.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
и) Ветеринарни услуги (CPC932)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
й) Услуги, предоставяни от акушери, медицински сестри, физиотерапевти и помощен медицински персонал (CPC 93191)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Б. КОМПЮТЪРНИ И СВЪРЗАНИ С ТЯХ УСЛУГИ

а) Консултантски услуги при инсталиране на компютърен хардуер (CPC 841)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани в случай на услуги, свързани с инсталирането на компютри на частни лица. Няма в случай на търговска дейност.	3) Нелиберализирани в случай на услуги, свързани с инсталирането на компютри на частни лица. Няма в случай на търговска дейност.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения. Подлежи на проверка на икономическите потребности от ДУД.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
б) Услуги по внедряване на програмно осигуряване (CPC 842)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани в случай на услуги, свързани с инсталирането на компютри на частни лица. В случай на услуги, свързани с инсталирането на компютри на стопански субекти, съвместни предприятия с бахамски фирми са разрешени. Няма, след 2013 г.	3) Нелиберализирани в случай на услуги, свързани с инсталирането на компютри на частни лица.
	4) Няма.	4) Няма.
в) Услуги по обработка на данни (CPC 843)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения. Подлежи на проверка на икономическите потребности от ДУД.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
г) Услуги във връзка с бази данни (CPC 844)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения. Подлежи на проверка на икономическите потребности от ДУД.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
д) Други (CPC849) (Услуги по подготовка на данни и други компютърни услуги, неклассифицирани другаде)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани в случай на домашно офис оборудване. В случай на търговско оборудване — подлежат на проверка на икономическите потребности на базата на вида услуга.	3) Нелиберализирани в случай на домашно офис оборудване.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения. Подлежи на проверка на икономическите потребности от ДУД.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
В. НАУЧНОИЗЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ		
а) Научноизследователска и развойна дейност в областта на естествените науки и инженерството (СРС 851)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения. Подлежи на проверка на икономическите потребности за ДУД и НС.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
б) Научноизследователска и развойна дейност в областта на обществените и хуманитарните науки (СРС 852)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
в) Интердисциплинарни услуги в областта на научноизследователската и развойна дейност (СРС 853)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Д. ДАВАНЕ ПОД НАЕМ ИЛИ НА ЛИЗИНГ БЕЗ ОПЕРАТОРИ		
б) на въздухоплавателни средства (СРС 83104)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
в) на други транспортни средства (СРС 83102)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
г) на други машини и оборудване (СРС 83106, 83107, 83108, 83109)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Е. ДРУГИ БИЗНЕС УСЛУГИ		
а) Рекламни услуги (СРС 871).		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
б) проучване на пазара и общественото мнение (СРС 864)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
в) Консултантски услуги в сферата на мениджмънта (СРС 865)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
г) Услуги, сродни на консултантските услуги в сферата на мениджмънта (CPC 866)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
д) технически тестове и анализи (CPC 8676)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
е) Услуги, свързани със селското, ловното и горското стопанство (CPC 881)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
ж) Услуги, свързани с риболова (CPC 882)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
з) Услуги, свързани с минното дело (CPC 883, 5115)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани.	4) Нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
и) Услуги, свързани с преработвателната промишленост (СРС 8841, 8842, 8843, 8844 и 8846)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
к) Трудово посредничество и осигуряване на работна ръка (СРС 872)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
л) Детективска и охранителна дейност (СРС 873)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
м) Свързани научни и технически консултантски услуги (СРС 86753)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
н) Ремонт и поддръжка и на транспортни средства (не се включват морските плавателни съдове, въздухоплавателните средства и други транспортни средства) (CPC 633 с изключение на CPC 63302, 8861-8866)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместни предприятия.	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместни предприятия.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
о) Почистване на сгради (CPC 874)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
п) Фотографски услуги (CPC 87501-87507)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
р) Пакетиране (CPC 876)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
с) Издателска и полиграфическа дейност срещу възнаграждение или по договор (CPC 88442)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
т) Организиране на конгреси (СРС 87909**)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
у) Други (СРС 87905)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

2. СЪОБЩИТЕЛНИ УСЛУГИ

Б. КУРИЕРСКИ УСЛУГИ (СРС 7512)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения. Подлежи на проверка на икономическите потребности от ДУД.	4) Няма.

В. ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСЛУГИ (обществено и необществено ползване)

а) Гласови телефонни услуги (СРС 7521)	1) Няма.	1) Няма.
б) Услуги за пренос на данни с комутация на пакети (СРС 7523)	2) Няма.	2) Няма.
в) Услуги за пренос на данни по комутирани линии (СРС 7523**)	3) Нелиберализирани. Няма след 2013 г.	3) Нелиберализирани. Няма след 2013 г.
г) Телексни услуги (СРС 7523**)	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
д) Телеграфни услуги (СРС 7522)		
е) Факсови услуги (СРС 7521, 7529)		
ж) Услуги по частни наети мрежи (СРС 7522, 7523)		
з) Електронна поща (СРС 7523)		
и) Гласова поща (СРС 7523)		

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
й) Онлайн информация и обработка на база данни (CPC 7523) к) Електронен обмен на данни (EDI) (CPC 7523) л) Подобрени факсови услуги, включително съхранение и препращане, съхранение и обработка м) Кодирание и конвертиране на протоколи н) Онлайн информация и/или обработка на данни (включително обработване на операциите) (CPC 843)		
о) Други: Интернет и интернет достъп (с изключение на гласов) (CPC 75260) Лични съобщителни услуги (с изключение на услугите за мобилни данни, пейджър услугите и междуселищните радиосистеми) Продажба на далекосъобщително оборудване, даване под наем, поддръжка, свързване, ремонт и консултации (CPC 75410, 75450) Междуселищни радиосистеми Пейджър услуги (CPC 75291) Телеконферентни услуги (CPC 75292) Услуги по международен пренос на глас, данни и видеоизображения, предоставяни на предприятия за обработка на информация в свободни зони Услуги за видеопренос (чрез спътник) (CPC 75241**) Свързване и взаимно свързване (CPC 7543 и 7525)		

3. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРИНГОВИ УСЛУГИ

A. ОБЩИ СТРОИТЕЛНИ РАБОТИ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СГРАДИ

(CPC 5126**) Хотели и курорти с над 100 стаи, ресторанти и сходни сгради

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за специализирано строителство.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
Б. ОБЩИ СТРОИТЕЛНИ РАБОТИ ВЪВ ВРЪЗКА С ГРАЖДАНСКОТО СТРОИТЕЛСТВО (СРС 5131, 5132, 5133, 51340, 51350, 51360, 51371, 51372, 51390)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за специализирано строителство.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

В. ИНСТАЛИРАНЕ И МОНТАЖ (СРС 514, 516)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Г. ДОВЪРШИТЕЛНИ РАБОТИ ПРИ СТРОИТЕЛСТВО НА СГРАДИ (СРС 517)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Д. ДРУГИ (СРС 511, 515, 518)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

4. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ

А. ПОСРЕДНИЧЕСКИ УСЛУГИ (СРС 621)

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения. За ДУД и НС се изисква лиценз.

Б. ТЪРГОВИЯ НА ЕДРО (СРС 622)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

В. ТЪРГОВИЯ НА ДРЕБНО (СРС 631, 632, 6111, 6113)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Продажба, поддръжка и ремонт на мотоциклети и снегомобили; продажби на свързани с тях части и принадлежности (СРС 612) (с изключение на ремонт и поддръжка на мотоциклети СРС 61220)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Продажби на дребно на моторно гориво (СРС 61300)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
Г. ФРАНЧАЙЗИНГ (СРС 8929)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
5. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ		
а) основно образование (СРС 921) (с изключение на образувания с нестопанска цел, публичноправни и публично финансирани образувания)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
б) средно образование (СРС 922) (с изключение на образувания с нестопанска цел, публичноправни и публично финансирани образувания)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
в) висше образование (СРС 923) (с изключение на образувания с нестопанска цел, публичноправни и публично финансирани образувания)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
г) образование за възрастни (СРС 924) (с изключение на образувания с нестопанска цел, публичноправни и публично финансирани образувания)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
д) Други образователни услуги (СРС 929)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

6. УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА

А. КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ (СРС 9401)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Управление на отпадъците и отпадъчните води (СРС 9401**)		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Няма.	2) Нелиберализирани.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
Б. СЪБИРАНЕ И ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ (СРС 9402)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Събиране на безопасни отпадъци (СРС 9402**)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Третиране и обезвреждане на опасни отпадъци (СРС 9402**)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Г. ДРУГИ		
Пречистване на отработени газове (СРС 94040)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения. Подлежи на проверка на икономическите потребности от ДУД.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
Намаляване на шума (CPC 94050)		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Пречистване на почвите и водите (CPC 94060**)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Затворени системи за контрол върху замърсяването от заводи (CPC 94090**)		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Няма.	2) Нелиберализирани.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Рециклиране (CPC 94090**)		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Няма.	2) Нелиберализирани.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

7. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ

А. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ И СВЪРЗАНИ С ТЯХ УСЛУГИ

а) Животозастраховане, застраховане срещу злополука и заболяване (CPC 8121)		
---	--	--

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
	1) Нелиберализирани.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
б) Услуги, различни от животозастраховането (CPC 8129)		
	1) Нелиберализирани, с изключение на тези за застраховки срещу рискове, свързани с: i) морско корабоплаване и търговски въздушен транспорт, изстрелване на космически кораби и средства (включително спътници), като застраховката покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и цялата отговорност, произтичаща от това, и ii) стоките, превозвани в режим международен транзит;	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
в) Презастраховане и ретроцесия (CPC 81299**)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
г) Спомагателни застрахователни услуги (брокерство и агентство) (CPC 8140 с изключение на актюерските услуги)		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
Актьорски услуги (CPC 81404)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Консултации, актьорски услуги, оценка на риска и уреждане на искове (CPC 814**)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Б. БАНКОВИ УСЛУГИ И ДРУГИ ФИНАНСОВИ УСЛУГИ (с изключение на застрахователни услуги)

а) Приемане на депозити и други подлежащи на изплащане суми от гражданите (CPC 81115-81119)		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Нелиберализирани.	2) Няма.
	3) Няма..	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
б) Предоставяне на заеми от всякакъв вид, включително и потребителски кредити, ипотечни кредити, факторинг и финансиране на търговски сделки (CPC 8113)		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Нелиберализирани.	2) Няма.
	3) Няма..	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
в) Финансов лизинг (CPC 8112)		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Нелиберализирани.	2) Нелиберализирани.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
г) Всякакви услуги по плащания и прехвърляне на парични средства (само прехвърляне на парични средства) (CPC 81139**)		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за филиалите на оторизираните чуждестранни валутни дилъри.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
д) Гаранции и задължения (CPC 81199**)		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместни предприятия с бахамски дружества.	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместни предприятия с бахамски дружества.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
е) Търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти на борсовия или извънборсовия пазар или по друг начин (CPC 81339**, 81333, 81321**)		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани в случая на бахамски долари. Няма за чуждестранна валута.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
з) Парично брокерство (CPC 81339**)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
и) Управление на активи, като пари в брой или портфейли, всякакви форми на управление на колективни инвестиции (CPC 81323)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани в случая на активи в бахамски долари. Няма за чуждестранна валута.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
к) Консултантски и други допълнителни финансови услуги към всички дейности, изброени в член 103, параграф 2, буква а) Б, включително кредитни референции и анализи, проучвания на инвестиции и портфейли и консултации относно тях и консултации във връзка с придобиване и корпоративно преструктуриране		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на съвместните предприятия с бахамски дружества.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
л) Осигуряване и прехвърляне на финансова информация и обработване на финансови данни и свързан софтуер от доставчици на други финансови услуги (CPC 8131)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
В. ДРУГИ		
Регистриране на офшорни дружества и тръстове (не се включват банки и застрахователни дружества) за офшорна дейност		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на съвместни предприятия с бахамски дружества.	3) Нелиберализирани, с изключение на съвместни предприятия с бахамски дружества.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
8. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ (различни от тези, които са посочени в точка 1. А, букви з)—й)		
А. БОЛНИЧНИ ГРИЖИ (СРС 93110)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместни предприятия с бахамски дружества.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Б. ДРУГИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО (СРС 9319 с изключение на 93191 и 93193)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Лечебни заведения с настаняване за извънболнична помощ (СРС 93193)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместните предприятия с бахамски дружества.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
В. СОЦИАЛНИ УСЛУГИ (СРС 93311)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
9. ТУРИСТИЧЕСКИ И ПЪТНИЧЕСКИ УСЛУГИ		
А. ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО (включително и кетъринг)		
Хотелиерство (СРС 641)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма за хотели с над 100 стаи. Нелиберализирани за хотели с под 100 стаи.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Даване под наем на обзаведени помещения (СРС 6419)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Сервиране на храна при пълно обслужване или на самообслужване; кетъринг услуги (СРС 64210, 64220, 64230)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за ресторанти, предлагащи специализирана, гастрономическа и етническа кухня, и ресторанти, разположени в хотели, курортни комплекси или туристически атракционни.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
Сервиране на напитки с развлекателна програма (CPC 64310 и 64320)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместните предприятия с бахамски дружества.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Б. УСЛУГИ НА ТУРИСТИЧЕСКИ АГЕНЦИИ И ТУРОПЕРАТОРИ (CPC 7471)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

В. ЕКСКУРЗОВОДСКИ УСЛУГИ (CPC 7472)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Г. ДРУГИ

Хотелиерство		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
Управление на хотели		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Яхтени пристанища		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместните предприятия с бахамски дружества.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Спа услуги		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместните предприятия с бахамски дружества.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

10. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА (различни от аудиовизуални услуги)

А. РАЗВЛЕКАТЕЛНИ УСЛУГИ (включително театри, концерти на живо и циркове) (СРС 9619)

	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
Б. УСЛУГИ НА ИНФОРМАЦИОННИ АГЕНЦИИ (СРС 9621)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
В. ДЕЙНОСТИ НА БИБЛИОТЕКИ, АРХИВИ И МУЗЕИ И ДРУГИ КУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ (СРС 963)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместни предприятия с бахамски дружества.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Г. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА СПОРТА И ОТДИХА (СРС 96411-3) (с изключение на хазарта)		
	1) Нелиберализирани.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместните предприятия с бахамски дружества.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Д. ДРУГИ		
Даване под наем и лизинг на яхти (СРС 96499**)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
11. ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ		
A. МОРСКИ ТРАНСПОРТ		
а) Превоз на пътници (без каботаж) (CPC 7211)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
б) Превоз на товари (без каботаж) (CPC 7212)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
в) Даване под наем на плавателни съдове с екипаж (без каботаж) (CPC 7213)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместните предприятия с бахамски дружества.	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместните предприятия с бахамски дружества.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
г) Ремонт и поддръжка на плавателни съдове (CPC 8868**)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани за тегло под 100 тона. Няма за тегло над 100 тона.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
д) влачене и тласкане (CPC 7214)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани, с изключение на тези за съвместните предприятия с бахамски дружества.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
е) Помощни услуги за морския транспорт		
Изваждане на плавателни съдове и повторно пускане по вода (CPC 74540)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Регистрация на кораби за контрол, регулиране и съгласувано развитие на търговското корабоплаване		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Б. ВЪТРЕШЕН ВОДЕН ТРАНСПОРТ		
б) Превоз на товари (CPC 7222)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
г) Ремонт и поддръжка на плавателни съдове (CPC 8868)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

В. ВЪЗДУШЕН ТРАНСПОРТ

б) Превоз на товари (CPC 732)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
в) Даване под наем на въздухоплавателни средства с екипаж (CPC 734)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
г) Ремонт и поддръжка на въздухоплавателни средства (CPC 8868**)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
д) Помощни услуги за въздушния транспорт (CPC 746**)		
Услугите, свързани със системи за компютърни резервации (CRS)		

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
Наземно обслужване		
	1) Нелиберализирани.	1) Нелиберализирани.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Д. ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ

а) Превоз на пътници (CPC 7111)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
б) Превоз на товари (CPC 7112)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
в) влачене и тласкане (CPC 7113)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
г) Ремонт и поддръжка на съоръжения на железопътния транспорт (CPC 8868)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
д) Помощни услуги в сферата на железопътния транспорт (CPC 743)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Е. АВТОМОБИЛЕН ТРАНСПОРТ

а) Превоз на пътници (CPC 7121, 7122)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
б) Превоз на товари (CPC 7123)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения. Подлежи на проверка на икономическите потребности от ДУД и НС.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
в) Даване под наем на търговски превозни средства с оператор (CPC 7124)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
д) Помощни услуги в сферата на автомобилния транспорт (CPC 7442)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Нелиберализирани.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

3. ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛУГИ КЪМ ВСИЧКИ ВИДОВЕ ТРАНСПОРТ

б) съхранение и складиране (CPC 742)		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Нелиберализирани.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.
г) Други помощни и допълнителни транспортни услуги (CPC 74900)		
Дейност в свободни зони		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.

Сектор или подсектор	Ограничения за достъпа до пазара	Ограничения за националното третиране
Претоварване (CPC 749).		
	1) Няма.	1) Няма.
	2) Няма.	2) Няма.
	3) Няма.	3) Няма.
	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.	4) Нелиберализирани, с изключение на посоченото в хоризонталните задължения.“

ЦЕНИ ЗА АБОНАМЕНТ ЗА 2010 г. (без ДДС, с включени разходи за стандартна доставка)

Официален вестник на ЕС, серии L + C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	1 100 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, на хартиен носител + годишно сборно издание на CD-ROM	на 22 официални езика на ЕС	1 200 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия L, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	770 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, месечно издание на CD-ROM (сборно издание)	на 22 официални езика на ЕС	400 EUR за годишен абонамент
Притурка към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане), CD-ROM, две издания на седмица	многоезичен: на 23 официални езика на ЕС	300 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия C — Конкурси	на език(езици) в зависимост от конкурса	50 EUR за годишен абонамент

Абонамент за *Официален вестник на Европейския съюз*, издаван на официалните езици на Европейския съюз, може да се направи за 22 езикови версии. Един абонамент включва сериите L (Законодателство) и C (Информация и известия).

За всяка езикова версия се прави отделен абонамент.

Съгласно Регламент (ЕО) № 920/2005 на Съвета, публикуван в Официален вестник L 156 от 18 юни 2005 г., според който институциите на Европейския съюз временно не са задължени да съставят всички актове на ирландски език и да ги публикуват на този език, изданията на Официален вестник на ирландски език се разпространяват отделно.

Абонаментът за притурката към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане) включва всички 23 официални езикови версии в един общ многоезиков CD-ROM.

Абонатите на *Официален вестник на Европейския съюз* имат право, след заявка, да получат различните приложения към Официален вестник без допълнително заплащане. Информация за публикуването на приложенията се предоставя чрез съобщения за читателите, включени в *Официален вестник на Европейския съюз*.

През 2010 г. CD-ROM форматът ще бъде заменен с DVD формат.

Продажби и абонаменти

Абонаментът за различните платени периодични издания, като например *Официален вестник на Европейския съюз*, може да бъде направен чрез всички наши търговски представители.

Списъкът на търговските представители е достъпен на адрес:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготвителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: <http://europa.eu>

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG